ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1365

24.2.1978.● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА

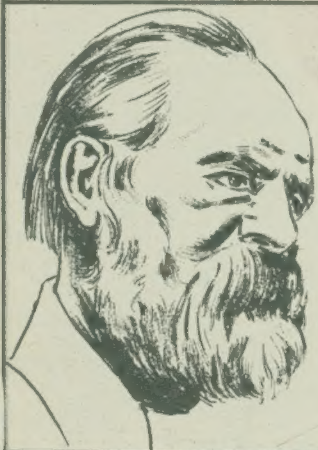

КОМПЛЕТАН СТРИП

ЏЕПНА АРМИЈА

Ripley

Веровали или не!

ВЕЛИКИ ФРАНЦУСКИ КЊИЖЕВНИК
ВИКТОР ИГО
(1802–1885)
ЖЕЛЕЋИ ДА ДОЗНА ШТА ИЗДАВАЧ МИСЛИ О ЊЕГОВОМ НОВОМ РУКОПИСУ, ПОСЛАО МУ ЈЕ ПИСМО У КОМЕ ЈЕ СТАЈАЛО САМО „?". ИЗДАВАЧ МУ ЈЕ ОДГОВОРИО: „!"

ЈЕДРИЛИЦА СТАРА 2.300 ГОДИНА
ДРВЕНИ МОДЕЛ КОЈИ ЛИЧИ НА МОДЕРНУ ВАЗДУШНУ ЈЕДРИЛИЦУ
НАЂЕН 1898. У ЕГИПТУ
ИЗРАЂЕН ЈЕ ПРЕ ВИШЕ ОД 2.300 ГОДИНА.

Пароброд „ГРЕЈТ ИСТЕРН"
САГРАЂЕН 1850. ГОДИНЕ ЗА 4000 ПУТНИКА, ПРЕТВОРЕН ЈЕ У БРОД ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРЕКООКЕАНСКОГ ТЕЛЕФОНСКОГ КАБЛА ПОШТО СЕ СМАТРАЛО ДА ЈЕ „УКЛЕТ":
6 РАДНИКА ЈЕ ПОГИНУЛО ЗА ВРЕМЕ ЊЕГОВОГ ПОРИНУЋА, СТРАДАО ЈЕ И ЊЕГОВ КОНСТРУКТОР, А САМ БРОД ЈЕ НА ЈЕДНОМ ОД ПРВИХ ПУТОВАЊА УДАРИО О ГРЕБЕН.

АМЕРИЧКИ ПРОНАЛАЗАЧ И ДРЖАВНИК
БЕНЏАМИН ФРАНКЛИН
ОСТАВИО ЈЕ СВОЈИМ ТЕСТАМЕНТОМ ЗНАТНУ СУМУ НОВЦА ЗА ОСНИВАЊЕ ФОНДОВА У БОСТОНУ И ФИЛАДЕЛФИЈИ ЗА ПОМАГАЊЕ ОЖЕЊЕНИХ ЉУДИ ИСПОД 25 ГОДИНА КОЈИ ЖЕЛЕ ДА ОТПОЧНУ НЕКИ ПОСАО.

ПОКРЕТНИ И ПРЕНОСНИ НАСЛОНИ ЗА РУКЕ
ЧЕСТО СУ КОРИШЋЕНИ У 18. и 19. ВЕКУ.

КАМЕНА КРАЉИЦА ЕЛИЗАБЕТА
У БЛИЗИНИ ЊУКИЈА, У ЕНГЛЕСКОЈ, ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

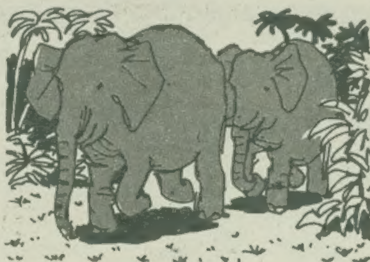
• према прорачунима научника са сваким димом цигарете у ваздух полети око четири милијарде зрнаца прашине.

• на једној табли постављеној на главном путу савезне америчке државе Небраске пише: „Пажња! Када се ова табла налази испод воде, значи да је пут непроходан".

• афрички слонови су прави робови навике. Свакога дана пређу исти, увек најкраћи пут, а за време сезонских, периодичних сеоба иду увек утабаним стазама које истраживачи зову „стазе слонова". У шуми се те стазе јасно виде а широке су од два до четири метра. Овим „пролазима" су први европски истраживачи продрли у прашуму.

• у Лондону постоји удружење које носи назив: „Клуб недовршених књига". Чланови овог удружења су писци чијим делима недостаје последња глава.

• према писању совјетске агенције ТАСС један вук који је сејао панику међу овцама у једном колхозу у Белорусији ухваћен је без отпора захваљујући музици коју је на магнетофону пуштао један овчар. Вук је послат у Зоолошки врт у Лењинграду са следећом поруком: „Воли музику, нарочито танго!"

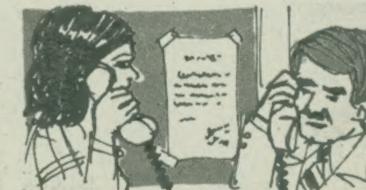
• Фред Балдасаре из Флориде препливао је Ламанш 10. јула 1962. године. Вест можда не би била интересантна, јер су многи већ препливали овај канал, да Балдасаре раздаљину од 67 километара није прешао пливајући испод површине воде.

• припадници племена Дајака са Борнеа праве свакога дана посуде за храну од бамбусове трске и лишћа и после употребе их бацају.

• године 1976. Индија је снимила 507 филмова на 14 језика и тако постигла светски рекорд.

• да би омогућили својим суграђанима да се растерете свакодневних брига, један брачни пар из Мелбурна, у Аустралији, основао је агенцију која са својим клијентима разговара само преко телефона. Довољно је да се позове број ове агенције и да се у слушалицу истресу све невоље. Аустралијске новине пишу да се првога дана јавило преко стотину људи.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ДОЛЕ СУ ДВА САЛОНА!

ЛЕПО, ЛЕПО ...

... АЛ' ЈА БИХ РАДИЈЕ ВИДЕО КУХИЊУ!

ПА, СИНОВЧЕ, ШТА МИСЛИШ О МОЈОЈ НОВОЈ ЈАХТИ?

ДИВНА ЈЕ, НЕМА ШТА! АЛ' ЈА ИПАК НЕШТО НЕ РАЗУМЕМ ...

...УВЕК СИ ГОВОРИО ДА НЕ ПОДНОСИШ БРОД ЈЕР СТРАШНО ПАТИШ ОД МОРСКЕ БОЛЕСТИ!

САСВИМ ТАЧНО!

АЛ' ЈА САМ СЕ ДОСЕТИО КАКО ДА МИ НЕ БУДЕ МУКА ...

ДО-РЕ-МИ

СВАКЕ НЕДЕЉЕ ШОФЕР МЕ ПО НЕКОЛИКО ЧАСОВА ВОЗИ ОКО ГРАДА!

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРЕВОЗ Б. ПАТКА

10-23

ЧОВЕК — ХРАБРОСТ

БЕГУНАЦ СА МАМ

Ни тренутка даље није хтео да остане на том пакленом острву са којег су свакодневно односили мртве и бацали их у море

Ћелија није пружала ни минимум услова за живот затвореника. Била је дуга два, а широка једва метар, са блатњавим подом и таваницом са које је стално капала вода. Од неопходних ствари — ништа, чак ни даске које би замењивале кревет.

Двадесет осмогодишњи Пеко Поповић склупчан у блату уморно је гледао у пожутело место на таваници са којег су се равномерно отимале капи. Једна, друга, трећа... Рана на пети не сносно га је болела. Она друга, на листу десне ноге, зацељивала је. Обе је добио од метка у борби са четницима. Глад га је раздирала; већ данима ништа није јео.

Италијани су га држали за велику „зверку“ и свугде се хвалили да су се дочепали команданта партизанског батаљона, мада он то није био. Уздао се у бекство. Али како га извести кад му се од глади мутило пред очима, а рана на пети, кроз коју је недавно прошао метак, све се више компликовала.

СЕЉАКАЊЕ И МУЧЕЊЕ

У жељи да одагна мисао о храни, затворио је очи. Наслоњен о зид ћелије препустио се сећању. Вратио се на 28. март те, 1942. године, и село Врбу изнад Гацка где су једну чету Првог гатачког партизанског батаљона опколили четници. Још за време борбе пало му је на памет да је чета издана. Партизани су се ипак пробили. Пеко није успео: рањен у ноге, пао је непријатељу у руке.

Пеко Поповић, снимљен 1944. године

Четници се нису надали да ће се тако лако дочепати таквог човека. Јер, Пеко је био организатор устанка у гатачком крају у Херцеговини и љути противник четника, усташа и Италијана. Кад га је видео сапетог, његов рођак, командант четничког батаљона Милорад Поповић, злурадо се насмејао и рекао:

— Баците тог коња на коња и водите га Италијанима у Автовац!

Пеко опружи ногу у блату и јекну: болело га је цело тело; на њему није било дела на које се није сручио кундак италијанских војника. Највише су га ударали по цеваницама.

Даље се ништа значајно није догађало. Батине и само батине, а Пеко то није сматрао значајним. Испитивали су га, тражили да им ода све што зна о партизанима, обећавали му слободу, нудили цигаретама и храном уз услов да прича..

— Луди су били када су мислили да ћу штогод одати! — процедио је више за себе.

Све до почетка лета сељакали су га и мучили. После Автовца отпремили су га у Гацко, па у Мостар. Схватио је да га у Мостар нису довели тек тако.

КАЖЊЕНИЧКА ГРОБНИЦА

У то се уверио следећег дана. Рано изјутра саопштено му је да га је Војни четнички суд у Гацку осудио на смрт стрељањем. Дошла су два попа, католички и православни, да га исповедају. Требало је да бира кога хоће. Најурио је оба.

Цело ово мало камените острво на улазу у Бококоторски залив које је име добило по Мамули, аустријском наместнику за Далмацију, заузимао је италијански концентрациони логор, вероватно најгори који су имали. Окружено са свих страна морем, ненасељено, са само једном зградом, тврђавом, острво није пружало готово никакве могућности за бекство.

Италијани су били толико сигурни у природну безбедност логора да за унутрашње осигурање нису много марили. Одиста, свако ко би покушао да бежи, имао је пред собом само један пут: море! Пошто су Италијани држали на молу један бродић и брижљиво га чували, бегунац је могао да рачуна само на пливање дуго око 4 километра до најближег копна, до Превлаке. Како она није била близу, пливач би био примећен, војници на Превлаци одмах обавештени и то би био крај бекства.

МЕНИ ЋЕ УСПЕТИ!

Све је то Пеко сагледао још првог дана боравка у „Кампо Мамули“, како је гласио италијански назив овог логора. Згрозио се видећи да чамац поваздан односи логораше умрле од глади и исцрпљености на пучину и баца у море.

Храна га је доводила до очајања: парче хлеба и нека течност налик помијама било је све што су несрећни кажњеници добијали на дан. Није ни чудо што су кост и кожа, помислио је. Али мене неће дуго бити овде! Ако до сада ниједном логорашу није успело да окрене леђа Мамули, мени ће успети! Или ме неће бити!

Такву могућност за бекство видео је на Превлаци. Тамо су Италијани градили бункере и читав систем обалског утврђења, нудећи логорашима бољу храну у замену за рад на изградњи система. Додуше, преко Превлаке се није могло бежати због шуме бункера, али је зато Пеко уочио да се пливањем уз обалу та „шума“ може заобићи. Разуме се, ако Италијани буду нечим заокупљени и бегунца послужи снага, јер је пред њим била дуга пливачка стаза. Што се тиче прве ствари, шанса је био одмор који су радници-логораши добијали у 16 часова. Том приликом дозвољавано им је да се мало освеже у мору. **Тада су се одмарали**

Опет је био сам у ћелији. У блату. Жалио је што му ноге нису здраве и што не може да погине у бекству. Пред очима је видео стрелиште и себе везаног за дирек. Тешко се мирио с тим. Једноставно, то није било у складу са његовим поимањем људске части и достојанства. Решио је да трчи на стрелиште, да симулира бекство, само да га убију у покрету — као човека!

Међутим, сутрадан нико није дошао по њега. Ни пре коструа. Петог дана су га извели из ћелије, али га нису одвели на стрељање, већ са још 22 окована Херцеговца стрпали у воз и стражарно спровели у Дубровник где је остао двадесетак дана. Одатле је одведен на последњу станицу двомесечног мучења — острвце Мамулу.

МИНИ-КВИЗ

1. Шта је хамсин?
2. Знате ли када је настала хлебинска сликарска школа?
3. У нашем филму „Битка на Неретви“ играо је и један совјетски глумац. Који?
4. Како се зове роман Оскара Вајлда у коме се један портрет мења на тајанствен начин?
5. Шта је абакус?

ОДГОВОРИ

1) Хамсин је топао, сув јужни ветар који дува у току марта, априла и маја у северној Африци. Дува обично око педесет дана и у Египту, Либији и Сахари проузрокује пешчане олује; 2) Хлебинска школа настала је 1930. године у селу Хлебине у Хрватској после сусрета загребачког сликара Крсте Хегедушића са шеснаестогодишњим сељаком Иваном Генералићем, који је после другог светског рата постао централна личност хлебинске сликарске школе; 3) Олег Видов, играо је у неколико наших филмова. „Битка на Неретви“ је први наш филм у коме се овај совјетски глумац прославио код нас; 4) „Слика Доријана Греја“; 5) Абакус је четвртаста плоча на капителу стуба, рачунаљка код неких старих народа.

ИУЛЕ

и стражари. Проблем је био у томе што је одмор трајао кратко и што би одмах у наставку рада нестанак неког логораша био примећен. Чак и да је бегунац изврстан пливач, за тако кратко време није могао далеко стићи.

Ипак, Пеко је решио да се отисне у море, па шта буде. Другог дана боравка на острву кришом се убацио („политички опасни" затвореници нису узимани) у групу која је пошла на рад на Превлаку. Током поподнева одлучно је рекао познанику из Гацка, Шукрији Куртовићу:

— Шукрија, ја се више не враћам на Мамулу!

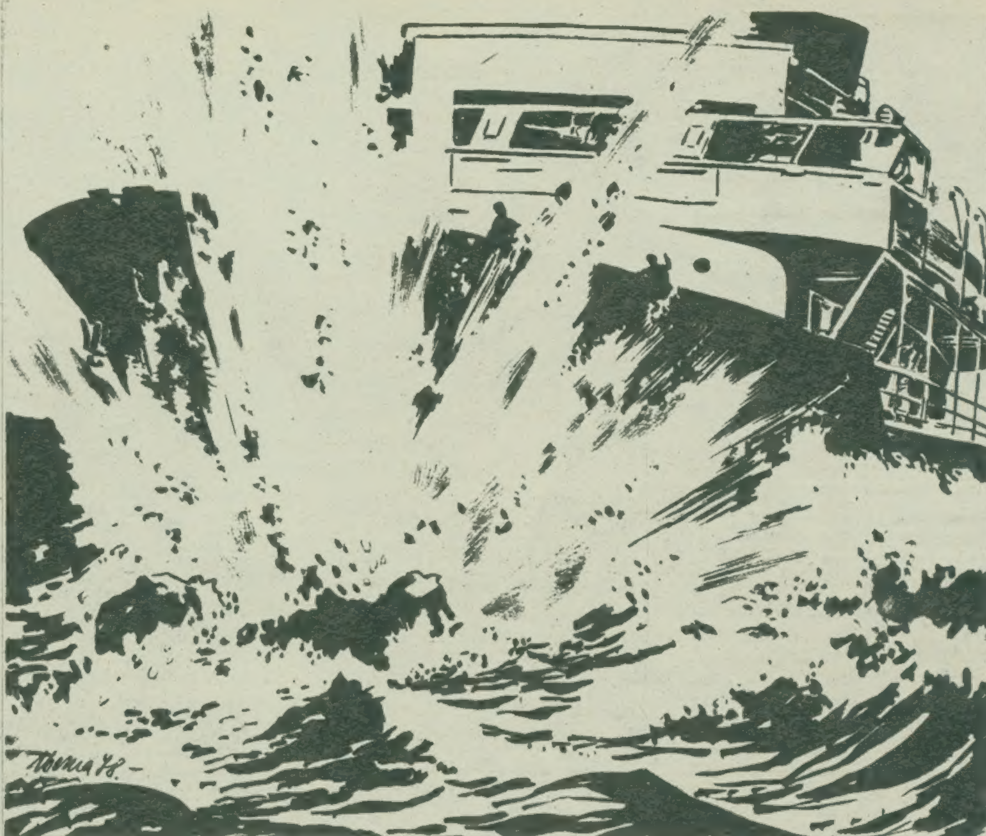
Био је 22. јун. Једва је сачекао време одмора. Полако је скинуо опанке, шајкачу, панталоне и војничку блузу и ствари уредно сложио на камен. Запливао је поред обале, снажно грабећи рукама. Уздао се у снагу која му се вратила за време краткотрајног заточења у Дубровнику, где су му Конављани, симпатизери НОБ-а, дотурали храну. Држећи се обале, превалио је готово 150 метара. Одмор за раднике-логораше још је трајао. Заобишао је радилиште, изашао на обалу и почео да пузи узбрдо по голом камењару. Тако је прешао више од 600 метара. Није смео да устане јер би га стражари, доле са обале, уочили. Био је сав изгребан и крвав од ниског, оштрог растиња.

Са обале је дат знак за узбуну. Приметили су, значи, да ме нема, тргао се Пеко. Зашто онда пузити? Скочио је и као срндаћ полетео камењарем. Камење му је секло табане, посртао је, падао, устајао и настављао даље, што даље ... у слободу!

Према ономе што се до данас зна, Пеко Поповић је једини човек који је успео да побегне из злогласног логора „Кампо Мамула" о којем је покојни Велимир Стојановић снимио филм под истим називом. Сада живи у Београду као пензионисани пуковник милиције. Носилац је „Споменице 1941" и једанаест ратних и мирнодопских одликовања.

М. Тодоровић

● КОМЕ ЗВОНЕ ЛОЈДОВА ЗВОНА ●

ЛАЖНИ КАПЕТАНИ

У здању старе и чувене енглеске (и светске) компаније „Лојд", специјализоване за осигурање бродова, чује се, с времена на време, удар звона. Громко „цин-цин" на тај начин обавештава особље компаније о страдању још једног брода на неком од светских морских путева. У последња три месеца прошле године звоно се огласило тачно 58 пута. Многи, једногласни су стручњаци, ако се има на уму да су морски путеви данас много безбеднији, а бродови боље опремљени.

И ко зна колико би поморски експерти били у недоумици, а „Лојд" у губитку, да Поморска управа Хонгконга недавно није обелоданила невероватну појаву: међу капетанима и старијим официрима трговачких бродова постоје лица снабдевена фалсификованим документима, што, нормално значи да је безбедност морских дивова угрожена. А „чорбу је закувала", ко би други, дружина међународних криминалаца. Због изузетно повољног положаја, ова бивша британска колонија је постала прави мајдан разноврсним противзаконитим пословима. Поред осталих, као врло уносно показало се фалсификовање диплома за официре трговачке морнарице, и не само њих. Кривотворитељи су нашли муштерије у авантуристима и пропалим поморцима који су желели, пошто-пото, да се попну на капетански мост и плове под заставама разних земаља. Благодарећи хонгконшким моћницима с оне стране закона, број лажних капетана и самозваних официра досад откривених попео се на импозантну бројку од — две стотине!

На основу „проверених диплома" из Хонгконга, државице искусних морских вукова, многе земље су својим људима издале капетанске и официрске лиценце и они су засад безбедни. Најдарежљивија је свакако била Либерија под чијом заставом плови мноштво трговачких бродова. На удицу су се ухватиле и поморске власти Енглеске, Канаде, Аустралије, Новог Зеланда и других поморских сила.

И када је истина избила на видело, удружење енглеских официра трговачке флоте се ужаснуло. Ко је од њихових чланова то постао захваљујући фалсификованим документима, запитали су се осврћући неповерљиво око себе? Нису у питању само бродови, и безбедност чиtавих посада је у опасности! Удружење је одмах реаговало и објавило да ће, по најхитнијем поступку, покушати да обелодани имена оних који поседују фалсификована документа и открије њихово право порекло.

Афера са фалсификованим дипломама је откривена. Полиција Хонгконга, и не само она, отпочела је темељиту истрагу. Али она, упозоравају истражни органи Хонгконга, неће бити нимало лака, јер ни фалсификатори не седе скрштених руку. Тако уносан посао не сме се испустити.

У међувремену ће се у просторијама „Лојда" и даље оглашавати звоно обавештавајући да је још један брод нашао последње пристаниште — на морском дну. И, ко зна, можда ће то бити брод на чијем се командном мосту налазио поседник хонгконшке дипломе.

П. М.

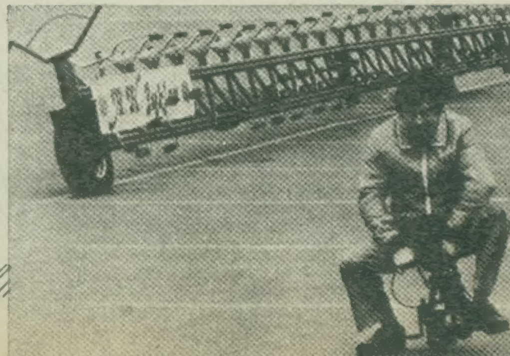
ВЕШТАЧКИ УКУС

Све више се у свету шири уверење да додаци прехрамбеним производима, као што су сахарин и други заслађивачи, конзерванси и друге материје које храни и пићу дају боју и укус могу у извесним случајевима да буду узрочници појаве рака код људи. Амерички научници успели су да синтетизују недавно нове конзервансе и неке боје за прехрамбене артикле чији молекули су несварљиви, а уз то и довољно „крупни" да их организам у процесу варења хране у танком цреву не може апсорбовати. Истовремено ти адитиви имају исти укус као и стари. Научници раде сада на проналаску слатких материја, које би имале иста својства.

НАЈМАЊИ И НАЈДУЖИ

Агнер Вестергаард из Копенхагена по занимању је продавац бицикла. Да би привукао купце он у слободном времену прави бицикле, али не обичне. Досад је направио више комада од којих пажњу, свакако, привлаче најмањи, дугачак 31 и висок 42 сантиметара, и најдужи, 22 метра дугачак са 34 седла а тежак тону и по. На сним ку је Вестергаард на најмањем бициклу на свету!

НИН

ПРЕСТОНИЦА НА ОБАЛИ МОРА

У плодном заливу, 20 километара северозападно од Задра, налази се древни град Нин. Зна се да је ту постојало насеље још у доба неолита.

Каснија историја Aenone, како су Римљани називали овај град, врло је богата и бурна. Налазећи се увек између два јака утицаја и притиска, између моћне Византије и Рима, досељени Јужни Словени нису успевали да у раном средњем веку потпуно остваре своју тежњу за националним обележјем. Један од центара који су у то тешко време одиграли значајну улогу исказивања националних осећања Хрвата сигурно је и Нин.

После разарања и рушења у време велике сеобе народа, насељавају га Хрвати у раном средњем веку. Почетком 10. века Константин Порфирогенет записује да је Нин насељен град и седиште жупаније. Међутим, њему се после 1205. године у документима губи сваки траг.

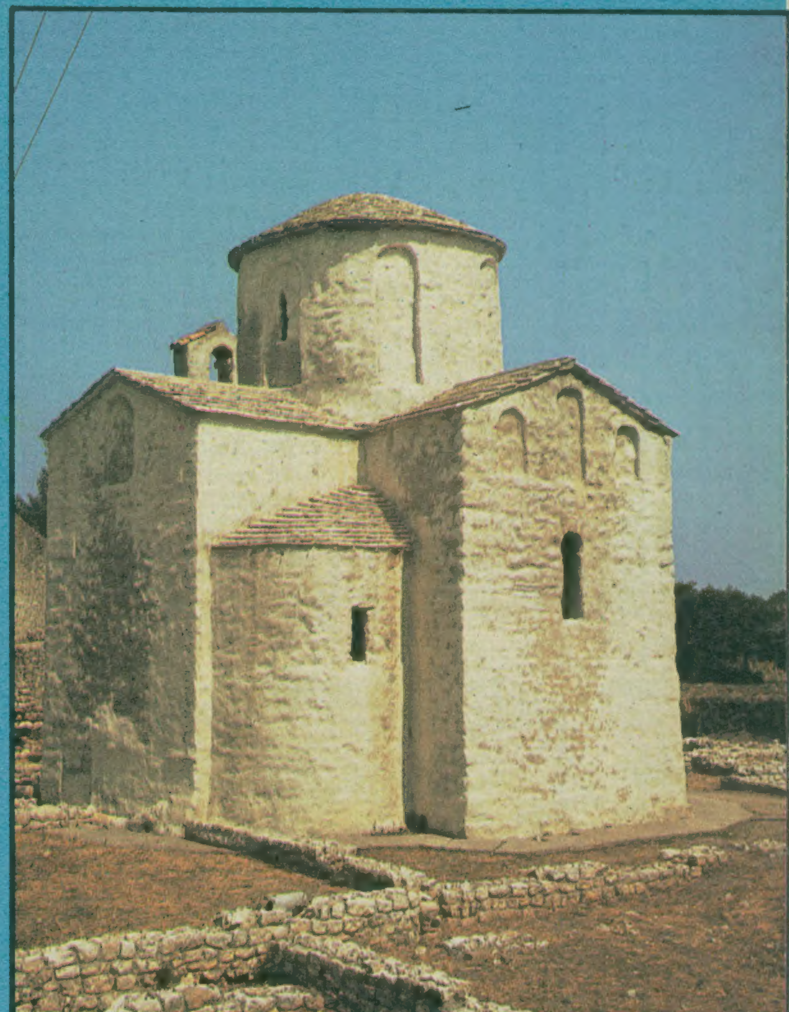
У Нину често бораве хрватски владари, а ту се повремено одржавају сабори и синоди. Од 12. века Нин признаје власт хрватско-угарских владара. Почетком 15. века пада под Млечане, који од тада све чешће ратују с Турцима. У тим бојевима Нин је тешко страдао 1571. а 1646. готово је разорен. Али, од 17. века почиње обнова овог града.

И поред честих разарања у Нину је до данас ипак остало неколико изузетно вредних културно-историјских споменика. Неки од њих занимљиви су и по томе што су везани за доба значајне нинске бискупије.

БОРБА ЗА НАРОДНИ ЈЕЗИК — Нинска бискупија била је подређена Риму у време кад су бискупи у далматинским градовима, од 863. године, признавали судску надлежност цариградског патријарха. Међутим, почетком 10. века далматински градови су потпали под управу хрватског краља Томислава, па је тиме дошао у питање и положај нинског бискупа који је дотад имао судску надлежност над целом територијом хрватске државе. Исту надлежност за себе је тражио и сплитски надбискуп. Али, тад се свему оштро успротивио бискуп Гргур Нински. Рим је Нину оспоравао економску независност, појачавајући је забраном употребе народног језика у богослужењу. Кад је сукоб између Гргура и сплитског надбискупа достигао врхунац, краљ Томислав је затражио од папе да се спорни проблем реши на црквеном сабору у Сплиту. Сабор је одржан 925. године и тад је одлучено да територија нинске бискупије потпадне под надлежност сплитске надбискупије. На то је Гргур Нински уложио протест, али је две године касније нинска бискупија укинута, а смелом Гргуру поверена бискупија у Скрадину. Тако је прекинута борба Гргура Нинског за употребу народног језика у богослужењу. На слици: споменик Гргуру Нинском у Сплиту, рад Ивана Мештровића.

ТУ НАУЧНИЦИ КОПЉА ЛОМЕ — Над улазом у цркву Св. Криж налази се и данас, испод венца изведеног у стилу старохрватске пластике, необичан натпис који је код историчара изазвао многе недоумице. Проблем је, наиме, у начину читања слова уклесаних у камен. Научници су раније сматрали да се натпис чита као Годеслав, затим Годечај, да би се на крају, после дугих расправа, определили за Годежав. Ово име, у ствари, означава нинског жупана који је и саградио цркву. Дуго времена натпис је сматран за најстарији из доба хрватских народних владара. Међутим, историчар уметности Љубо Караман сматра да и црква и натпис потичу из 11. века.

НАЈМАЊА КАТЕДРАЛА НА СВЕТУ — Иако до данас у Нину није остало много споменика, сви они јасно говоре да су се на тако маленом простору срели у начину градње разни утицаји. Тако су настале типичне грађевине, које су, у ствари, подједнако зидане и у нашим западним и у источним крајевима, па су необичне и због тога. Нарочито је уочљив утицај Византије, а најбољи пример за то је ова мала, грубо зидана црква, која представља прави бисер прероманичке архитектуре на нашем тлу. То је црква Св. Криж, саграђена око 800. године. Неки историчари је називају и „најмањом катедралом на свету".

ГРАД У ПЛАМЕНУ

КУЛА ОД БАНОВЕ ЗАДУЖБИНЕ — На изласку из Нина, у равници Прахуље, уздиже се десетак метара висок брежуљак. По предању, здање које се и данас налази на његовом врху, подигао је као своју задужбину бан Стјепан 1402. године. Тролисне основе и витких линија, иако невелика по димензијама, ова грађевина доминира околином. У доба ратова са Турцима, који су се преко Равних Котара спуштали да пљачкају обалу, њена купола је преуређена у кулу осматрачницу, каква је остала до данас.

ВИТЕЗ С БОДЕЖОМ И МАЧЕМ — Утицај на далматинске градове, што није пошло за руком Гргуру Нинском, остварили су у 13. и 14. веку племићи из братства Шубића, који у тим градовима освајају кнежевску власт. Тако је крајем 13. века Павао Шубић постао кнез у Сплиту, а његов брат Јурај управљао је Шибеником. У борби наилазе и на подршку напуљског краља Карла II и стичу власт над већим делом Хрватске и Далмације. Тад се Јурај назива „главним кнезом приморских градова". Истовремено Нин, као значајно упориште Шубића, постаје и краљевска престоница. На време успона града подсећа и ова плоча с ликом Јураја Шубића, приказаног у опреми средњовековног витеза с бодежом на бедру и карактеристичним старохрватским мачем.

ОДБРАНА ОД ТУРАКА — Од средњовековног Нина сачувани су делом бедеми и улазна врата. Венеција, под чијом је управом град дуго био, није могла увек да обезбеди сигурност Нина, јер је главну пажњу посвећивала очувању великих утврђених центара. Кад се средином 17. века Нин нашао у опасности да га трајније запоседну Турци, сами грађани су 1646 запалили град.

Текст и снимци: М. Вујовић

ЗАРОБЉЕН НА ШИНАМА

Четрдесет осмогодишњи Енглез Брајан Котрил из јоркширског места Барнслија један је од ретких људи који се могу похвалити да имају — два живота. Начин на који је он избегао смрт граничи се доиста са невероватним!

ПРЕРАНО ОДАХНУО

Брајан Котрил је по законима Уједињеног Краљевства тек стекао пунолетство, са навршеном 21. годином живота, када се запослио у јоркширском руднику Менверс Меин Коилри у близини његовог родног Барнслија. Посао му је био да превози цигле и шљаку до мочварне обале оближње реке и да их насипа, како би се ово земљиште, које је припадало руднику, учврстило.

Котрилу је у ту сврху био поверен један бивши ратни петотонац и њиме је он свакодневно превалљивао петнаестак до двадесет тура. Камион је био прилично излужен и спор. Ништа није вредело притискати на папучицу за гас: стари петотонац ишао је тек нешто брже од пужа. Зато је младић био нарочито опрезан на делу пута који је прелазио преко железничке пруге, да би се одмах са друге стране пруге прилично стрмо и вијугаво спуштао према реци, то јест оном мочварном земљишту што га је Котрил насипао.

Радило се и суботом. Али, субота је била дан када су се примале наднице и Брајан Котрил је, са момцима из свог места, увече на крају радне седмице одлазио у крчму, на криглу пива: недељом није морало да се рани и те седељке биле су сиромашним јоркширским радницима једина разонода.

Последње јулске суботе 1951. године, Котрилов петотонац бректао је тамо-амо од рудника до муљевите обале, усијан од летњег сунца. Преостало је још само неколико тура за тај, последњи радни дан у седмици и Котрил је већ био одахнуо што ће ускоро осетити задовољство туширања, а онда пресвлачење у чисту одећу и одлазак у крчму. Случај је, међутим, одредио сасвим друкчији ток!

> Брајан Котрил је оценио да ће безбедно прећи пругу, али његов камион отказао је баш у тренутку када се указао брзи воз!

СУДАР ЈЕ НЕИЗБЕЖАН!

Управо се примицао оном прелазу преко пруге. Сасвим у даљини чуло се клопарање воза и Котрил је могао да види како наилази јоркширски експрес. Био је довољно далеко, па младић оцени да ће сасвим безбедно прећи преко шина. Али, из потпуно необјашњивих разлога, камион отказа насред пруге! Узалуд је Котрил покушао да га покрене: стартер се окретао, али, петотонац ни да макне!

Воз се примицао брзином од око 80 километара на час, дакле, довољно брзо да машиновођа не би могао да укочи дугачку, захукталу композицију. У тим часовима није било времена за премишљање и зато, чим му први покушај да камион покрене није успео, Котрил одлучи да искочи из њега. Међутим, стигао је таман да се ухвати за браву кад је треснуло као да се земља отвара. Младић је запамтио још само неописиву буку од ломљаве гвожђа. Оно што се збивало у наредних неколико минута остаће за њега тајна...

Када се пробудио, осетио је око себе мирис траве и земље. Погледао је навише и могао да види свој камион згњечен и изгужван, још закачен за локомотиву јоркширског експреса која га је ударила у задњи део са стране. Локомотива, као и неколико првих вагона били су искочили из шина. Око Котрила су се налазили људи — приметио је како га с пажњом посматрају. Зачуо је сирену болничких кола и опет утонуо у несвест.

Следећи пут пробудио се у постељи. Налазио се у болници. Медицинска сестра која је седела у соби подиже се и приђе му. Када се уверила да је при свести, оде да обавести лекара. Прво што су упитали Котрила било је како се зове. Он одговори.

— Колико имате година? — гласило је следеће питање.

— Двадесет једну — одговорио је младић.

Сестра разрогачи очи и упита га:

— Ох, господине Котрил, колико рекосте?

— Двадесет једну — понови младић настојећи упркос изнурености да изговори јаче. Лекар опомену сестру да не узнемирава болесника. Тек доцније, када се већ придигао и могао сам да обавља тоалету, Брајан Котрил је схватио зашто је болничарка била онако изненађена. Први пут кад је свој лик угледао у огледалу, био је и сам запрепашћен: његова коса — иначе тамнокестењаста — сада је била готово седа!

ЗАШТО ЈЕ ОСЕДЕО

Котрилу су лекари одмах објаснили у чему је ствар. То што се њему догодило медицини је познат, мада редак случај: при превеликом страху дешава се да пигменти из косе одмах ишчезну и ова — завек остане седа.

Ипак, Брајан Котрил имао је много више разлога да се весели, него да очајава због прерано побелелих власи. После реконструкције удеса на оном прелазу преко пруге, постало је јасно да је овај млад човек заиста имао невероватну срећу. Јер, брзи воз ударио је у товарни део његовог камиона и вукао га пругом још неколико десетина метара пре него што је успео да се заустави, искочивши из шина. Међутим, Котрил је одмах приликом треска испао из кабине и, на своју срећу, откотрљао се у траву поред пруге. Тако је прошао само са добрим боботкама. Да је остао у кабини — која је згњечена — извесно је да не би остао жив...

М. К.

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

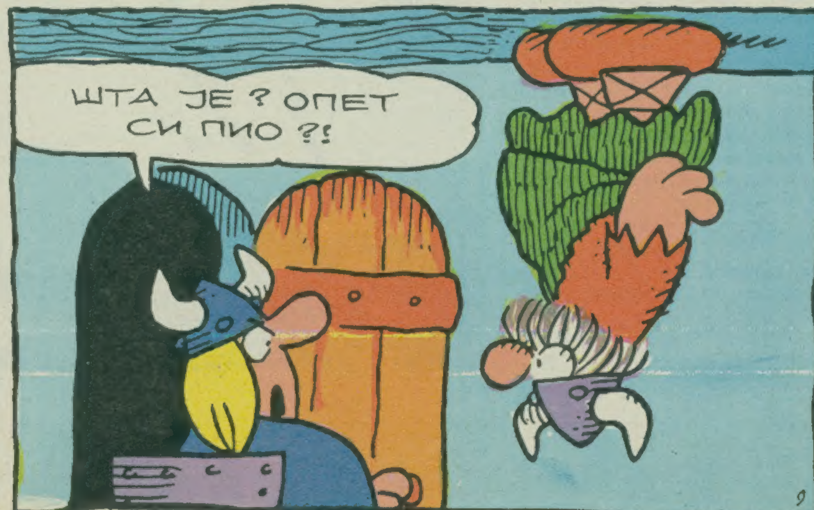

ДВА ЖИВОТА ЈЕДНО

— ЛАРКИН, ИЛИ КИН, СВЕЈЕДНО! — РЕЧЕ ТОМ СИМАН И УПЕРИ ПУШКУ У ШЕРИФА. — СПАСАО ЈЕ МОГ СИНА И КО ГА ПИПНЕ ИМАЋЕ СА МНОМ ПОСЛА.

Лордсбург у Новом Мексику полако је тонуо у сан. У салуну „Брасада" шериф Џон Добинс испи други и последњи виски те вечери, баци пола долара на шанк и рече газди:

— Лаку ноћ, Мануеле! Идем да обиђем моје пилиће!

Пилићи су била три човека осуђена на робију. Добинс је сутра изјутра требало да их пребаци у државну тамницу у Санта Фе.

Шериф пређе улицу. Чим је отворио врата канцеларије, из одељења са две ћелије допре до њега мукло јечање. Добинс отвори врата у дну канцеларије. Један од тројице затвореника лежао је згрчен на поду с рукама на стомаку јечући потмуло.

ОСВЕТА ПОЛА ГОРДОНА

Добинс приђе решетки, саже се и приближи главу болеснику да би га боље осмотрио. У тај час га нешто тресну по глави и он изгуби свест на неколико тренутака. Осетио је како га грабе нечије руке и вуку према решетки, затим како му неко с појаса скида кључеве. Врата ћелије шкрипнуше. Неко му заврну руке на леђа и натаче лисице. У тај мах скупио је снагу да отвори очи. Угледао је над собом сурово лице вишеструког убице Пола Гордона кога је у Санта Феу чекало 20 година тамновања.

— Рекао сам ти да ће доћи време да изравнамо рачуне, Добинсе! — процеди Гордон дижући „колт" према шерифовој глави. **— Сад је тај час куцнуо!**

— Стани! — други затвореник, млади Џек Ларкин, због убиства осуђен на осам година робије, опасачем којим је малочас ошамутио шерифа, удари Гордона по руци с револвером. **— Зашто да га убијеш? Нико га неће наћи до јутра, а тада ћемо бити преко границе, у Аризони!**

— Разнећу тикву том гаду! — Морган упери „колт" у Ларкина. **— Ако покушаш да то спречиш, удесићу и тебе!**

— Поле, Џек је у праву! — рече трећи осуђеник Бен Најт. **— Ако убијемо шерифа, гониће нас све федералне полиције. Овако, изјутра ће Добинс моћи да нас гони само до границе!**

Три бегунца убацише шерифа у ћелију и закључаше је, а затим истрчаше на улицу. Из коњушнице иза угла украдоше три коња и у галопу изјахаше из Лордсбурга.

Пред зору на граници Аризоне Пол Гордон заустави коња.

— Ја ћу у Сонору! — рече весело. **— Придружићу се Џоу „Бразготини". После судара са тексашким ренџерима потребни су му нови момци. Примиће нас сву тројицу!**

— Џо „Бразготина"! — отегнуто звизну Бен Најт. **— Мој брат је с њим харао Мексиком. Мислиш да ће нас примити сву тројицу?**

— Двојицу! — рече Џек Ларкин. **— Ја нећу с вама!**

Без речи је окренуо коња и одјахао према југозападу.

Џек Ларкин је препливао реку Колорадо и зашао у пусту, суву Долину смрти којом су господарили непокорни Апачи. Из опрезности прва два дана је провео у сенци кактуса, сакривен од индијанских погледа и немилосрдних сунчевих зрака, а ноћу је јахао према Калифорнији.

ОКРШАЈ У ДОЛИНИ СМРТИ

У освит трећег дана, тек што је нашао заклон за себе и за коња, зачуо је пуцње. Испео се на једну пешчану дину и на хоризонту угледао облачак дима, или прашине.

Бегунац није ни тренутка оклевао. Знао је да пуцњава у Долини смрти означава људе у опасности, а као прави човек из прерије по „кодексу части" морао је да им притекне у помоћ. Мамузнуо је коња и јурнуо према месту са којег се чуо пуцањ. Угледао је групу Апача како у кругу галопира око троје кола с арњевима обасипајући досељенике који су се огорчено бранили.

Ларкин продорно и отегнуто истисну ратни крик, подиже брзометну „винчестерку" коју је украо од шерифа Добинса и из пуног галопа опали неколико хитаца.

Индијанци одједном пореметише правилан круг око кола. Ларкин није знао а није ни размишљао о томе да ли су се уплашили њега самог, или су помислили да иза њега стиже и други, тек на знак вође окренули су коње и појурили према Колораду.

Један Апач је изостао. Ларкин прво помисли да му је коњ рањен, или повређен, али онда примети да Индијанац пред собом држи дете које се бесомучно отима и смета му у бегу.

Не размишљајући ни трена, сјури се за Индијанцем. Постепено га је пристизао. Није смео да пуца како не би погодио дете. Пионирска кола остала су већ далеко за њим. Начас помисли да је с њим свршено ако се Апачи у бекству окрену и притекну у помоћ свом заосталом саплеменику. У тај мах дете снажно врисну и он више није ни о чему размишљао. Погнуо се у седлу, ошинуо коња уздом по врату и бацио пушку на црвенкасту мешавину песка и земље.

Кад се поравнао с Индијанцем, нагло је повукао коња према њему и сударио се с њим. Оба јахача, коњи и дечак заваљали су се у прашини. Апач је био брз као мачка. Исукао је нож и полетео на Ларкина, али је бледолики успео да извуче „колт". Већ првим метком погодио је Индијанца у груди.

Са осмогодишњим Ником, како се звао дечак, вратио се пионирским колима. Једна жена побелеле косе и сунцем спеченог лица потрчала је дечаку у сусрет и плачући га загрлила. Џеку Ларкину је пришао плећат, брадат човек и пружио му руку.

ОГ ЏЕКА

— Твој сам дужник до смрти, странче! — рекао је тресући му десницу. Ја сам Том Симан! Реци ми твоје име.

Џек Ларкин је оклевао неколико секунди.

— Зовем се Џек Кин! — рече најзад.

— За мене си човек који је спасао мог сина, странче! — рече Лиман схвативши Ларкиново оклевање. — **Ако си се упутио у Калифорнију, придружи нам се! Биће нам драго ако тамо будемо твоји суседи!**

Џон Добинс, један од најпознатијих шерифа Дивљег запада, није могао поднети увреду коју су му нанела три осуђеника, оставивши га окованог лисицама у сопственој ћелији. Заклео се да ће их сву тројицу стрпати иза решетака тамнице у Санта Феу, или их побити.

ЈА САМ ОДБЕГЛИ РОБИЈАШ

Први је страдао вишеструки убица Пол Гордон. Добинс га је пронашао у једном мексиканском насељу на аризонској граници и довукао у Санта Фе с два метка у слабинама. Другог, Вена Најта, оставио је лешинарима под једном црвеном стеном у средњем току Колорада.

За Џеком Ларкином трагао је две године. Не зна се од кога је најзад сазнао да се трећи бегунац населио у Вормфилду. На јединој улици још није било ни живе душе. Џек је зауставио коња пред ковачницом и сјахао. У том часу чуо је иза себе узвик који га је ошинуо као бич:

— Ларкине!

Окренуо се и угледао шерифа Добинса с „колтом" у десници.

— Склоните пуцаљку, шерифе! — рекао је тихо и тужно се осмехнуо. — **Одавно више не носим револвер!**

Добинс је Ларкина одвео маршалу Вормфилда и испричао му ко је у ствари Џек Кин. Маршал Еванс је с неверицом посматрао Џека.

— Добинс говори истину! — рекао је Џек. — **Ја сам заиста Џек Ларкин, одбегли робијаш!**

Еванс је незадовољна израза на лицу затворио Ларкина у ћелију, а затим се вратио Добинсу.

— Никад нисам срео поштенијег момка од Џека! — рекао је. — **То је неправедно. Он је избрисао своју прошлост!**

— И ја му дугујем живот, Евансе! — намрштено промрмља Добинс. — **Да није било њега, онај пас Гордон би ми разнео лобању! Али, закон је закон, а ја носим шерифску звезду!**

МОМАК И ПО

У тај час у просторију упаде брадати Том Симан. Поглед му је био дивљи, а у рукама је стезао тешку пушку за бизоне.

— Чујем да сте ухапсили Џека Кина! — готово је режао. — **Ако тог момка одмах не пустите, направићу пакао!**

— Твој Џек Кин је, у ствари, Џек Ларкин, осуђен због убиства! — рече Добинс.

— Ларкин, или Кин, свеједно, он је момак и по! — Том Симан није спуштао пушку. — **Ако је некога убио тај је то сигурно заслужио. Џек је ризиковао живот да спасе мог сина и ко га пипне имаће са мном посла!**

Том Симан је испричао Џону Добинсу, притом не спуштајући пушчану цев, шта се збило у Долини смрти. Кад је завршио причу, Добинс рече Евансу да доведе затвореника. Ларкин полако уђе у канцеларију и стаде пред Добинса.

— Извините, Кине! — рече Добинс и пружи му руку. — **Погрешио сам. Заменио сам вас с неким Џеком Ларкином, али ми је овај овде, Том Симан, управо испричао како је у Долини смрти сахранио Џека Ларкина кога су убили Индијанци!**

Џон Добинс покретом руке поздрави Еванса и пође према вратима. Уз пут гурну руком Симанову пушку надоле и добаци му:

— Знаш, другар, твоја ме пљуца није уплашила!

А. Р.

ВЕШТА ВЕШТИНА

У СЛОБОДНО ВРЕМЕ, АКО ГА ИМАТЕ, У ДУГИМ ЗИМСКИМ ЧАСОВИМА, МОЖЕТЕ ЛЕПО ЗАБАВИТИ СВОЈЕ ДРУШТВО ИЗВОДЕЋИ „НЕМОГУЋЕ" ТРИКОВЕ. ИМА ТРИКОВА КОЈИ СУ ПРЕВАРА, АЛИ ИМА ИХ КОЈИ СУ ЗАПРАВО САМО СПОСОБНОСТ ДА УЧИНИТЕ НЕШТО СА ТОЛИКО БРЗИНЕ И ВЕШТИНЕ ДА ПОСМАТРАЧИ — НЕ МОГУ ДА СХВАТЕ КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ. МЕЂУТИМ, ТАКВИ, ЈЕДНОСТАВНИ ТРИКОВИ, ТРАЖЕ И НАЈВИШЕ ВЕШТИНЕ, ВЕЖБУ И ВЕЛИКУ КОНЦЕНТРАЦИЈУ. ЕВО, НА ПРИМЕР, ДВА ТАКВА ЈЕДНОСТАВНА ТРИКА — НАУЧИТЕ ИХ, АКО МОЖЕТЕ...

КАРАТЕ УДАРАЦ

Овај трик није нимало нов, али оставља одличан утисак ако се спретно изведе. Потребне су вам само дугачка, танка оловка и подужа новчаница, на пример, од 100 динара.

Објасните да ћете пресавијеном новчаницом пресећи оловку. Потом замолите некога да чврсто држи оловку за оба краја и уздуж превијте новчаницу.

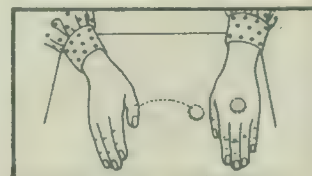
Ради веће уверљивости, учините два безуспешна покушаја. При трећем покушају пресећи ћете оловку, ваш помоћник остаће са по једним комадом у свакој руци.

Поступак: Тајна нема везе ни са новчаницом ни са оловком. Све што треба да урадите јесте да, спуштајући новчаницу, истурите кажипрст дуж њене пресавијене ивице и исто га тако хитро повучете пошто сте њиме преломили оловку.

Учините то довољно брзо и нико неће приметити како то папиром „сечете" оловку.

БРЖЕ ОД ОКА

Држећи дланове навише, покажите да на сваком имате по новчић од 5 динара. Објавите да ће се сада догодити нешто у правом смислу речи невиђено. Потом оборите обе шаке на сто покривен чаршавом. Кад подигнете десну, испод ње неће бити ничега!

Гледаоци ће се тек запрепастити кад подигнете и леву шаку, јер ће испод ње угледати оба новчића.

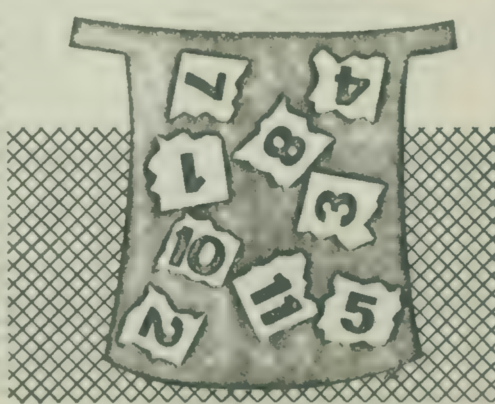
Исто можете да учините седећи с рукама на коленима. Принцип је исти.

Поступак: Трика, у ствари, и нема јер се догађа управо оно што гледаоци мисле да се догађа. Најпре ћете поставити сваки новчић на ивицу шаке одмах изнад малог прста. Новчић у левој поклопићете истом шаком на столу; али, онај у десној руци морате хитро бацити под леву, док се ова још спушта. Увежбајте ово да би постигли потребну брзину и трик ће вам лакс поћи „од руке". Још нешто: врло је важно да вас гледаоци посматрају спреда, јер се маневар са стране много лакше примењује.

МАГИЧНИ ШЕШИР

На једном комаду картона или хартије испише се девет бројева. Они се затим ИСЦЕПКАЈУ тако да сваки комадић на себи садржи један број и убацују у шешир.

Шта мислите, на који начин мађионичар, иако су му очи везане, успева да погоди да ли је број који је извукао из цилиндра паран или непаран?

ВОДЕНИ ДИВОВИ

У првом делу тока Јангце је по снази и брзини права бујица која просеца пут кроз један од најмање познатих предела света. Брзаке које ту ствара не може да савлада ниједна лађа.

Јангце, или Јангцекјанг, у свом имену садржи кинеску реч „кјанг", што значи — река. Она је од давнина најважнија водена саобраћајница огромне земље. Живописних кинеских једрењака има и данас, али су их, у превозу робе, потиснули огромни прекоокеански и речни бродови. За прве, велика река је пловна у доњем току на дужини од 1200 километара, све до Ичанга, а за нешто мање, речне, све до Чункинга.

Чункинг има преко два милиона становника и најважније је трговачко средиште југозападне Кине. Ичанг, последња тачка на реци до које стижу прекоокеански бродови, има око 100.000 становника. Велика лука уједно је и центар трговине памуком, уљем и пиринчем — и данас основом сваког кинеског оброка.

Недалеко од Ичанга, у великој клисури коју Јангце ту ствара, у плану је изградња највеће кинеске хидроцентрале чији ће годишњи капацитет износити 50 милијарди киловат часова.

Даљи ток води Јангце кроз Вухан, милионски град кога због развијене тешке индустрије зову и „кинеским Питсбургом". Насеље је од Шангаја удаљено 940 километара и чине га три града — Ханкоу, Ханјанг и Вучанг.

У току своје бурне историје Нанкинг је у неколико наврата подизан и до темеља уништаван. У њему се налази и маузолеј великог револуционара Сун Јат Сена, утемељивача прве кинеске републике која је 1911. збацила с престола династију Цин. Град је и данас, као и пре много векова, важно универзитетско, научно и културно средиште земље.

Североисточно од Шангаја највећа кинеска река ствара ушће широко преко 10 километара. Са преко 7 милиона становника Шангај је највећи град у којем се налазе бивше енглеске, америчке и француске четврти и стара кинеска варош Хутсен. То је највећи саобраћајни, трговачки и индустријски центар Кине.

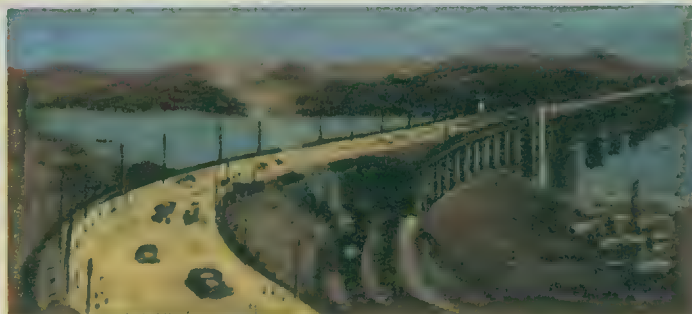

Најдужа кинеска река почиње дуго путовање на Тибету.

Горњи ток Јангцекјанга препун је опасних брзака.

После револуције велику реку премостили су нови мостови.

Бурна историја Нанкинга неколико пута је од овог града на обали Јангцекјанга стварала згариште. Живописне лађице које од пристаниште стварају „пловеће насеље" типичан су источњачки и за око сваког Европејца узбудљив призор.

ЈАНГЦЕ - НАЈВЕЋА РЕКА КИНЕ

Живописни кинески једрењаци и барке одавно парају таласе Јангцекјанга.

У близини града Ичанга моћне воде Јангцекјанга просекле су кроз планине велелепну клисуру.

Кинези је најчешће зову Великом реком. Јангцекјанг то и јесте: од Танга планине на Тибету, места на којем извире, до Источног кинеског мора, свог уточишта, преваљује, по најновијим подацима, пут дуг 6300 километара.

Таласи велике реке сведоци су жестоких окршаја у току јапанско-кинеског рата (1937 — 1945) и нешто касније тешких борби грађанског рата који је 1949. године завршен победом народноослободилачке војске.

Шангај, највећи град на континенту, основан је још у 11. веку.

Пиринчана поља на обалама реке данас се обрађују уз помоћ машина.

СЕКИРИЦОМ НА ФЛАШЕ

Једна бака необично јаке грађе повела је прави рат против пића и његових ватрених поклоника.

Банувши у једну крчму у Вичити, у америчкој држави Канзас, Кери Неишн је повикала:

Људи, дошла сам да вас избавим тужне судбине пијанаца!

А онда се, на ужас присутних, захваћена рушилачким жаром бацила на посао: поразбијала је све флаше које су јој дошле под секирицу, од њене оштрице страдала су два прозора и огледало над шанком.

Али ту се ова огорчена противница капљице није и зауставила. Нешто касније улетела је у један хотелски бар вичући:

— Затварајте ову рупу!

И опет се слична сцена поновила. Прво су флаше с треском полетеле на под, а затим је Кери зграбила касу и једним замахом је завитлала на супротни зид. Тек када је угледала слику полуголе Клеопатре, жустра бакица стварно се разљутила и секирица је морала да проради — неморалну слику исецкала је на комадиће.

Окорели трезвењак, Кери је успела да својим приватним крсташким ратом против пића барем привремено затвори двадесетак кафана. Била је то права Пирова победа јер је, да би отплатила нанету штету, морала да прода све што је имала. Довитљива бакица брзо се снашла. Издржавала се продавањем минијатурних секирица које су људи куповали као сувенире.

Кери Неишн је својом секирицом натерала страх у кости америчким љубитељима добре капљице.

Кери Неишн је, у ствари, била само нешто борбенији члан америчког трезвењачког покрета који се борио против употребе алкохолних пића. Када је 1911. године она умрла — попустило јој је срце — читав покрет је замро. Ваљда зато што је изгубио свог најватренијег поборника.

Девет година касније трезвењаци су доживели и свој највећи тријумф — завођење прохибиције у САД.

Тријумф се касније изродио у праву друштвену катастрофу. Противзаконито точење пића постало је уносан посао за америчке гангстере, а земљу је захватио талас насиља и злочина.

М. И.

ОКТОБАРСКЕ АКЦИЈЕ ОМЛАДИНСКЕ ШТЕДЊЕ

У Љубљанској банци су се већ нагомилали извештаји из свих подружница у домовини о успесима октобарских акција међушколских такмичења и безброј радова младих — литерарних или ликовних — који су надмашили очекивања.

Пре него што дамо закључну мисао која нас је обузела приликом прегледа читавог богатог материјала, треба нешто рећи о неким радовима.

Светлана Краљ из ОШ »Радојица Перовић«, Титоград, је послала жирију диван напис о разговору два новчића. Први, истрошен, огуљен, без сјаја жалио се над својом судбином. Пролазио је из руке у руку, бацали су га по столовима коцкари, пијанице — тако да је сувише постао стар, истрошен. . . Други новчић се похвалио: »Као награду за труд добио ме је добар и поштен радник. Одмах ме је са осталом браћом однео у банку, где сам се венчао с каматом. После овог венчања родило се много деце. па сада срећан и задовољан очекујем старост.

Духовито, зар не? Мада је конструкција овог написа као бајка, ипак је прича реално и лепо написана. Фатима Володер из Економске школе »Хасан Бркић«, Сарајево, је у песмици изразила своје мисли, према којима би штедња требала да буде врлина свих људи на свету, да глад човеку буде непозната, из њене лепе песмице штампали смо следеће три строфе:

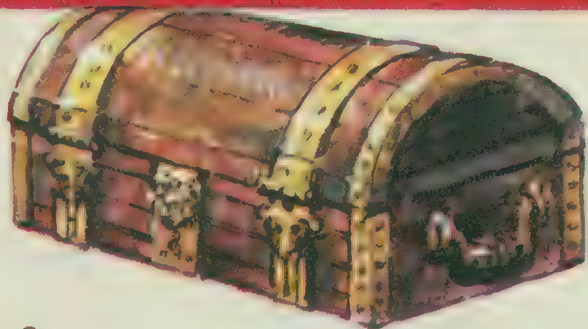
Штедња да путовања не буду
далеки снови.
Да нађемо још пријатеља,
да упознамо свијет нови.

Штедња за боље дане,
да не буде голих и босих,
да сваком зора сване, да се
ниједно око сузом не ороси

Штедимо за наше сутра,
штедимо за путовања,
да будемо сви сити, обучени,
да свако дијете мирно сања.

И ликовни радови изражавају исте, племените мисли. Многи од ових радова су награђени. Међутим, вратимо се мисли коју смо написали на почетку. Сви радови написани или нацртани, превазишли су очекивања. У ком смислу? Кроз све радове провлачи се не само велики осећај, већ и искрена жеља да штедња прерасте међународне границе, да плодови штедње крену преко континената и океана, у земље, где људе још увек мучи сиромаштво. У многим крајевима света живе људи на једној земљи, под суровом климом, тако да читав њихов труд и настојање које улажу у рад, рађа само кору хлеба, или шаку незачињеног пиринча, или можда и то не, јер су суша, оркани, земљотреси, поплаве и друге несреће срушиле ове постављене циљеве. Да, међушколска такмичења, као што је било овогодишње, нисмо никад оцењивали према уштеђеним сумама, према постигнутим каматама. Највећи успех ових акција је у сазнању да штедња не представља само личну корист оног који штеди, већ много више: помоћ заједници без обзира на националне границе. И баш таква акција, као што је била октобарска, показује колико је наша омладина свесна, тако да се може оценити највећим степеном морала: одраз чисте хуманости.

ИЗМЕЂУ ИСТИНЕ И ЛЕГЕНДЕ

Неколико речи изговорених на самртничкој постељи и парченце накатранисаног морнарског платна са мапом острва — једини су кључеви за решење тајне давно изгубљеног гусарског блага.

Са висине бродског јарбола зачуо се глас осматрача:

— Брод на видику!

Сумњиво братство на палуби застало је у напетом ишчекивању. Јер, могао је то да буде брод енглеског адмирала који је крстарио овим подручјем заводећи ред, али исто тако, и лађа препуна блага које им плови право у руке.

Гусарски капетан спустио је телескоп и задовољно се насмешио:

— Верујте старом морском вуку, лепотица плови из Перуа и обећава добар плен!

Лукави гусар није се преварио. Лађа је заиста пловила из Перуа, земље која је у то доба, двадесетих година прошлог века, имала више злата него иједна друга на свету. Земљу је захватила револуција и уплашена аристократија сада је масовно бежала и са собом носила и злато из цркава, двораца и препуних породичних сефова. Бродови којима су богаташи и њихово благо одлазили у сигурност постајали су лак плен за пирате.

И овога пута гусари су имали среће. Из препуних ковчега које су извукли из потпалубља заробљеног брода преливали су се читави слапови златних новчића, било је у њима масивних свећњака и богато израђених украса са зидова катедрале у Лими.

Чим су благо пребацили на свој брод, запловили су под пуним једрима. Зауставили су се тек када су се нашли с друге стране јужноамеричког континента, око 700 миља од обале Бразила. Ту, на острвцету Тринидад, усред плавог Атлантика, закопали су свој богати плен и отпловили.

БЛАГО ТРИНИДАДА

Међутим, у близини Кубе су заробљени и повешани због својих недела, сви сем једног. Тај срећник је, пошто је за длаку избегао судбину својих другара, одлучио да неизвесност гусарског живота замени мање уносним, али сигурнијим животом поштеног морнара на једном трговачком броду.

Кад се много дана касније, у току једне пловидбе преко Индијског океана разболео и, лежећи на постељи, схватио да му је крај близу, сада већ седи старац сетио се свог давно напуштеног живота и — закопаног блага. Испричао је капетану своју тајну и дао му мапу острва.

Неколико старчевих речи нису се капетану учиниле довољно јаким разлогом да преплови пола света и тако се и сам увери колико истине има у његовој причи. Неко у породици ипак није могао да заборави чудну исповест. Неколико година касније капетанов син отишао је на Тринидад и нашао означено место: огромни одрон црвеног вулканског камена потпуно је прекривао баш ону тачку на којој се према мапи налазило благо. Како људи и алатке којима је располагао нису могли ништа да учине, а како ни сам није чврсто веровао у целу причу, напустио је острво да се ту више не врати.

Изгледало је, тако, да ће благо на крају ипак бити заборављено. Али, прича о закопаном богатству и даље је узбуђивала. Многе експедиције авантуриста кретале су пут Тринидада и безуспешно трагале. Пусто и непријатељски расположено острво, чији су изглед вулканске ерупције и земљотреси кроз дуги низ година потпуно изменили, још није било спремно да открије своје благо.

Једна од последњих већих и добро опремљених експедиција кренула је 1951. из Бразила и покушала да уради оно што стотинама људи пре ње није пошло за руком. И овај покушај је пропао.

Да ли и данас, сто педесет и седам година после закопавања, острвце у Атлантику љубоморно чува своје благо или је, можда, још те 1821. године, још један од гусара успео да умакне и да се врати по плен?

Можда је прича умирућег гусара само неслана шала некадашњег морског разбојника?

М. И.

КАКО СЕ ШИРЕ ГЛАСИНЕ

ВАМПИР У ДИСКО

ДА БИ ЈЕДНА ИЗМИШЉОТИНА ПОЧЕЛА ДА СЕ ШИРИ, ПОТРЕБНО ЈЕ ДА ДОГАЂАЈ КОЈИ СЕ ПРЕПРИЧАВА БУДЕ НЕЈАСАН, АЛИ — УЗБУДЉИВ. У СВЕМУ ТОМЕ НАЈВАЖНИЈА ЈЕ УЛОГА ОСОБЕ КОЈА »ПУШТА БУВЕ«.

Када су 7. децембра 1941. године Јапанци напали Перл Харбор — ратно пристаниште, морнаричку и ваздухопловну базу САД на хавајском острву Оаху — и тако започели рат са овом земљом, убрзо се „новим светом“ пронео глас:

— Јапанци су уништили читаву нашу поморску флоту. Али, влада то држи у најстрожој тајности да не би завладала паника.

Међутим, истина је била сасвим друкчија: у овом изненадном нападу потопљено је или тешко оштећено 18 већих бродова, 3 лаке крстарице, 3 разарача, 3 мања брода... Значи, вест која је тако нагло прострујала није одговарала истини. То је заинтересовало двојицу социолога — Олпорта и Постмана — да почну да испитују мишљење јавности и — дошли су до поражавајућих података: **око 70 одсто људи веровало је у истинитост те информације.**

За време ратова овакве и сличне гласине нешто су сасвим нормално у рату. Тако је током првог светског рата, кад су Немци окупирали Белгију, из ове државе стигла вест: **освајачи од људи праве сапун, а од свештеника — тучкове за звона!**

А како је настала ова гласина која, може се рећи, изгледа помало и смешна? И зашто су у њу уплетени баш свештеници?

Једно је очигледно: кроз ову гласину становници Белгије изражавали су своју мржњу према агресору, а свештенике су намерно уткали у причу. Јер, како показује историја, припадници те „професије“ су одувек били штићени, често су се налазили изнад државе, а „мало испод бога“, па ако се са њима тако окрутно поступало, како ли је тек онда мучено обично становништво? — било је логично питање које није ни тражило прецизан одговор.

Гласине које изненада почну да круже неком средином могу да буду и израз надања или жеља. **Током другог светског рата, на пример, Британским острвом почела је да се проноси вест како су у Ламанш просуте тоне нафте које су потом запаљене. Ниједан непријатељски брод, па чак ни подморница не могу да стигну до Енглеске!** — људи су узбуђено препричавали лаж коју су смислили, износећи тако своју потајну жељу.

КАД НАСТАЈЕ »ПАТКА«

Да би једна гласина — непроверена тврда, која се усменим путем преноси од једног до другог човека, а при том се мења по садржају — почела да се шири, потребно је испунити три услова. Прво: ситуација која се препричава је нејасна и о њој нема довољно обавештења и података, друго: догађај треба да је важан и треће: особа која „пушта буве“ мора да је веома угледна. Иначе, у противном, вест неће бити прихваћена и „информација“ се неће проширити.

Један експеримент из социјалне психологије управо показује колико је за ширење гласина важна улога човека који је „лансира“, а има признат углед у друштву:

На табли се нацртају две линије од којих је једна видно краћа. У договору са психологом, одређени човек (познати научник, писац, сликар...) почиње да тврди, пред особом с којом се експериментише, да су те линије исте дужине. Готово увек, испитаник то тврђење прихвата као тачно, па и сам у њега постаје убеђен. Тај притисак ауторитета утиче на објективност, као и постојање више истих исказа. Слични случајеви често се дешавају приликом сведочења на суду, кад човек који нешто тврди, после низа мишљења других која су супротна од његовог, почиње да се колеба, а потом потпуно оповргне своју првобитну причу!

Неке гласине могу да настану организовано у намери да изазову узнемирење грађана, угрозе јавни ред или мир, осујете спровођење одлука и мера државних органа и установа, а друге, пак, стварају се спонтано због страха, стрепње, надања... Ове последње, понекад настају и због — **ривалства у конверзацији.**

На пример: у неком већем друштву једна особа „држи банку“, пажња свих слушалаца окренута је према њој, сви јој се диве, одобравају, аплаудирају. Да би скренула пажњу на себе, а пошто не може да се сети ничег много важног или паметног, некад се дешава да друга особа смисли, а потом исприча неку малу лаж. У почетку, присутни не морају у то да поверују, па интерпретатор лажној информацији почиње да „лепи“ нове детаље и моменте. Ако је изабран прави тренутак, а говорник је био довољно убедљив — настаје „патка“, односно гласина која ће почети да се шири.

ДОДАЈ И ТИ МАЛО!

Током преношења од ува до ува, од уста до уста, гласине се сажимају а поједини делови посебно се подвлаче.

Јер, када почне да се шири нека лажна вест, она је у почетку веома опширна да би била што убедљивија, а како се даље преноси, у њу се постепено уграђују разна емотивна стања појединаца, степен њиховог образовања, социјални статус... Упоредо са оним, један или више детаља из гласине се нарочито подвлаче и истичу, мада често то нису битне чињенице.

Пажљив слушалац веома лако може да закључи колико је гласина далеко од извора, заправо од човека који је измислио. Ако у тим лажним информацијама има много речи или су пренаглашени неважни детаљи, присутне предрасуде... — то значи да је са гласином упознат велики број људи, односно да се она већ увелико проширила. У противном, ако је гласина тек настала, садржаће једну битну чињеницу а предрасуде неће моћи одмах да се уоче.

С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ

Пре неколико година Београдом се пронела вест ка-

ко једна лепа девојка, обучена у дугу белу хаљину, лута градом, појављује се по кафанама, дискотекама, заказује састанке младићима... Они одлазе на адресу коју им девојка даје, али ту их дочекује жена обучена у црнину.

— Да, то је моја кћерка — каже она уцвељеним гласом. — **Само, она је умрла пре — пет година!**

Разлози за ширење ове гласине су њена драматичност и занимљивост, као и сентиментални садржај. То је био један од начина да се „оживи" традиционално веровање у — вампире за које је урбанизација постала антибеби пилула. Заправо, од када више нема млинова, воденичара и напуштених замкова, мало ко је хтео да поверује да утваре могу да се „рађају" и у солитерима и на асфалту. Али, ако таква „авет" почне да иде и у дискотеке или је обучена по последњој моди, е онда је то — еманциповани вампир који се прилагодио времену у којем „живи", односно измишља његово постојање. Интересантно је што овакве гласине често васкрсавају после две или три године, а често далеко од места где су првобитно настале.

Пре две године слична гласина кружила је готово целом земљом. Тада се причало како је у некој великој робној кући мајка изгубила дете свуда га безуспешно тражила, а потом обавестила милицију. Тек после неколико дана сазнала је да је њено дете пронађено мртво и то на једној нашој граници: неки страни држављанин га је убио, распорио му стомак, а утробу испунио дрогом коју је хтео да прошверцује.

Ова лажна информација настала је због страха родитеља од дрога и експлозије наркоманије у свету. За сада, Југославија је само успутна станица шверцера наркотика, али чињеница да пажња некад може да попусти и да деца, и без своје кривице, постају наркомани — били су услови за ове измишљотине.

И популарне телевизијске серије често су узрок за настајање гласина. Тако је лепи Сандокан, са вечито дугим ножем у рукама или за појасом, расплакао многе породице и после престанка емитовања серије. Наиме, почела је да се шири вест како је у једном селу неки човек ушао у бунар да би га озидао, док је на површини остала жена која је у кофу изнад његове главе стављала цигле. У једном тренутку из куће је истрчао њихов петогодишњи дечак витлајући крвавим ножем испред себе и повикао:

— Мама, ја сам Сандокан!

Жена је схватила да је малишан убио свог брата у колевци, толико се узбудила да је испустила кофу са циглама право на главу свог мужа који је на месту остао мртав. А када је видела шта је урадила, жена се обесила о прво дрво.

И ова гласина је настала из страха родитеља да им се деца не угледају на неке популарне јунаке са наших екрана, чија бруталност некад може да делује непедагошки.

ВЕСТ НИЈЕ ПУСТИЛА КОРЕН

Пре почетка КЕБС-а, у лето прошле године, такође се проширила гласина: — **Милиција ће одузети 10.000 возачких дозвола да за време Конференције не би дошло до саобраћајних гужви.**

А када је почео овај састанак, бројка се кроз причу знатно умножила, па је достигла — 50000!

Непријатељи Европске конференције о миру и сарадњи смишљено су лансирали ту вест, јер су веровали да ће „пустити корен", пошто су возачи у Београду постали бројна категорија. Међутим, одмах је било јасно да та лажна информација неће дуго да „живи" јер наши људи верују у своје законе: ако их не наруше — нема санкције!

Све такве гласине могу се пресећи ако се дају што прецизније и јасније информације, наравно благовремено. Пожељно је да тај „лек против измишљотина" стигне са меродавног места: кад се, на пример, јавност узнемири после неког мањег земљотреса — а већ се пронела вест да је „тамо неко" изјавио као ће наредни потрес бити катастрофалан — у таквим случајевима јавно иступање стручњака сеизмолошких станица смањиће непотребну изнемиреност или панику.

Б. Јеремић

ЕЦИ

Мушкарци су веће алапаче!

Желећи да провери ко више шири гласине, психолог Слободан Ђурчић, из Београда, извео је необичан експеримент у коме су учествовале две групе мушкараца и жена, са по 18 учесника.

На магнетофонску траку снимио је причу у којој се описивала обична свакодневна сцена са улице, а затим је пустио да је чују један мушкарац и једна жена. После тога, они су осталим учесницима експеримента (девојка следећој девојци, а мушкарац следећем мушкарцу) испричали тај догађај, а они су потом наставили да га интерпретирају онако како су га схватили, наредном учеснику у испитивању у својој групи.

После завршеног експеримента, број речи које је изговорио последњи члан мушке групе износио је — 46, док је за исту причу последња девојка из групе употребила само — 26. Слободан Ђурчић је још забележио да су се жене углавном држале суштине приче, док су мушкарци у њу уплитали многе небитне детаље и драматизовали њен садржај. Тако је последњи мушкарац изнео — 9 нетачних података, а последња жена само 1,67 лажних информација.

ФУДБАЛСКО СВЕЗНАЊЕ

Само два клуба била су три пута узастопно прваци: БСК (1932 — 1936), Партизан (1960 — 1963) и Црвена звезда (1967 — 1970).

Лука Калитерна био је тренер два шампионска тима Хајдука у размаку од 23 године (1927. и 1950. године).

Рекордер у броју аутоголова у Првој лиги је Илија Димоски (Раднички, Ниш) који је шест пута пуцао у сопствену мрежу.

Инж. Орђан Мркушић био је голман три првака: 1938/39. у БСК-у, 1945. у репрезентацији Србије, 1951. и 1952/53. у Црвеној звезди.

Сплитски Хајдук и суботичка Бачка једини су данашњи клубови који су учествовали и у првом шампионату Југославије 1923. године.

Рекорд у броју датих голова на једној утакмици постигао је Стјепан Бобек (Партизан): он је на утакмици са 14. октобром (10:0) 8. јуна 1947. у Нишу дао девет голова.

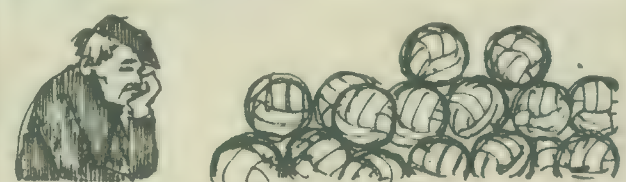
Од 26 утакмица у првенству 1946/47. Нафта из Доње Лендаве 10 је предала без борбе.

Најбољи просек датих голова у једном првенству има Динамо, који је 1946/47. на 26 утакмица дао 81 гол, односно 3,1 просечно по утакмици.

Највише утакмица у Првој лиги водио је загребачки судија Јосип Стрмечки — 138.

Тренер првог југословенског првака 1923, екипе Грађанског из Загреба, био је странац — А. Гаскел (Енглеска).

Рекордну победу у историји фудбалских првенстава Југославије постигао је Хајдук, који је у сезони 1947/48. у Сплиту савладао Вардар из Скопља са 12:1.

Први пут је гол-количник одлучио о првaку 1937/38. када су два клуба имала по 26 бодова, али је ХАШК имао бољи количник (40:20) него БСК (45:25).

У првенству 1946/47. Костањевац (Локомотива) био је шест пута голман и примио је 13 голова и био је шест пута навални играч и постигао је 1 гол.

Само четири клуба играла су у свим послератним лигашким првенствима: Црвена звезда, Партизан, Хајдук и Динамо.

Највише голова у једном првенству постигао је Слободан Сантрач (ОФК Београд) — 33 у сезони 1971/72.

Да би се добио првак Југославије у фудбалу, два загребачка клуба, Грађански и ХАШК, играли су две финалне утакмице, тј. 180 минута. После прве нерешене 1:1, у поновљеној је победио Грађански са 4:2.

БИМ И БУМ

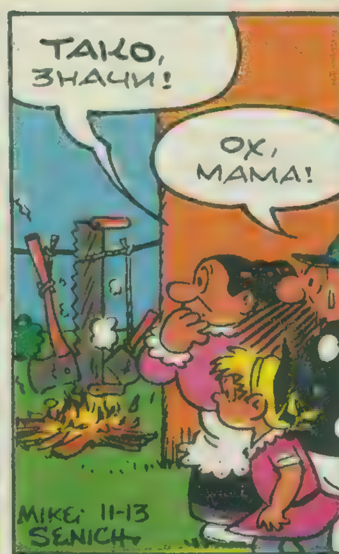

BABALU стрип

ЦЕПНА АРМИЈА

ЗАП

МУНИ

ГРАНО

КОНДАР

ДОК

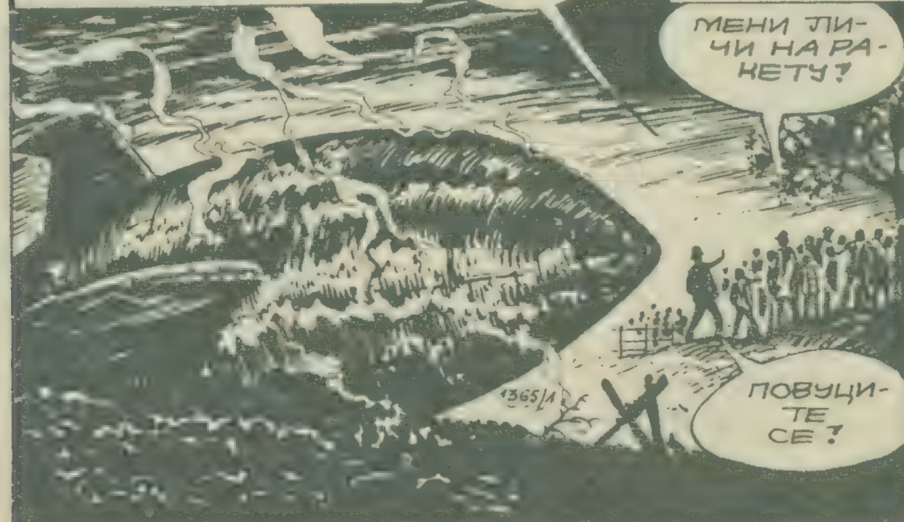
Светлећи предмет, који је личио на комету, прелетео је изнад Витфорда, градића у Енглеској...

На срећу, непозната летелица...

Убрзо се око летелице окупило мноштво радозналог света...

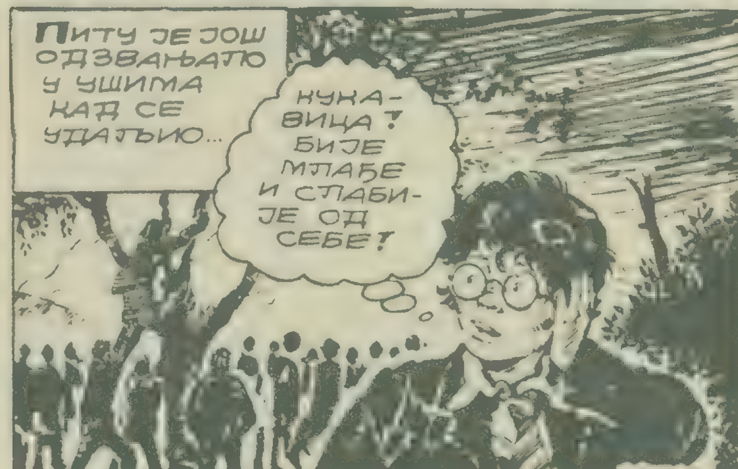

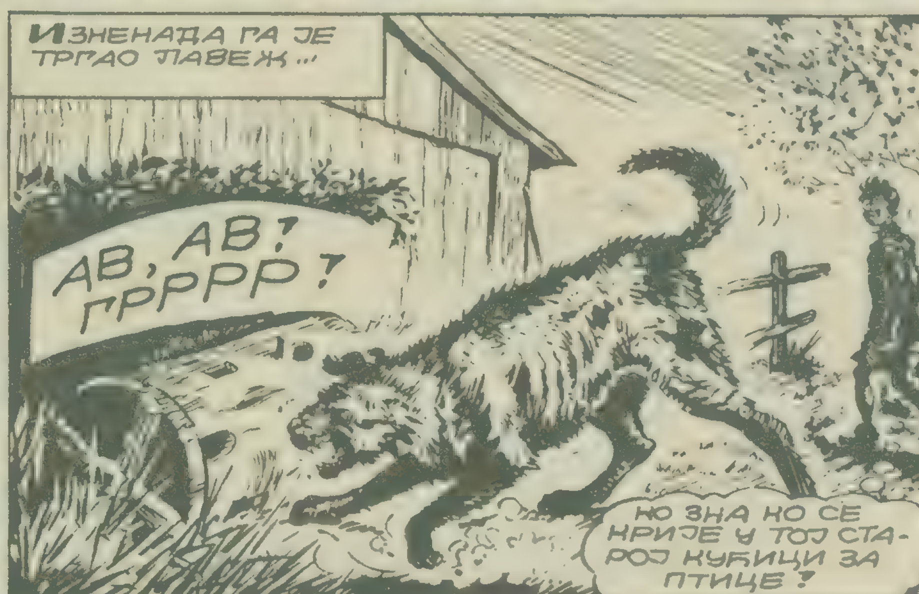

ПИТ ПАРКЕР, УЧЕНИК СРЕДЊЕ ШКОЛЕ, ПОСМАТРАО ЈЕ СВЕ ОВО СА ДРВЕТА...
ПА, АКО И ИМА НЕКОГ УНУТРА, НИЈЕ ПРЕЖИВЕО ПАД!

НИ ВИ, КЛИНЦИ, НЕЋЕТЕ ПРЕЖИВЕТИ МОЈЕ ПЕСНИЦЕ! СИЂИТЕ С ТОГ ДРВЕТА! ХОЋУ ЈА ДА СЕ ПОПНЕМ!
УХ! БАЦА!

ДЕЧАЦИ БРЗО СИЂОШЕ, СВИ СУ СЕ БОЈАЛИ БАЦЕ...
ОВО ВАМ ЈЕ ЗАТО ШТО НИСТЕ БИЛИ ДОВОЉНО БРЗИ!
ХА, ХА, ХА!
АААЈ!

ПИТУ ЈЕ ЈОШ ОДЗВАЊАЛО У УШИМА КАД СЕ УДАЉИО...
КУКАВИЦА! БИЈЕ МЛАЂЕ И СЛАБИЈЕ ОД СЕБЕ!

ИЗНЕНАДА ГА ЈЕ ТРГАО ЛАВЕЖ...
АВ, АВ! ГРРРР!
КО ЗНА КО СЕ КРИЈЕ У ТОЈ СТАРОЈ КУЋИЦИ ЗА ПТИЦЕ!

ГУБИ СЕ!

ТАДА ЈЕ ПИТ ДОЖИВЕО НАЈВЕЋЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ У ЖИВОТУ...
МОЖЕМО ДА ИЗИЂЕМО! НЕМА НИКОГ!
ШТААА?

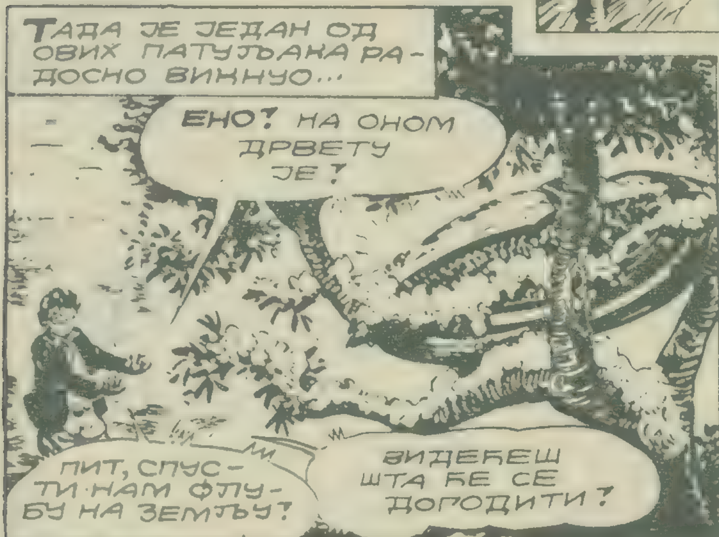

СТАЈАО ЈЕ КАО СКАМЕЊЕН...
МЕНИ СЕ ПРИВИЂА! ОВАКО СИЋУШНА СТВОРЕЊА НЕ ПОСТОЈЕ!
ДОЛАЗИМО СА ПЛАНЕТЕ ЛИТУРНУС!
ПРИНУДНО СМО СЕ СПУСТИЛИ НА ЗЕМЉУ!

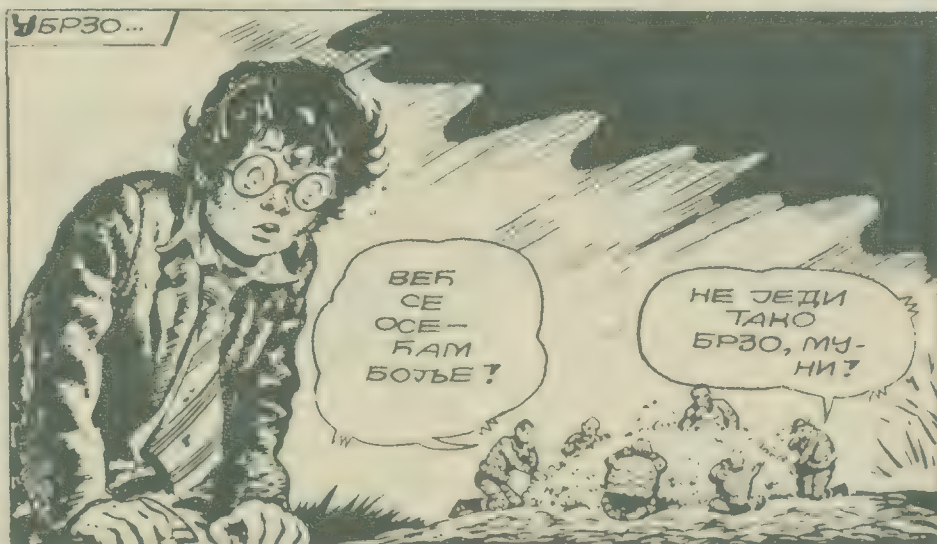

ПИТ ЈЕ СХВАТИО ДА РАЗГОВАРА С ПОСАДОМ СВЕМИРСКОГ БРОДА...
АЛИ...
ЈА САМ КОНДАР ВОЂА ПОСАДЕ! ПОДИГНИ НАС ПА ЋЕМО ОДГОВОРИТИ НА СВАКО ТВОЈЕ ПИТАЊЕ!
СПАСАО НАС ЈЕ ПСА И МОЖЕМО ДА МУ ВЕРУЈЕМО!

ПИТ ИХ ЈЕ ПОСЛУШАО...
КРУЖИЛИ СМО ОКО ВАШЕ ПЛАНЕТЕ НЕДЕЉАМА, СЛУШАЛИ ВАШ РАДИО И ГЛЕДАЛИ ТЕЛЕВИЗИЈУ...
ТАКО СМО НАУЧИЛИ ВАШ ЈЕЗИК! НАШ МОЗАК ЈЕ ВЕОМА РАЗВИЈЕН И БРЗО СХВАТАМО СТВАРИ!

НЕВОЉА ЈЕ У ТОМЕ ШТО СМО САДА ВЕОМА СЛАБИ! ПОТРЕБНА НАМ ЈЕ ФЛУБА!
ШТА ВАМ ЈЕ ТО?
НАРОЧИТО ДОК!

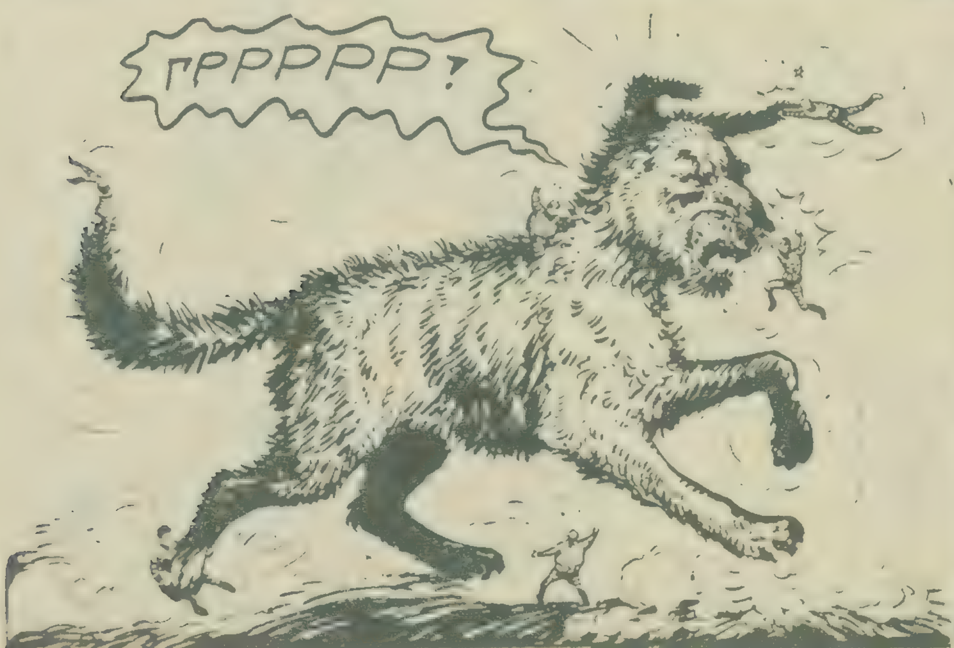

НАРОЧИТО ХРАНА ИЗ КОЈЕ ДОБИЈАМО СНАГУ И ЖИВОТ! КАДА СЕ НАШ БРОД СРУШИО, НЕСТАЛА НАМ ЈЕ ФЛУБА!
БАШ СМО ЈЕ ТРАЖИЛИ КАД СЕ ПОЈАВИО ПАС!

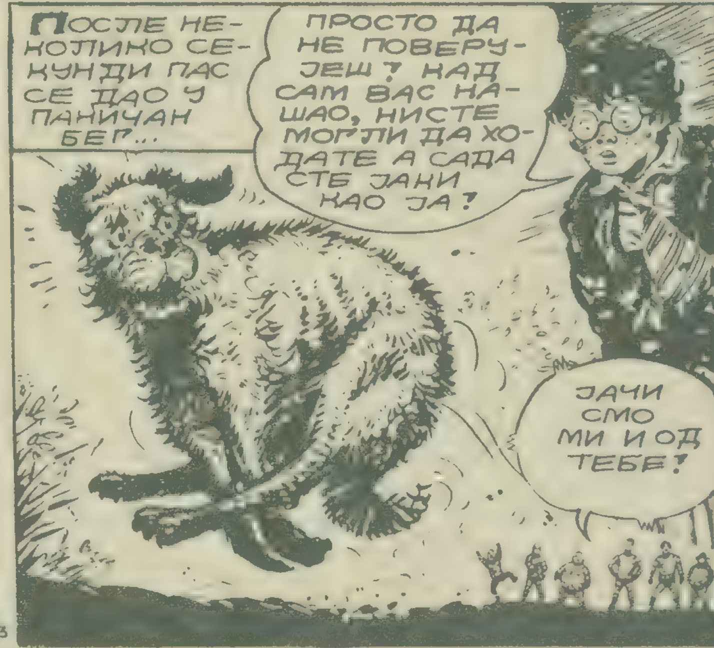

ТАДА ЈЕ ЈЕДАН ОД ОВИХ ПАТУЉАКА РАДОСНО ВИКНУО...
ЕНО! НА ОНОМ ДРВЕТУ ЈЕ!
ПИТ, СПУСТИ НАМ ФЛУБУ НА ЗЕМЉУ!
ВИДЕЋЕШ ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ!

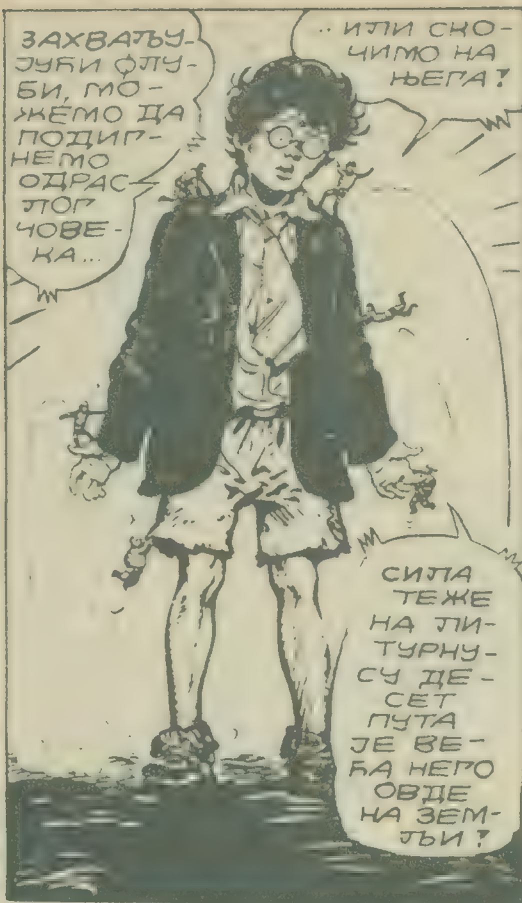

УБРЗО...
ВЕЋ СЕ ОСЕЋАМ БОЉЕ!
НЕ ЈЕДИ ТАКО БРЗО, МУНИ!

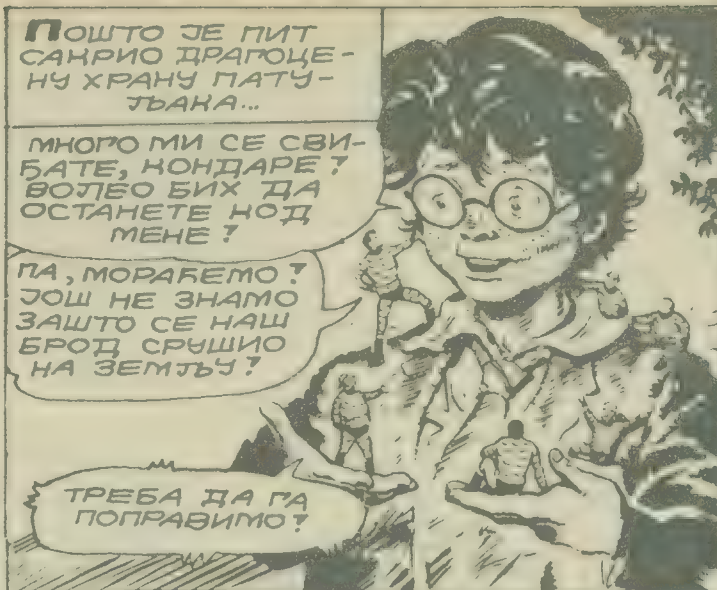

СИЋУШНА БИЋА ИЗ СВЕМИРА ЈОШ НИСУ ПОЈЕЛА СВОЈ ОБРОК КАД СЕ ОПЕТ ПОЈАВИО ПАС...
ПАЗИТЕ! ЏУКАЦ СЕ ВРАТИО! БРЗО КОД МЕНЕ!
АВ! ГРРРР!

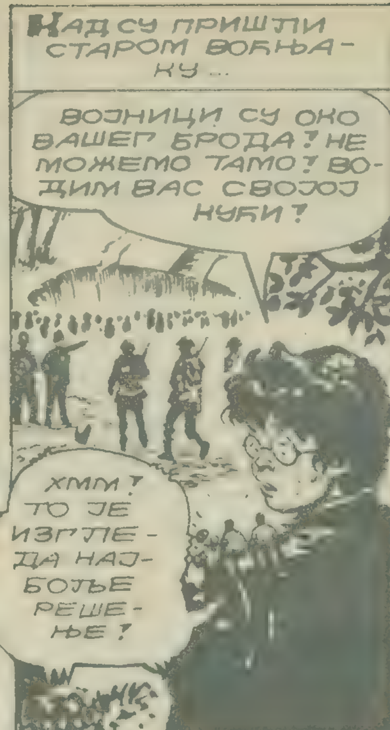

НЕ БРИНИ, ПИТ! САД МОЖЕМО ДА СЕ БРИНЕМО О СЕБИ!
НЕ БУДИМО МНОГО ГРУБИ!
ЈА ЋУ ГА УХВАТИТИ ЗА РЕП!

ГРРРРР!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО СЕКУНДИ ПАС СЕ ДАО У ПАНИЧАН БЕГ...
ПРОСТО ДА НЕ ПОВЕРУЈЕШ! КАД САМ ВАС НАШАО, НИСТЕ МОГЛИ ДА ХОДАТЕ А САДА СТЕ ЈАКИ КАО ЈА!
ЈАЧИ СМО МИ И ОД ТЕБЕ!

ДА КРЕНЕМО ОДМАХ ДОК СЕ НИЈЕ ПОЈАВИО БАЦА! БОЈИМ СЕ ДА ВАС НЕ ВИДИ!
МА, ПОКАЗАЋЕМО МИ ЊЕМУ!
ТО ЈЕ ПОСАО ЗА МЕНЕ, ЗАПОВЕДНИЧЕ!

НИКО НИЈЕ ПРИМЕТИО СИЋУШНУ ПЕСНИЦУ КОЈА ЈЕ СЕВНУЛА ИЗМЕЂУ ПИТОВИХ ПРСТИЈУ...
ДУМ
АУУХ!

ПИТ ЈЕ ОДНЕО СВОЈЕ МАЛЕ ПРИЈАТЕЉЕ КУЋИ. КАДА ЈЕ, СУТРАДАН УЈУТРО, УСТАЛА ТЕТКА МЕГ КОД КОЈЕ ЈЕ ПИТ СТАНОВАО...

ААААAЈ!

ТЕТКА МЕГ ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ЗАПОМАЖЕ...

ПИТЕ, ЗАПОСЕЛИ СУ НАМ КУПАТИЛО!

ШТА? КО?

ШЕСТ СИЋУШНИХ СТВОРЕЊА КУПА СЕ У НАШОЈ КАДИ!

МОРА ДА СИ САЊАЛА, ТЕТКА! ТИ ОСТАНИ ТУ А ЈА ЋУ ДА ПОГЛЕДАМ!

ПИТ ЈЕ ОДЈУРИО У КУПАТИЛО...

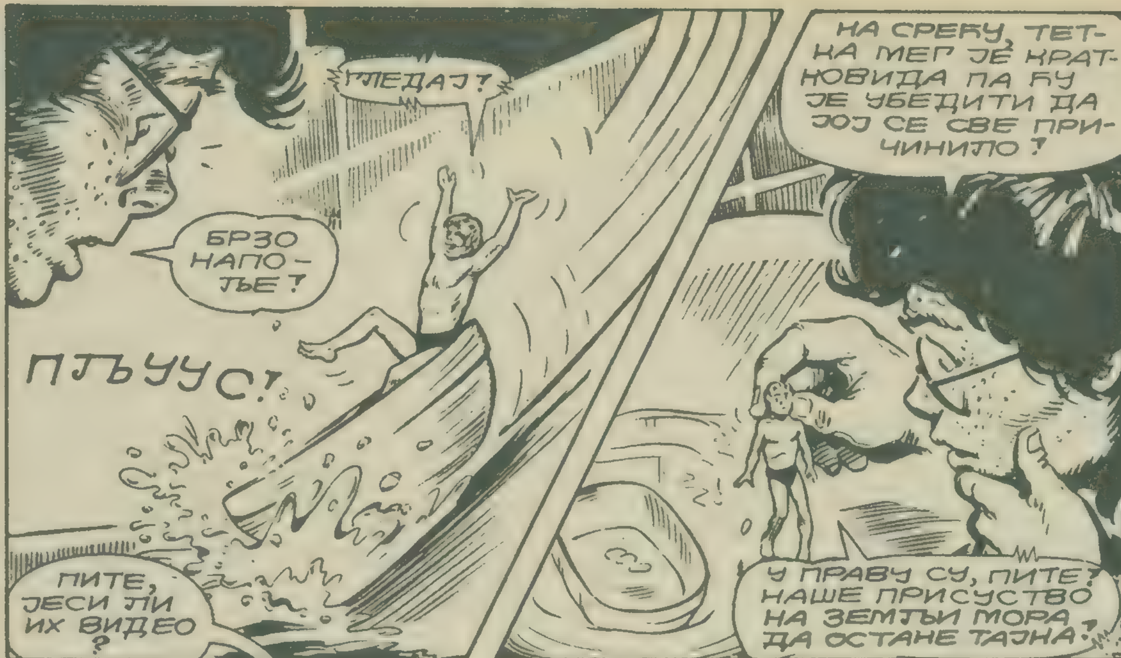
ДОБРО ЈУТРО, ПИТЕ! ДОЛАЗИЛА ЈЕ ОВДЕ НЕКА ЖЕНА!

ТО ЈЕ МОЈА ТЕТКА! СИЛНО СТЕ ЈЕ УПЛАШИЛИ!

ЖАО НАМ ЈЕ! МОРАЛИ СМО ДА СЕ ОКУПАМО!

БИЛИ СМО ТОЛИКО ПРЉАВИ!

ДИВНО СЕ ЗАБАВЉАМО ОВДЕ!

ГЛЕДАЈ!
БРЗО НАПОЉЕ!
ПЉУУС!
ПИТЕ, ЈЕСИ ЛИ ИХ ВИДЕО?
НА СРЕЋУ, ТЕТКА МЕГ ЈЕ КРАТКОВИДА ПА ЋУ ЈЕ УБЕДИТИ ДА ЈОЈ СЕ СВЕ ПРИЧИНИЛО!
У ПРАВУ СУ, ПИТЕ! НАШЕ ПРИСУСТВО НА ЗЕМЉИ МОРА ДА ОСТАНЕ ТАЈНА!

МАЛО КАСНИЈЕ...
КАД ТИ КАЖЕМ, ТЕТКА! НЕМА НИКОГ У КУПАТИЛУ!
НЕ?

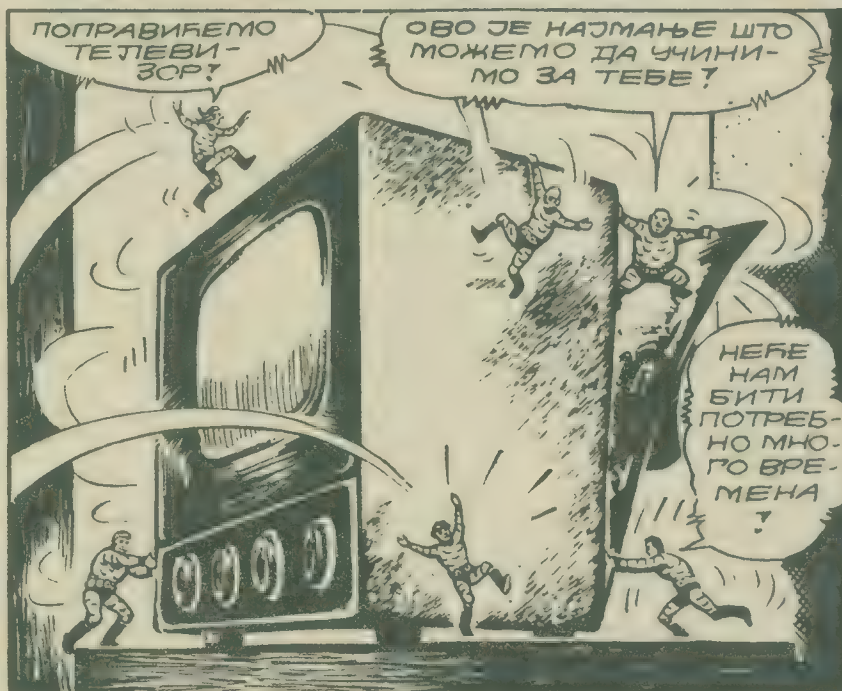

ВИДИШ! КАДА ЈЕ ПРАЗНА!
ЗАИСТА!

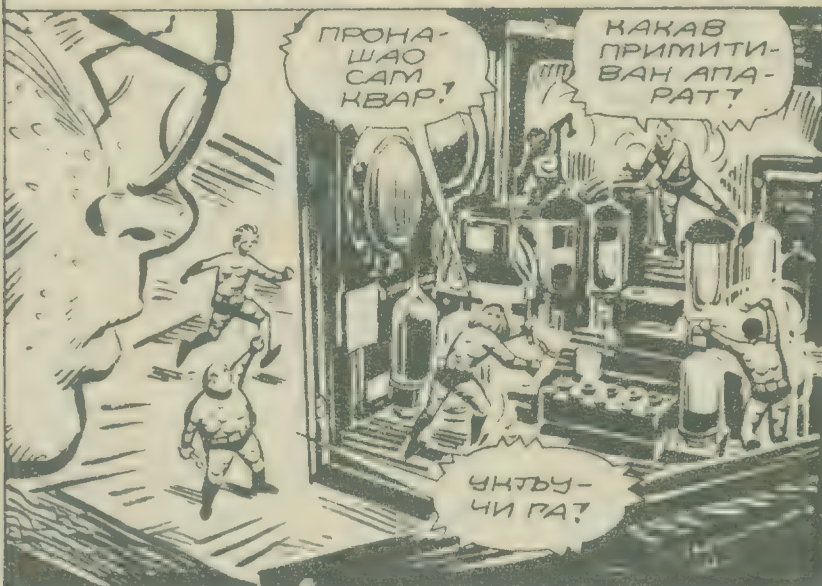

ТЕТКИ МЕГ ЈЕ ЛАКНУЛО...
БАШ САМ ИСПАЛА ГЛУПА! ОНАКО МАЛИ ЉУДИ НЕ ПОСТОЈЕ!
СВАКАКО!

ЗА ВРЕМЕ ДОРУЧКА ТЕТКА ЈЕ САСВИМ ЗАБОРАВИЛА НА ПИТОВЕ МАЛЕ ПРИЈАТЕЉЕ ...
ДА ВИДИШ ШТО САМ ТИ ПРИПРЕМИЛА ДИВАН ДОРУЧАК!
БАШ ТИ ХВАЛА! НЕГО, ДА ПОЗОВЕМ МАЈСТОРЕ ДА ПОПРАВЕ ТЕЛЕВИЗОР?

ТЕТКА МЕГ ОДМАХНУ ГЛАВОМ ТУЖНО ...
НЕ САДА, ПИТЕ! НИСАМ ЈОШ ПРИМИЛА ПЕНЗИЈУ! БАШ МИ ЈЕ ЖАО! ДАНАС ЈЕ ДИВАН ПРОГРАМ!

КАДА ЈЕ ТЕТКА ОТИШЛА У КУХИЊУ...
ХАЈДЕМО, МОМЦИ!
ПРЕПУСТИ ОВО НАМА!
ХЕЈ! ШТА СТЕ ТО НАУМИЛИ?

ПОПРАВИЋЕМО ТЕЛЕВИЗОР!
ОВО ЈЕ НАЈМАЊЕ ШТО МОЖЕМО ДА УЧИНИМО ЗА ТЕБЕ!
НЕЋЕ НАМ БИТИ ПОТРЕБНО МНОГО ВРЕМЕНА!

ПИТОВИ МАЛИ ПРИЈАТЕЉИ ДАДОШЕ СЕ НА ПОСАО...
ПРОНАШАО САМ КВАР!
КАКАВ ПРИМИТИВАН АПАРАТ!
УКЉУЧИ ГА!

УСКОРО...
БИО ЈЕ У ПИТАЊУ КРАТАК СПОЈ!
ПИТЕ, КАКВИ СУ ТО ГЛАСОВИ? С КИМ РАЗГОВАРАШ?
БРЗО У МОЈ ЏЕП!
ББЦ 1

КАДА СЕ ПОЈАВИЛА ТЕТКА...
ТЕТКА, ТЕЛЕВИЗОР РАДИ!
ОХ, СЈАЈНО! БАШ СИ ТИ ПАМЕТАН ДЕЧАК!

МАЛО КАСНИЈЕ ПИТ ЈЕ КРЕНУО У ШКОЛУ, А С ЊИМ И ЊЕГОВИ МАЛИ ПРИЈАТЕЉИ...
БИЋЕ МИ ЖАО КАД БУДЕМ МОРАО ДА СЕ РАСТАНЕМ С ВАМА!
И НАМА! АЛИ, НЕ МОЖЕМО ОВДЕ ДА ОСТАНЕМО!
ЗАР ДА СЕ ДО КРАЈА ЖИВОТА КРИЈЕМО?

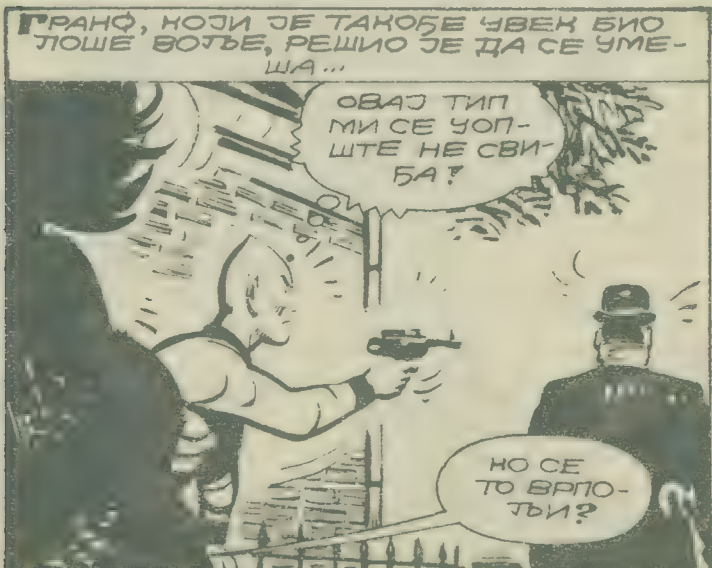
ПРАВО ДА ВАМ КАЖЕМ, МЕНИ СЕ ОВДЕ НЕ ДОПАДА!
ГРАНФ, ШТА ТО ГОВОРИШ?
НЕ ОБРАЋАЈ ПАЖЊУ НА ЊЕГА, ПИТЕ! ОН УВЕК ГУНЂА!

ТАДА...
КО СТАЛНО ГУНЂА? ТИ ТО МИСЛИШ НА МЕНЕ, ПИТЕ?
ОХ, ТО СТЕ ВИ, ЧИКА ТОМЕ!

ЗНАМ ЗАШТО СИ ЉУТ НА МЕНЕ! ЗАТО ШТО САМ ТИ УЗЕО ЛОПТУ КОЈУ СИ ШУТНУО У МОЈУ БАШТУ! Е, ДА ЗНАШ ДА ТИ ЈЕ НЕЋУ ВРАТИТИ!
ДОБРОО...

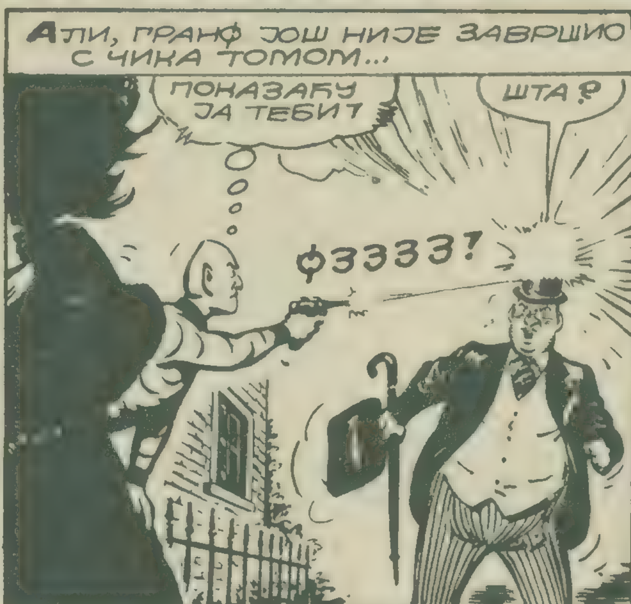

ГРАНФ, КОЈИ ЈЕ ТАКОЂЕ УВЕК БИО ЛОШЕ ВОЉЕ, РЕШИО ЈЕ ДА СЕ УМЕША...
ОВАЈ ТИП МИ СЕ УОПШТЕ НЕ СВИЂА!
КО СЕ ТО ВРПОЉИ?

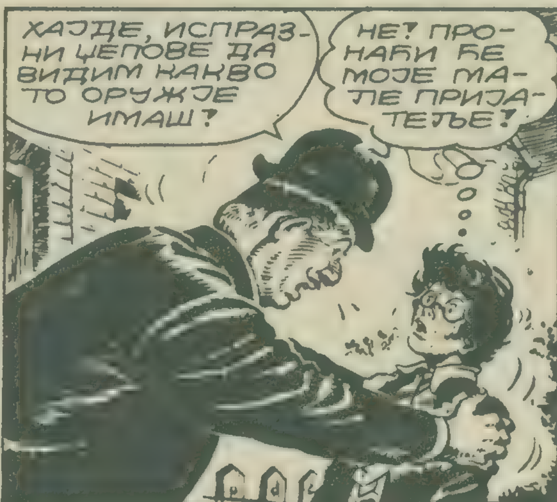
И ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПИТ СХВАТИО ШТА СЕ ДОГАЂА...
АААЈ! НЕШТО МЕ ЈЕ УБОЛО У ВРАТ!
НЕЕ!
ЗЗЗП!

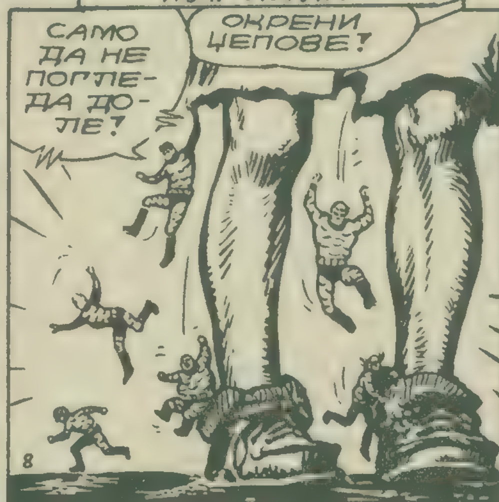

ПРВИ ПИТОВ СУСЕД БЕСНО СЕ ОКРЕНУО ПРЕМА ПИТУ...
ШТА СИ МИ ТО УРАДИО, НЕВАЉАТЧЕ!
БИЋЕ БОЉЕ ДА СЕ ИЗГУБИМ!

АЛИ, ГРАНФ ЈОШ НИЈЕ ЗАВРШИО С ЧИКА ТОМОМ...
ПОКАЗАЋУ ЈА ТЕБИ!
ШТА ?
ФЗЗЗЗ!

МОЈ ШЕШИР!

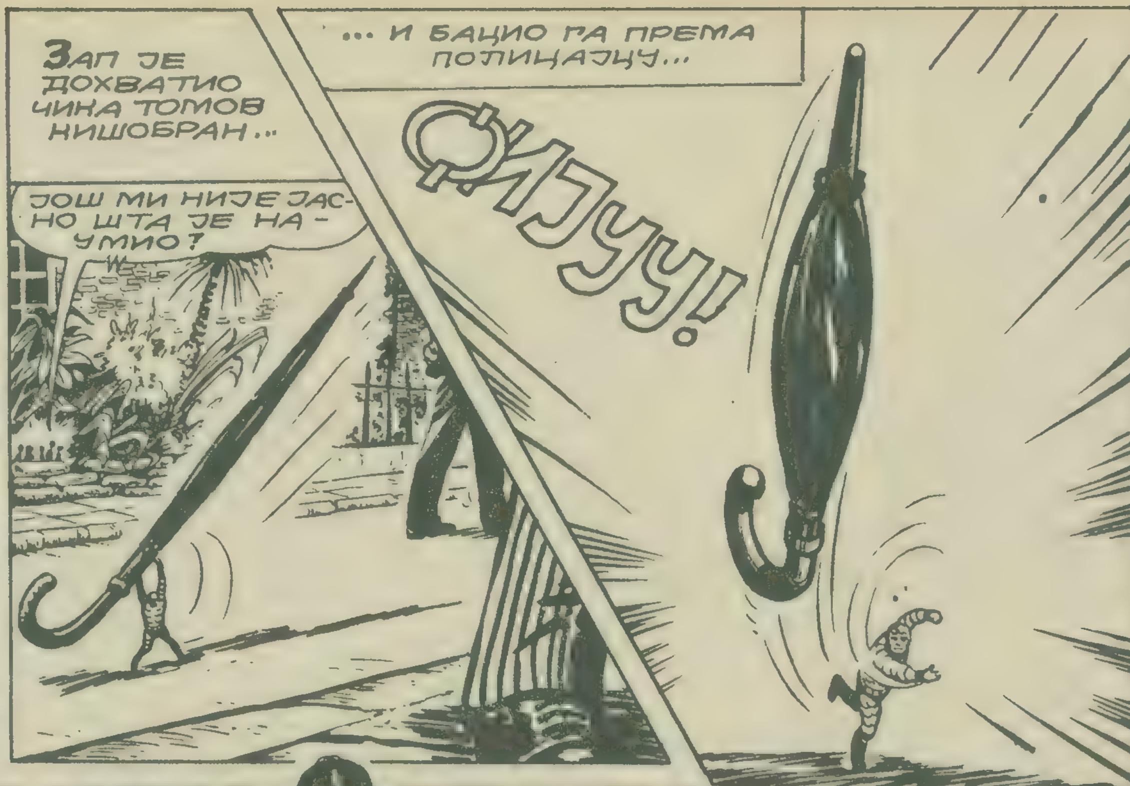

КАДА ЈЕ ПИТ ПОТРЧАО ...
СТАНИ, БЕЗОБРАЗНИЧЕ! ТИ СИ МИ ПРОПОРЕО ШЕШИР!

ХАЈДЕ, ИСПРАЗНИ ЏЕПОВЕ ДА ВИДИМ КАКВО ТО ОРУЖЈЕ ИМАШ!
НЕ! ПРОНАЋИ ЋЕ МОЈЕ МАЛЕ ПРИЈАТЕЉЕ!

АЛИ, ДОШЉАЦИ ИЗ СВЕМИРА ВЕЋ СУ ОДМАГЛИЛИ ...
САМО ДА НЕ ПОГЛЕДА ДОЛЕ!
ОКРЕНИ ЏЕПОВЕ!

ПИТОВИ ПРИЈАТЕЉИ САКРИЛИ СУ СЕ КРАЈ ОБЛИЖЊЕГ ЗИДА ...
НИЈЕ НАС ВИДЕО! ШТА САД ДА РАДИМО, КОНДАРЕ ?
ГРАНФ ЈЕ УВАЛИО ПИТА У ОВО, ПА ЋЕМО ГА МИ ИЗ ОВОГА ИЗВУЋИ!

ИМАМ ИДЕЈУ! ПОЛИЦАЈАЦ ЋЕ НАМ ПОМОЋИ ДА СПАСЕМО ПИТА!

ЗАП ЈЕ ДОХВАТИО ЧИКА ТОМОВ КИШОБРАН...
ЈОШ МИ НИЈЕ ЈАСНО ШТА ЈЕ НАУМИО?
... И БАЦИО ГА ПРЕМА ПОЛИЦАЈЦУ...
ФИЈУУ!

ДУМ!
АААААЈ!

КО ЈЕ ОВО УЧИНИО? ЧИЈИ ЈЕ ОВО КИШОБРАН?
ШТА? МОЈ ЈЕ! ОТКУД ОН КОД ВАС?
ТО И ЈА ПИТАМ? ЗАР НИСТЕ МАЛО СТАРИ ДА ГАЂАТЕ ПОЛИЦАЈЦЕ КИШОБРАНОМ?
КАКО СЕ УСУЂУЈЕТЕ МЕНЕ ДА ОКРИВЉУЈЕТЕ?

ЧИКА ТОМ ЈЕ САДА ПОТПУНО ЗАБОРАВИО НА ПИТА...
ДАЈТЕ МИ СВОЈЕ ИСПРАВЕ!
АХ, ТУ СТЕ!
БРЗО, ПИТЕ, БЕЖИМО ОДАВДЕ!

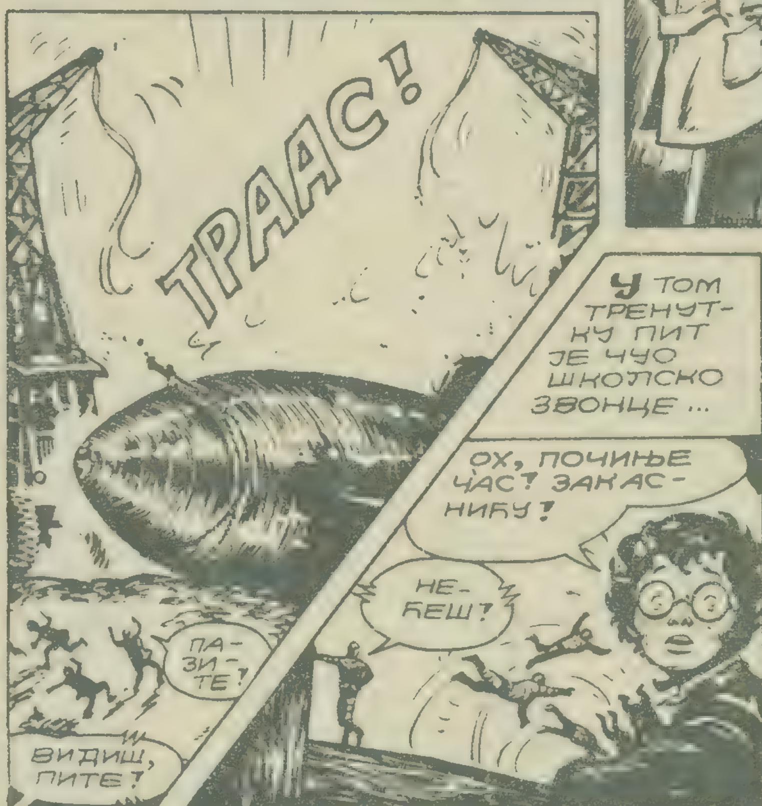

И ТАКО...
ЧИКА ТОМ ЋЕ МЕ СИГУРНО ТУЖИТИ КОД ТЕТКЕ!
О ТОМЕ ЋЕМО КАСНИЈЕ РАЗМИШЉАТИ!

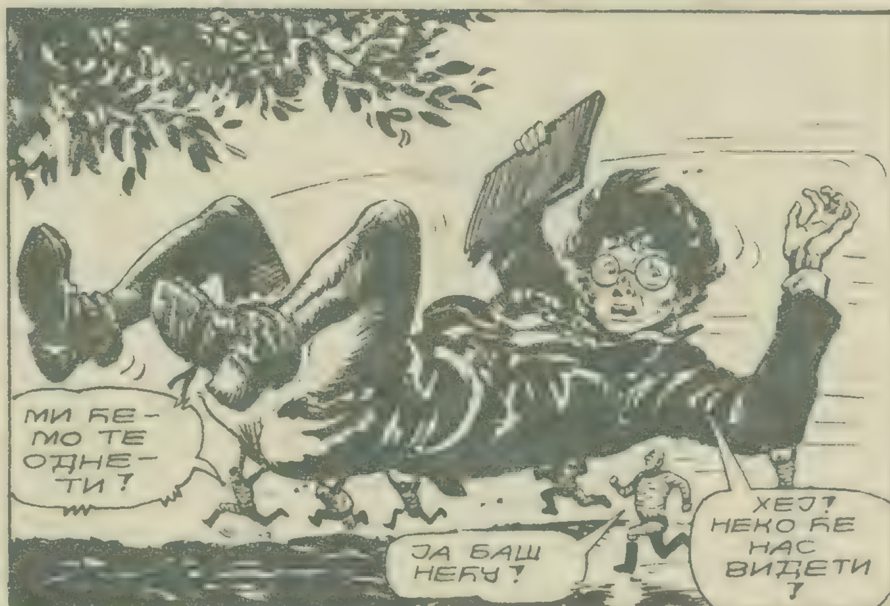

ПОШТО ЈЕ ЈОШ ИМАО ВРЕМЕНА ДО ПОЧЕТКА ЧАСА, ПИТ И ЊЕГОВИ МАЛИ ПРИЈАТЕЉИ ОТИШЛИ СУ ДО МЕСТА ГДЕ СЕ СРУШИО СВЕМИРСКИ БРОД...
КАО ШТО САМ И МИСЛИО, ВОЈСКА ЈЕ ОКО ЊЕГА!
НЕ МОЖЕМО ДА МУ ПРИЂЕМО!

ЗАР СЕ НЕ БОЈИТЕ ДА ЋЕ ВАМ ОДНЕТИ И УНИШТИТИ БРОД?
ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ! НАПРАВЉЕН ЈЕ ОД МЕТАЛА КОЈИ ЈЕ НЕПОЗНАТ НА ЗЕМЉИ...

...И КОЈИ ЈЕ ТОЛИКО ЧВРСТ ДА НЕЋЕ МОЋИ ДА ГА ПРОБИЈУ!
НЕ РАЗУМЕМ! НИСМО ГА ЧАК НИ ИЗГРЕБАЛИ!

А ОНДА СУ СТИГЛЕ ДИЗАЛИЦЕ...
ИПАК ЋЕ ГА ОДНЕТИ!
НИ СЛУЧАЈНО!
ЧИМ ЈЕ БРОД ДОДИРНУО ЗЕМЉУ, АКТИВИРАО СЕ ЈЕДАН МЕХАНИЗАМ КОЈИ ЈЕ ПОВЕЋАО ЊЕГОВУ ТЕЖИНУ ХИЉАДУ ПУТА!

ТРААС!
ПАЗИТЕ!
ВИДИШ, ПИТЕ!
У ТОМ ТРЕНУТКУ ПИТ ЈЕ ЧУО ШКОЛСКО ЗВОНЦЕ...
ОХ, ПОЧИЊЕ ЧАС! ЗАКАСНИЋУ!
НЕЋЕШ!

МИ ЋЕМО ТЕ ОДНЕТИ!
ЈА БАШ НЕЋУ!
ХЕЈ! НЕКО ЋЕ НАС ВИДЕТИ!

ИСПРЕД ШКОЛЕ...
СВИ СУ ВЕЋ УШЛИ У РАЗРЕД!
БРЗО ДА СЕ САКРИЈЕМО У ЊЕГОВ ЏЕП!

ПАЗИТЕ ДА МЕ НЕ УВАЛИТЕ У НЕКУ НЕПРИЛИКУ!
ШТА ТИ ПАДА НА ПАМЕТ!
ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ВИДИМ ЊИХОВ ПРИМИТИВАН НАЧИН УЧЕЊА!

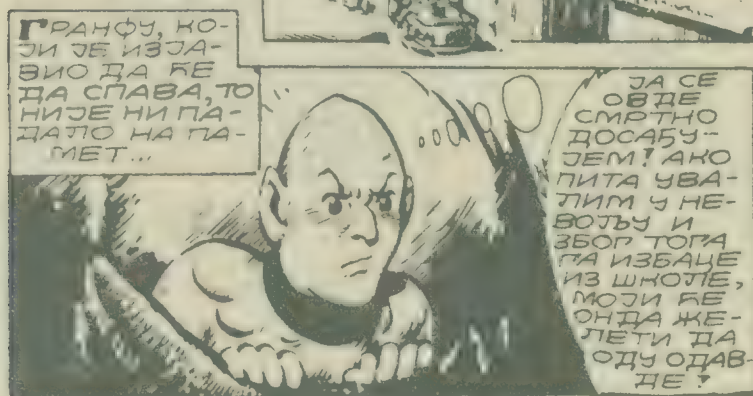

АЛИ, ГРАНФ ЈЕ ИМАО ДРУГАЧИЈЕ МИШЉЕЊЕ...
СВИ СУ ОДУШЕВЉЕНИ ЗЕМЉАНИМА, А МЕНИ СЕ ОВДЕ УОПШТЕ НЕ ДОПАДА! СМИСЛИЋУ НЕКУ ПАКОСТ ПИТУ!

На улазу у школу...
И молим вас, пазите да вас неко не види!
Не бој се, Пите! Нико нас неће ни чути ни видети!

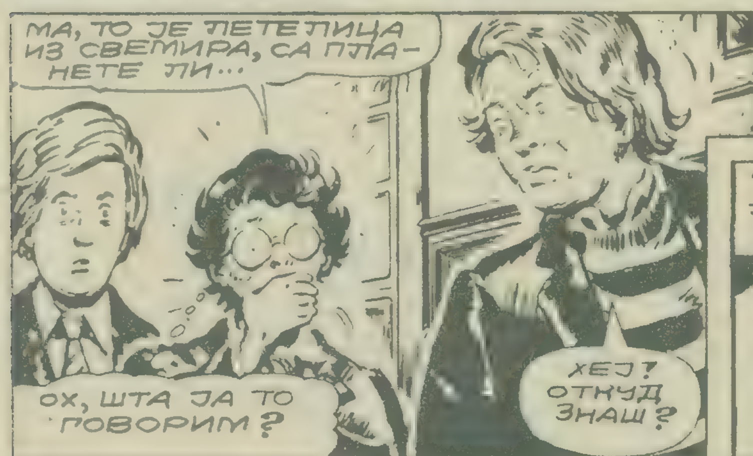
Кришом ћемо посматрати како ви учите!
Ја ћу да одремам!
Ти нас позови ако ти је потребна помоћ!

Гранфу, који је изјавио да ће да спава, то није ни падало на памет...
Ја се овде смртно досађујем! Ако Пита увалим у невољу и због тога га избаце из школе, моји ће онда желети да оду одавде?

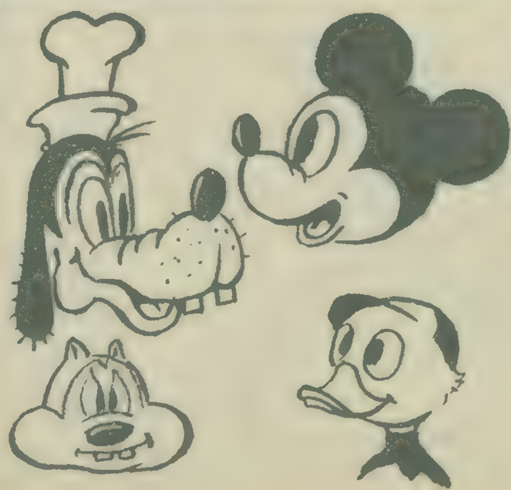
Пит је стигао своје другове који су улазили у разред...
Пите, јеси ли видео свемирски брод?
Ма какав свемирски брод? То је неко тајно оружје!

Ма, то је летелица из свемира, са планете ли...
Ох, шта ја то говорим?
Хеј? Откуд знаш?

Један дечак је задиркивао Пита...
Да брод није пун малих зелених људи?
Туп! Туп! Туп!
Аааај!

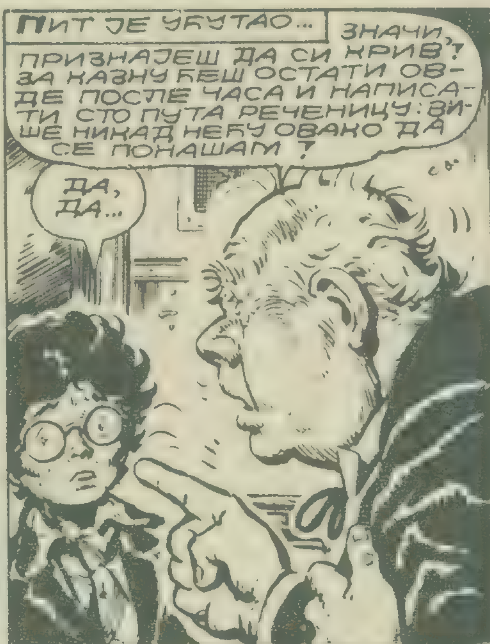

ПОГОДИО МЕ ЈЕ ПРАВО У НОС!

ДАЉЕ РУКЕ ОД МЕНЕ, ТИ ГЛУПИ ЗЕМЉАНИНЕ!
ДУМ!

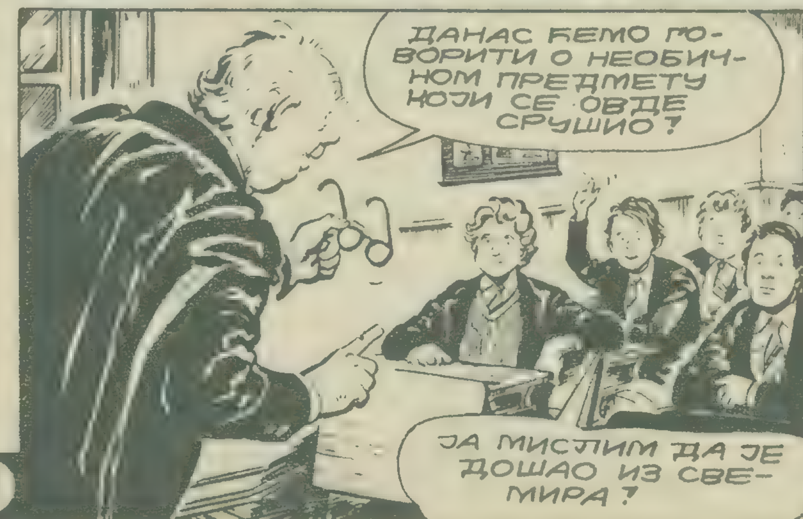

РОБ ВИЛСОН ЈЕ ИЗГУБИО РАВНОТЕЖУ...
АААХ!
ПАЗИ!
УУХ!

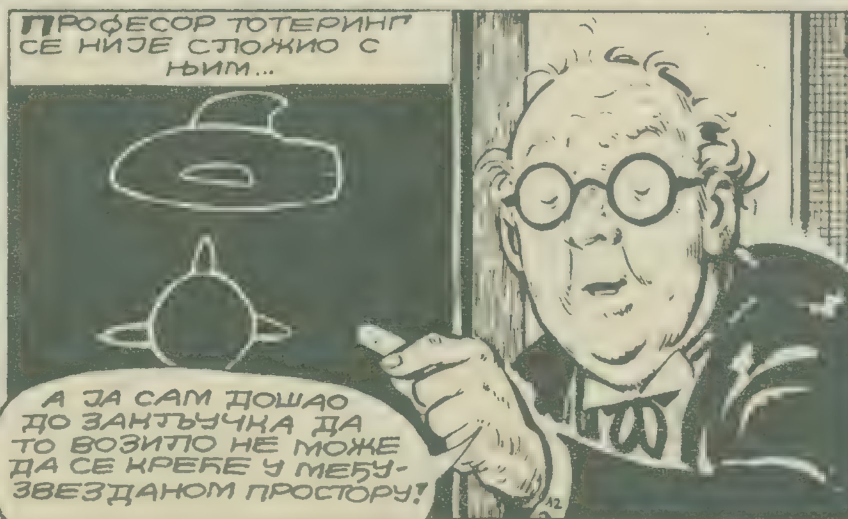

... И НАЛЕТЕО ПРАВО НА СВОГ РАЗРЕДНОГ СТАРЕШИНУ...
ДУУМ!
УУУПС!
АААЈ!

ТИ, МАЛИ НЕСПРЕТЊАКОВИЋУ!
НИСАМ ЈА КРИВ! ПИТ МЕ ЈЕ ГУРНУО!
НИСАМ ЈА, ВЕЋ... ОВАЈ...

ПИТ ЈЕ ЋУТАО...
ЗНАЧИ, ПРИЗНАЈЕШ ДА СИ КРИВ! ЗА КАЗНУ ЋЕШ ОСТАТИ ОВДЕ ПОСЛЕ ЧАСА И НАПИСАТИ СТО ПУТА РЕЧЕНИЦУ: ВИШЕ НИКАД НЕЋУ ОВАКО ДА СЕ ПОНАШАМ!
ДА, ДА...

СВИ ДЕЧАЦИ СУ ЗАПАЊЕНО ПОСМАТРАЛИ ПИТА ...
КАКО ЈЕ ОДЈЕДНОМ ПОСТАО ТАКО СНАЖАН?
СИГУРНО НЕГДЕ ТРЕНИРА!
РОБ ЈЕ ДВА ПУТА ТЕЖИ ОД ЊЕГА!
КАКО ГА ЈЕ ГУРНУО?

ДАНАС ЋЕМО ГОВОРИТИ О НЕОБИЧНОМ ПРЕДМЕТУ КОЈИ СЕ ОВДЕ СРУШИО!
ЈА МИСЛИМ ДА ЈЕ ДОШАО ИЗ СВЕМИРА!

ПРОФЕСОР ТОТЕРИНГ СЕ НИЈЕ СЛОЖИО С ЊИМ...
А ЈА САМ ДОШАО ДО ЗАКЉУЧКА ДА ТО ВОЗИЛО НЕ МОЖЕ ДА СЕ КРЕЋЕ У МЕЂУЗВЕЗДАНОМ ПРОСТОРУ!

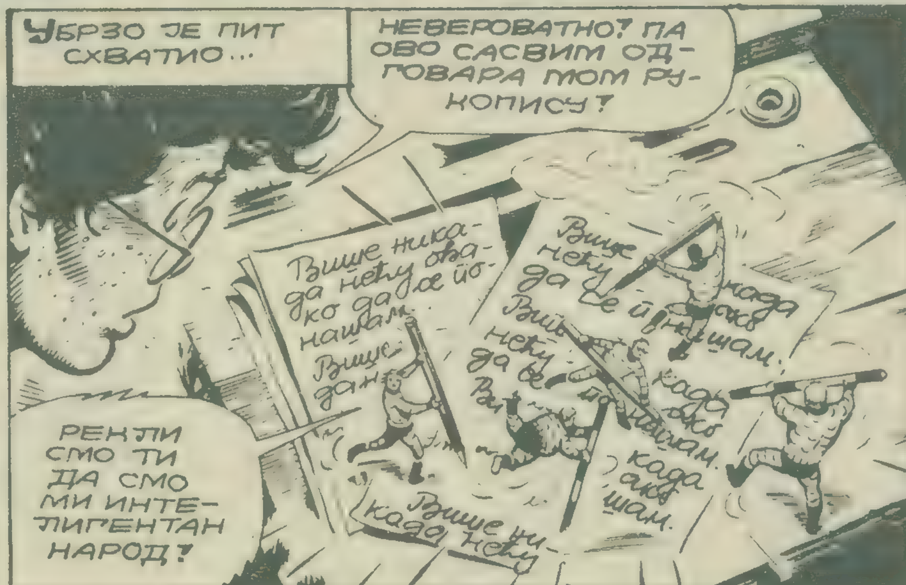

ГЛУПОСТИ!
НАШ БРОД СЕ КРЕЋЕ ПОМОЋУ МАГНЕТНИХ СИЛА КОЈЕ СУ НЕПОЗНАТЕ ЗЕМЉАНИМА!
МАТОРИ ЈЕ МНОГО ГЛУП!
ТИШИНА, МОЛИМ ВАС!

АЛИ, ТОТЕРИНГ ЈЕ ЧУО КАД ЈЕ ГРАНФ ИЗЈАВИО ДА ЈЕ ОН ГЛУП...
АХ, ТАКО, ПИТЕ? ОНУ РЕЧЕНИЦУ ЋЕШ НАПИСАТИ ДВЕСТА ПУТА!
НЕ...

ПОСЛЕ ЧАСА...
ПОЧНИ ДА ПИШЕШ, ПИТЕ! ХА, ХА! ПОСЛЕ ЋЕМО СЕ ТИ И ЈА ЈОШ ОБРАЧУНАТИ!

ЧИМ СЕ УЧИОНИЦА ИСПРАЗНИЛА...
БРЗО! НЕЋЕМО ДА ДОЗВОЛИМО ДА ПИТ ИСПАШТА ЗБОГ НАС!
СВИ УЗМИТЕ ПО ЈЕДНУ ОЛОВКУ!
ХЕЈ, ШТА ЋЕТЕ ТО САД?

ГРАНФ ЈЕДИНИ НИЈЕ ХТЕО НИ ДА МРДНЕ...
ПИТЕ, ТИ НАПИШИ ТУ РЕЧЕНИЦУ ЈЕДАНПУТ И ОСТАЛО ПРЕПУСТИ НАМА!
ОКЕЈ! МАДА МИ ЈОШ НИЈЕ ЈАСНО...

УБРЗО ЈЕ ПИТ СХВАТИО...
НЕВЕРОВАТНО! ПА ОВО САСВИМ ОДГОВАРА ТОМ РУКОПИСУ!
РЕКЛИ СМО ТИ ДА СМО МИ ИНТЕЛИГЕНТАН НАРОД!

МИ ПИШЕМО СТО ПУТА БРЖЕ ОД ТЕБЕ!
УСКОРО ЋЕМО БИТИ ГОТОВИ ПА МОЖЕШ И ТИ ДА ИДЕШ ДА СЕ ИГРАШ!
НЕМОГУЋЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
ДА ВИДИМ ШТА РАДИ ПИТ! ОН СЕ ДАНАС ЧУДНО ПОНАША!

ТОТЕРИНГ ЈЕ ИЗНЕНАДИО ПИТА...
А, ТАКО! ИГРАШ СЕ ОЛОВНИМ ВОЈНИЦИМА УМЕСТО ДА ПИШЕШ!
САМО МИ ЈЕ ОВО ТРЕБАЛО! СТАРИ ЈЕ КРАТКОВИД И НЕ ВИДИ ДА СУ ОВО ЖИВА БИЋА!

ПИТ ЈЕ ДОШАПНУО СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА...
СТАНИТЕ МИРНО! НЕК ВЕРУЈЕ ДА СТЕ ИГРАЧКЕ!
ЈОШ ЈЕДНА ПРИЛИКА ДА УВАЛИМ ПИТА У НЕВОЉУ!

И ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ИКО МОГАО ДА ЗАДРЖИ ГРАНФА...
ТУП! ФИЈУУУ!
АААЈ!

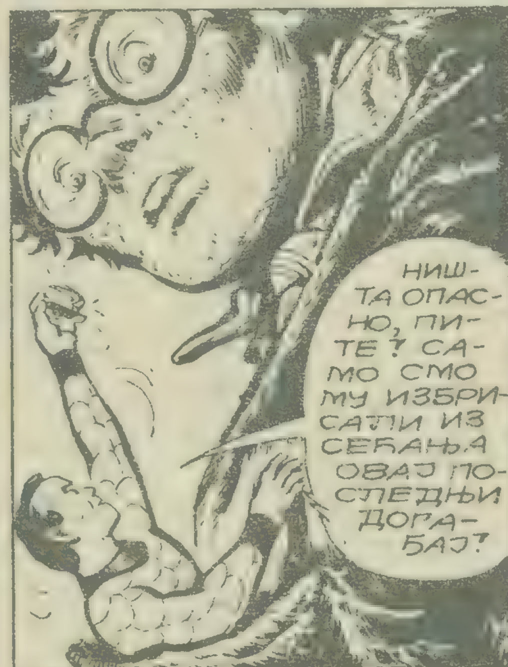

СВИ СЕ БАЦИШЕ НА ГРАНФА...
ОД САДА ЋЕМО СТАЛНО МОТРИТИ НА ТЕБЕ!
КАСНО ЈЕ, КОНДАРЕ! ПИТ ЋЕ СТРАДАТИ!

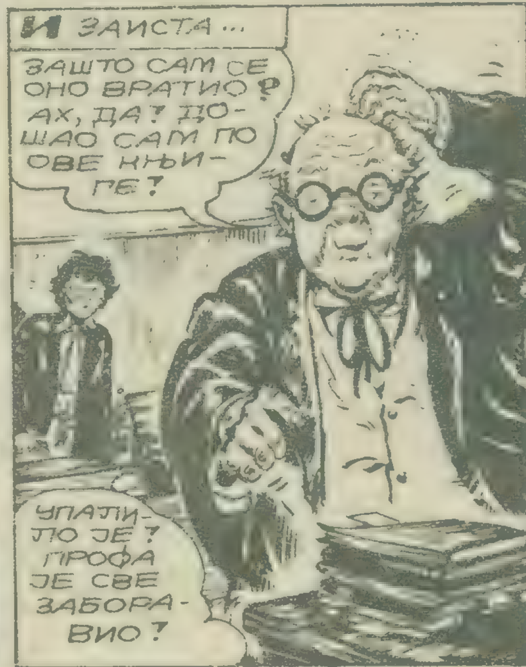

ГРАНФ ЈЕ БИО У ПРАВУ. ТОТЕРИНГ ЈЕ БОЛНО ЈЕЧАО...
АААЈ! УУУХ! ШТА? ПА ТВОЈИ ВОЈНИЦИ СУ **ЖИВИ**!
СТО МУ МУКА!

ТАДА...
ДА, ЖИВИ СМО! ДОЛАЗИМО СА ПЛАНЕТЕ ЛИТУРНУС! ДАЛЕКО СМО НАПРЕДНИЈИ ОД ВАС!
ЕВО, ОВО ЈЕ ЈЕДНО ОД НАШИХ ОТКРИЋА... ПОГЛЕДАЈТЕ!
ШТА?

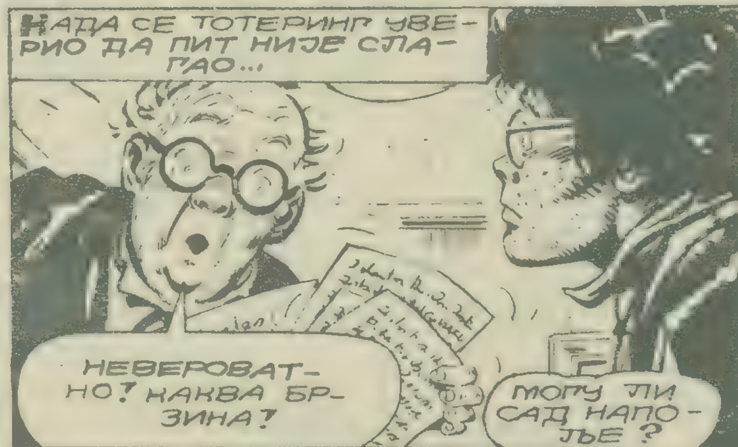

НЕОБИЧНА СВЕТЛОСТ ОКУПАЛА ЈЕ ПРОФЕСОРОВО ЛИЦЕ...
УУУХ!

ОДЈЕДНОМ, ТОТЕРИНГ СЕ ПОТПУНО УКОЧИО...
БРЗО У ПИТОВ ЏЕП ДОК СЕ СТАРИ НИЈЕ ОСВЕСТИО!
КОНДАРЕ, ШТА СТЕ МУ УЧИНИЛИ?

НИШТА ОПАСНО, ПИТЕ! САМО СМО МУ ИЗБРИСАЛИ ИЗ СЕЋАЊА ОВАЈ ПОСЛЕДЊИ ДОГАЂАЈ!

И ЗАИСТА...
ЗАШТО САМ СЕ ОНО ВРАТИО? АХ, ДА! ДОШАО САМ ПО ОВЕ КЊИГЕ!
УПАЛИЛО ЈЕ! ПРОФА ЈЕ СВЕ ЗАБОРАВИО!

ПИТ СЕ ОБРАТИО ТОТЕРИНГУ...
ЗАВРШИО САМ ЗАДАТАК, ПРОФЕСОРЕ!
ГЛУПОСТИ! НИСИ МОГАО ДА НАПИШЕШ ОНУ РЕЧЕНИЦУ ДВЕСТА ПУТА ЗА ДВА МИНУТА!

КАДА СЕ ТОТЕРИНГ УВЕРИО ДА ПИТ НИЈЕ СЛАГАО...
НЕВЕРОВАТНО! КАКВА БРЗИНА!
МОГУ ЛИ САД НАПОЉЕ?

ДА, САМО ПАЗИ ДА ОПЕТ НЕ НАПРАВИШ НЕКУ ГЛУПОСТ!
ХММ! ЗАШТО ЛИ МЕ БОЛИ НОС?

КАДА СЕ ПИТ ПОЈАВИО У ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ...
ХЕЈ! ЕНО ПИТА! ТОТЕРИНГ ГА ЈЕ ИПАК ПУСТИО!
ЗАИСТА! ЗАШТО ЛИ СЕ САЖАЛИО НАД ЊИМ?

РОБ СЕ УПУТИО ПРЕМА ПИТУ...
ДА ВИДИМО ДА ЛИ ЈЕ ЗАИСТА ТОЛИКО СНАЖАН КАО ШТО ЈЕ БИО ПРЕ ЈЕДНОГ ЧАСА!
ШТА ДА РАДИМ? РОБ ЈЕ МНОГО ЈАЧИ ОД МЕНЕ!

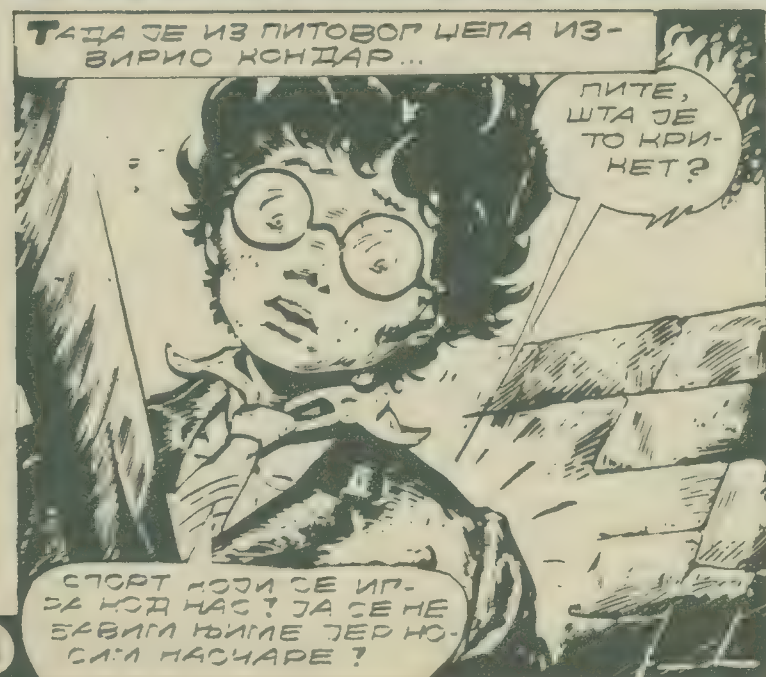

СТАНИ, РОБЕ! ГЛЕДА НАС ДЕЖУРНИ ПРОФЕСОР!
У ПРАВУ СИ! НЕ СМЕМО САД ДА СЕ БИЈЕМО!

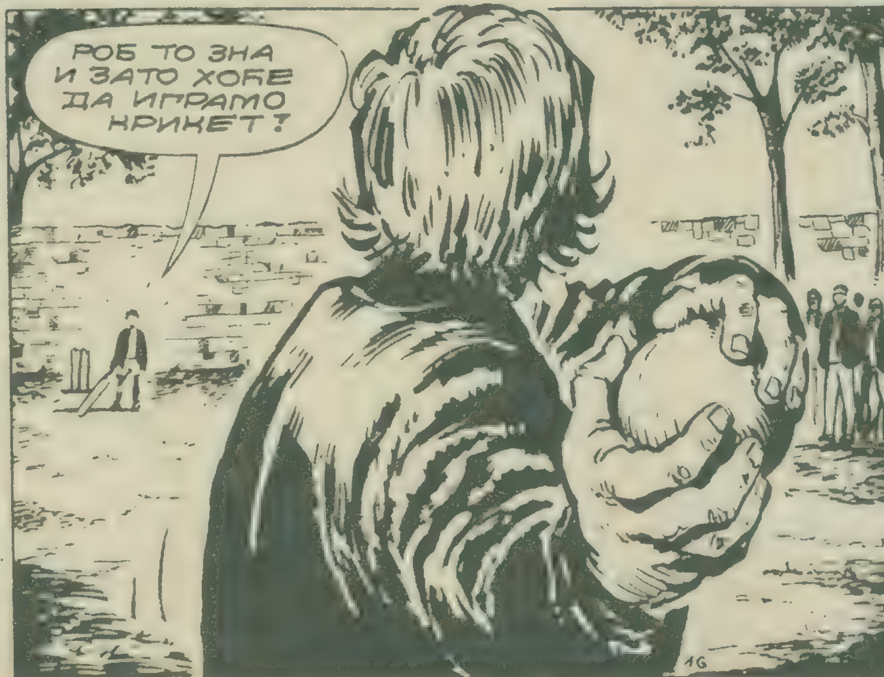

ПИТЕ, ХАЈДЕ ДА ОДМЕРИМО СНАГЕ ИГРАЈУЋИ КРИКЕТ!
МЕНИ КАЖЕШ?

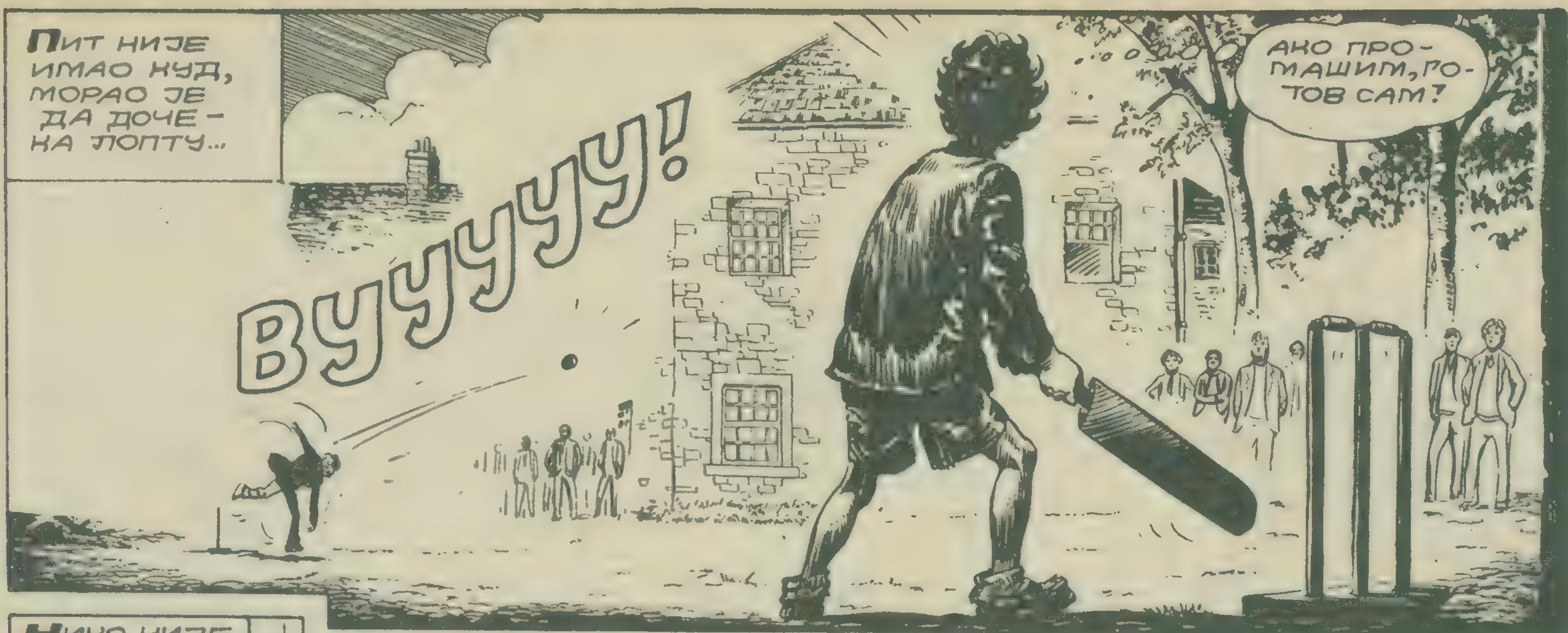

ДА! ХОЋУ ДА ВИДИМ КАКАВ ИМАШ УДАРАЦ!
ОВАЈ... ЗНАШ... ЈА НЕ ИГРАМ КРИКЕТ!

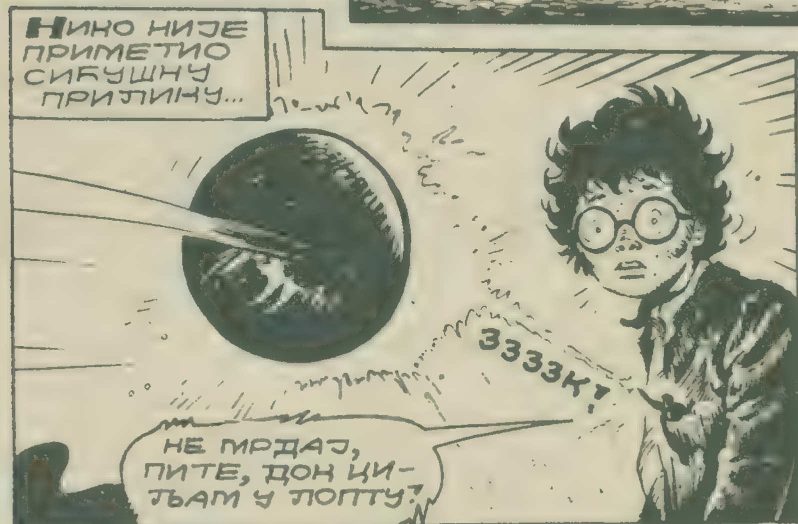

АЛИ, У ПИТОВИМ РУКАМА ВЕЋ СЕ НАШЛА МАШКА...
ХАЈДЕ, ШТА ЈЕ ТО ЗА ТЕБЕ?
РЕКАО БИХ ДА СЕ МАЛИ ИСПРЕПАДАО!

БИЋЕ ОВО СЈАЈНА ИГРА! РОБ ЈЕ НАШ НАЈБОЉИ БАЦАЧ ЛОПТЕ!
НЕ БИХ ВОЛЕО ДА САМ НА ПИТОВОМ МЕСТУ!
ПОЧНИТЕ!

ТАДА ЈЕ ИЗ ПИТОВОГ ЏЕПА ИЗВИРИО КОНДАР...
ПИТЕ, ШТА ЈЕ ТО КРИКЕТ?
СПОРТ КОЈИ СЕ ИГРА КОД НАС! ЈА СЕ НЕ БАВИМ ЊИМЕ ЈЕР НОСИМ НАОЧАРЕ!

РОБ ТО ЗНА И ЗАТО ХОЋЕ ДА ИГРАМО КРИКЕТ!

ПИТ НИЈЕ ИМАО КУД, МОРАО ЈЕ ДА ДОЧЕКА ЛОПТУ...
ВУУУУУ!
АКО ПРОМАШИМ, ГОТОВ САМ!

НИКО НИЈЕ ПРИМЕТИО СИЋУШНУ ПРИЛИКУ...
ЗЗЗЗК!
НЕ МРДАЈ, ПИТЕ, ДОК ЦИЉАМ У ЛОПТУ!

НЕВЕРОВАТНО! ЛОПТА КАО ДА СЕ ЗАУСТАВИЛА ИСПРЕД САМЕ МАШКЕ!
ШТАА?
КЛОНК!

И ДОК ПИТ НИЈЕ МОГАО НИ ДА ВЕРУЈЕ СВОЈИМ ОЧИМА...
ПОМОЋУ ОВОГ ПИШТОЉА, ЛОПТА ЈЕ ПОСТАЛА МНОГО ТЕЖА, А ТИМЕ ЈЕ И ЊЕНА БРЗИНА СМАЊЕНА!
Х...ХВАЛА, КОНДАРЕ!

НЕ СМЕШ ВИШЕ ДА УПОТРЕБИШ ТАЈ ПИШТОЉ! НЕКО БИ МОГАО НЕШТО ДА ПРИМЕТИ!
НЕ БРИНИ! САД ЋЕ ЗАП МАЛО ДА СЕ ПОИГРА СА РОБОМ!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
ФЛАШ ГОРДОН
У НОВОЈ ЕПИЗОДИ

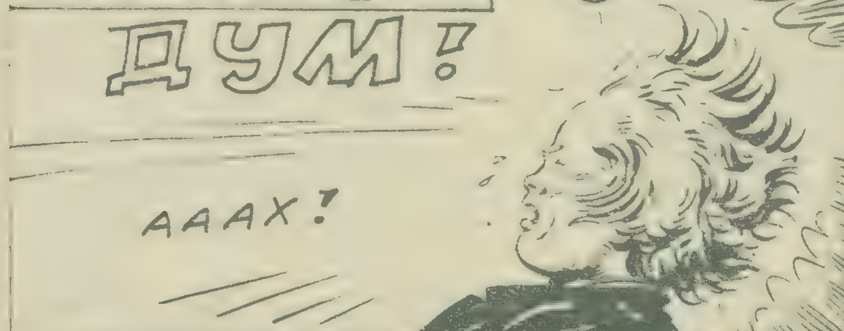

ЗАП ЈЕ БИО НАЈСНАЖНИЈИ ОД ОВИХ МАЛИХ ДОШЉАКА ИЗ СВЕМИРА ...
ПИТЕ, САМО ПРИДРЖАВАЈ МАШКУ! ОСТАЛО ПРЕПУСТИ МЕНИ!
ОКЕЈ, ЗАП!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
ОВУ ЛОПТУ НЕЋЕШ НИ ВИДЕТИ, ПИТЕ!
ХАЈДЕ, РОБЕ, ПОКАЖИ МУ!
СПРЕМАН САМ!

РОБ ЈЕ, ТАКОРЕЋИ, ПОЛЕТЕО ЗА ЛОПТОМ КОЛИКО ЈЕ СНАЖНО ЗАМАХНУО ...
ЗАП, ЛОПТА ЛЕТИ ПОД УГЛОМ ОД ТРИДЕСЕТ СТЕПЕНИ!
ФИЈУУУ!
ОДЛИЧНО!

ЗАП СЕ УХВАТИО ЗА ВРХ МАШКЕ ...
УУУФ!

И...
НЕМОГУЋЕ! УСПЕО ЈЕ ДА ОДБИЈЕ ЛОПТУ!
БОООООНГ!

РОБ ЈЕ ТОЛИКО БИО ЗАПАЊЕН ДА ЈЕ ЗАБОРАВИО ДА СЕ САГНЕ ...
ДУМ!
АААХ!

АУУУУ! ЛОПТА СЕ ОДБИЛА ОД РОБОВЕ ГЛАВЕ И ОДЛЕТЕЛА ПРЕКО ЗИДА!
КАКАВ СИЛАН УДАРАЦ!

КАДА СЕ РОБ ОСВЕСТИО ...
ООХ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ШТА МЕ ЈЕ УДАРИЛО?
ЛОПТА КОЈУ СИ БАЦИО И КОЈА СЕ ОДБИЛА ОД ПИТОВЕ МАШКЕ!
ПИТ ЈЕ ИМАО СРЕЋЕ! НЕМОГУЋЕ ДА ЈЕ ТАКО СНАЖАН!

СВИ СУ СУМЊАЛИ У ПИТОВУ СНАГУ...
НИЈЕ МОГАО ДА СЕ ПРЕТВОРИ У СУПЕРМЕНА ПРЕКО НОЋИ!

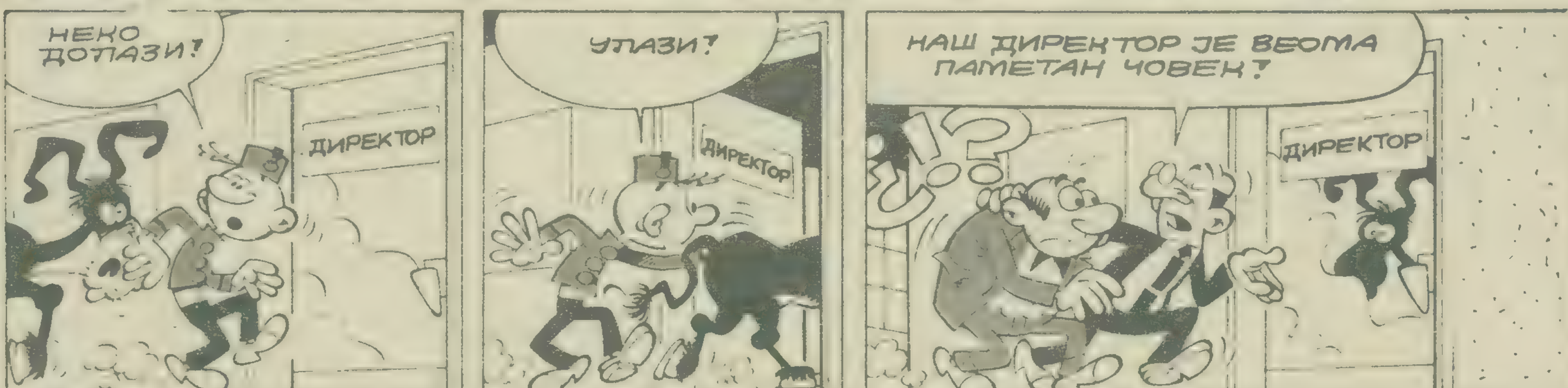
НАСТАВАК У БРОЈУ 1372.

ПОТРЧКО: МАСКОТА

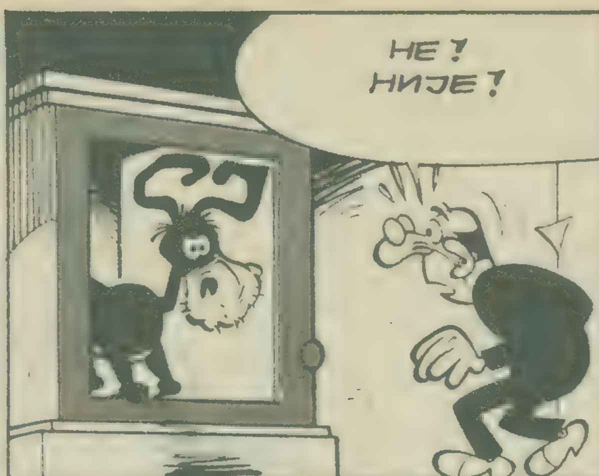

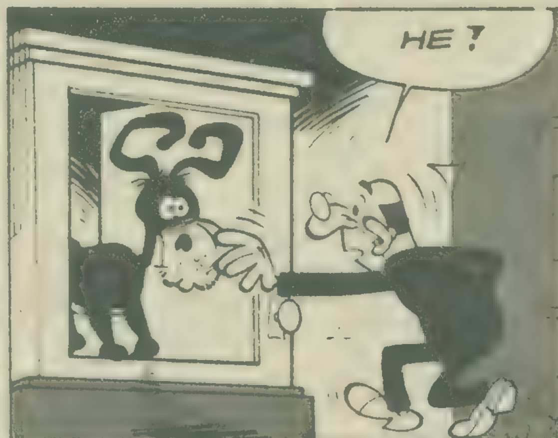

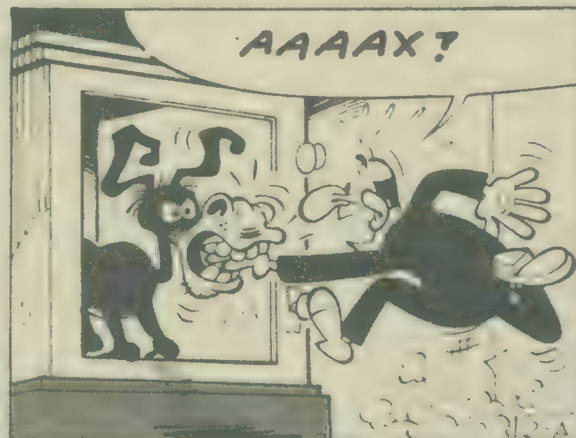

НЕКО ЈЕ ИЗГЛЕДА, РАЗБИО СТАКЛО НА ВИТРИНИ!

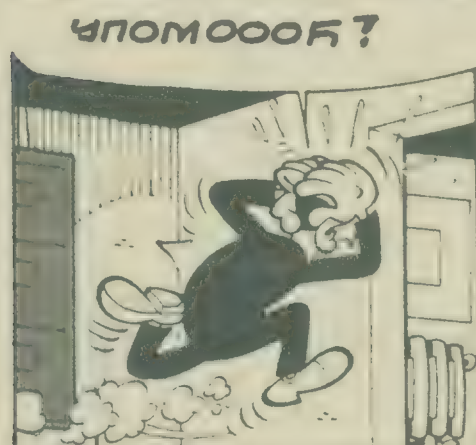

НЕ! НИЈЕ!

АЛИ, ОНАЈ ЗВУК? И ШТА ЋЕ СЛИКА МАГАРЦА У ВИТРИНИ?

! ! !

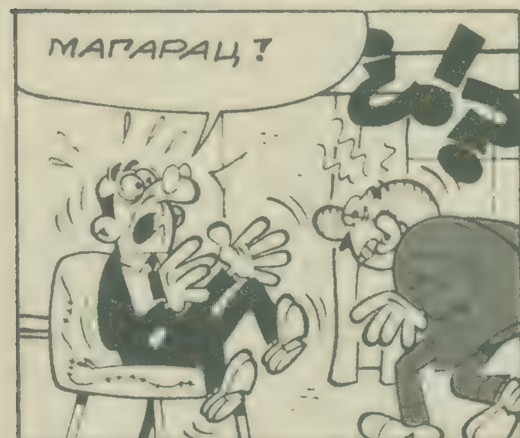

НЕ!

ААААХ!

УПОМОООЋ!

Д... ДИРЕКТОРЕ! ААГ! УУФ!
ШТА ВАМ СЕ ДОГОДИЛО?

УУУХ! ААХ!
ЗАР НЕ ПРЕПОЗНАЈЕТЕ СВОГ ДИРЕКТОРА? РЕЦИТЕ НЕШТО! КО САМ ЈА?

МАГАРАЦ!

ЈА МАГАРАЦ, А?
ДУМ!

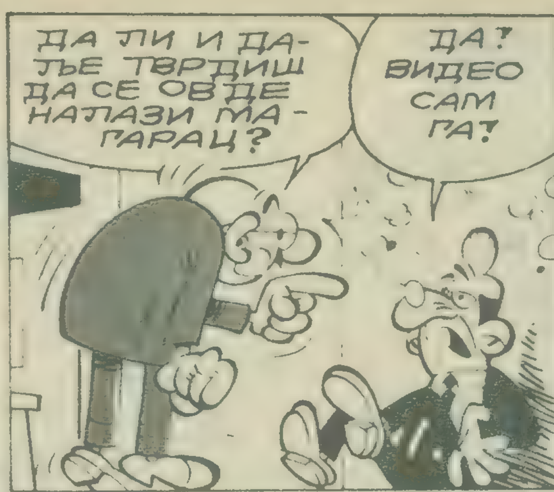

ДА БЕЖИМО ОДАВДЕ!

ПРАВИ МАГАРАЦ КАД ВАМ КАЖЕМ! ЕНО ГА У ВИТРИНИ!

ДОЂИТЕ И УВЕРИТЕ СЕ!
21

ЕВО, ГЛЕДАЈТЕ!
ШТААА?!

Е, САД МИ ЈЕ ДОСТА ТЕБЕ!
ДУМ!

ДА ЛИ И ДАЉЕ ТВРДИШ ДА СЕ ОВДЕ НАЛАЗИ МАГАРАЦ?
ДА! ВИДЕО САМ ГА!

ПЉААС!

НЕ... ОВДЕ НЕМА МАГАРЦА!
МА, ИМА ГА! ВИ СТЕ ТАЈ!

ДА, ЈА САМ МАГАРАЦ!
ТАКО, А САД НА ПОС'О!

ЧУХ! НЕКО ДОЛАЗИ!

ОВДЕ ЋУ ТЕ СМЕСТИТИ!

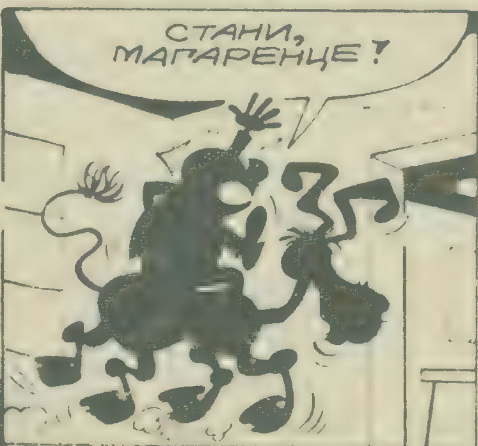

САГНИ СЕ, ШТА ЧЕКАШ?

УБИТЕ, ДРАГА МОЈА! НАПИСАЋЕМО ДИВАН ЧЛАНАК О ВАМА!
О МЕНИ СВИ ПИШУ НАЈЛЕПШЕ!

ПОТРЧКО, ШТА РАДИШ У МОЈОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ?

СЕДИТЕ! МОРАМ БИТИ ОШТАР С ОСОБЉЕМ АКО НЕ ЖЕЛИМ ДА МЕ НАПРАВЕ СМЕШНИМ!

ОООХ!
АААХ!

СТАНИ, МАГАРЕНЦЕ!

ТРАС

ШЕФЕЕЕ!

МАГАРАЦ! МАГАРАЦ У РЕДАКЦИЈИ!
ОПЕТ ОН!

ДА, ДИРЕКТОРЕ, ИМАМО МАГАРЦА...
ТРЕБА НЕШТО УЧИНИТИ!

... И ТАЈ МАГАРАЦ САМ ЈА!
!!!!
ООО!

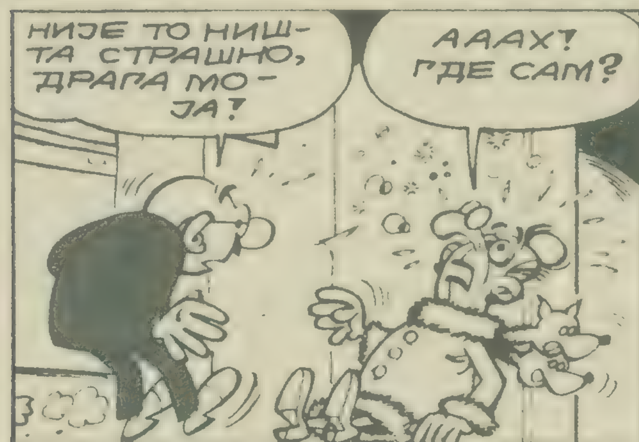

ПЉАС!

ГОВОРИМ О ПРАВОМ МАГАРЦУ! ИЗБАЦИ ГА СМЕСТА ОДАВДЕ!

ИМА МАГАРЦА! НЕМА МАГАРЦА! ГДЕ САМ? КО САМ?
НИЈЕДНУ ЖИВОТИЊУ НЕЋУ ДА ВИДИМ ОВДЕ!

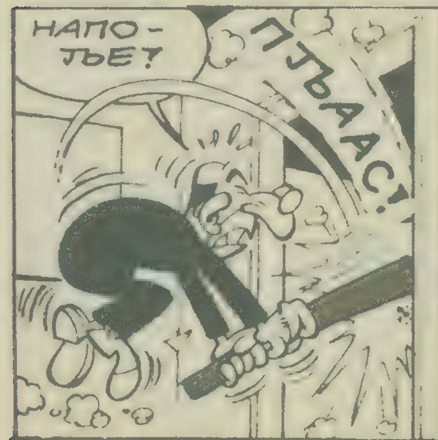

СМИРИТЕ СЕ! СВЕ ЋЕ БИТИ У РЕДУ!
УХВАТИО САМ ГА! НАПОЉЕ, МАГАРЧИНО!

ЈЕ ЛИ ВАМ БОЉЕ?
ДА!...
ГУБИ СЕ!
НАПОЉЕ!
АААХ!

НИЈЕ ТО НИШТА СТРАШНО, ДРАГА МОЈА!
АААХ! ГДЕ САМ?

ТАКО! ИЗБАЦИО САМ ОНУ ЖИВОТИЊУ НАПОЉЕ!

ШТА? ЛИСИЦЕ! НАША РЕДАКЦИЈА СЕ ПРЕТВОРИЛА У ЗООЛОШКИ ВРТ!

НАПОЉЕ!
ПЉААС!

СЈАЈНО, ШЕФЕ! ОВО СТЕ ДИВНО ИЗВЕЛИ!
ЈА... ОВАЈ... ГЛБ...

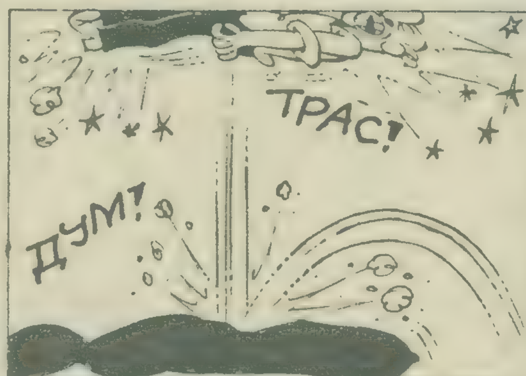

ОБРАЧУНАЋЕМО СЕ У ПОДРУМУ! ТАМО ВАС НИКО НЕЋЕ ЧУТИ КАД БУДЕТЕ ВИКАЛИ ЗАПОМАГАЛИ!
ДИРЕКТОРЕ, НЕЕ! ПУСТИТЕ МЕ!
КРАЈ

ШАЦА УБАВИЋ: ДУШЕК ЗА ПЛАЖУ

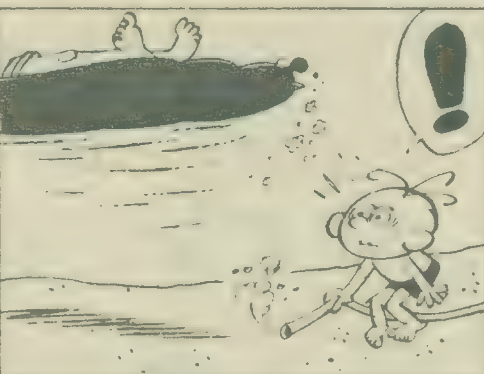

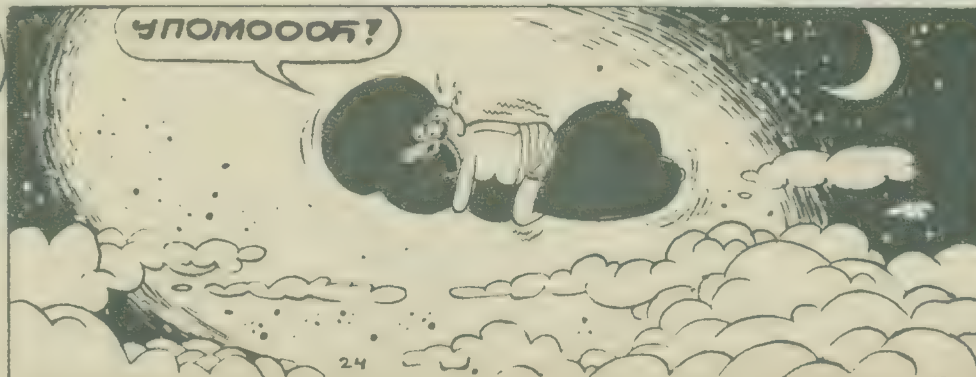

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП **флаш гордон**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

СТАВИЋУ КАПЕТАНСКУ КАПУ... ПОШТО ИДЕМО ДА ПЛОВИМО!
БАШ СЕ РАДУЈЕМ!

ОЈ, МОРЕ ДУБОКО, СВА МОЈА РАДООООСТИ...

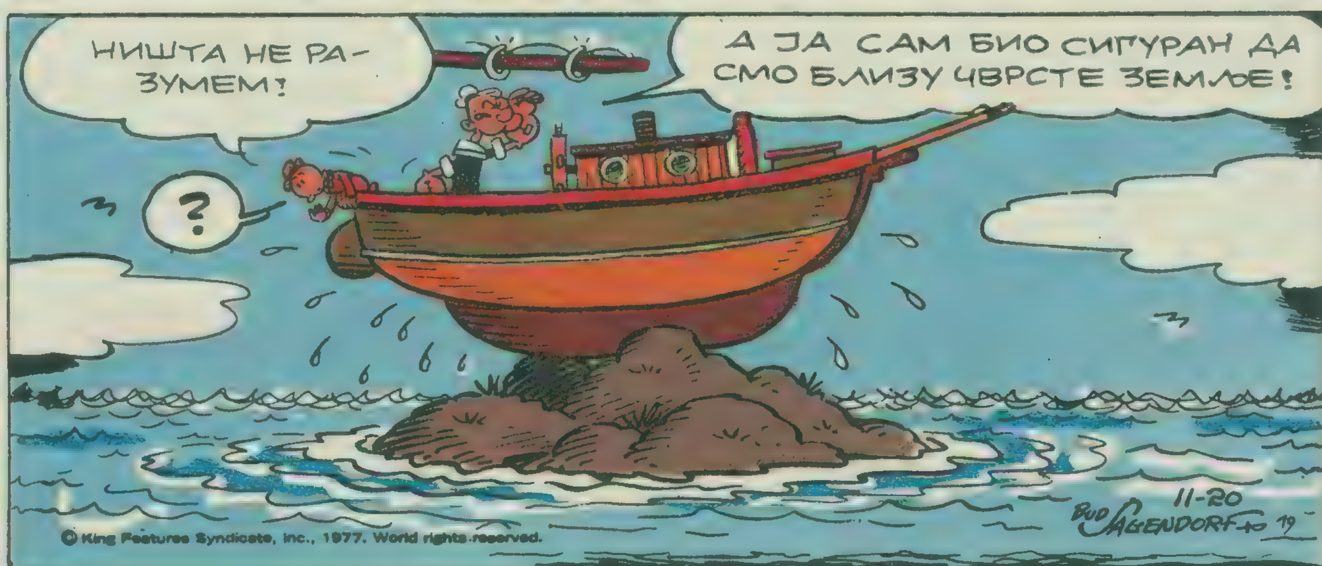

ЕХЕЈ, КАПЕТАНЕ! СПУШТА ЋЕ МАГЛА!

ОХ, ДА СЕ НЕ ИЗГУБИМО НА МОРУ?
ДОБАР КАПЕТАН УВЕК ЗНА ГДЕ ЈЕ ЗЕМЉА!

НЕ БРИНИ... НАЋИ ЋУ ЈА КОПНО!
АЛ' НЕ ВИДИ СЕ НИ ПРСТ ПРЕД ОКОМ!

ЈАО! ИЗГУБИЛИ СМО СЕ!
МОЈ МОРНАРСКИ НОС КАЖЕ МИ ДА ЈЕ ЧВРСТА ЗЕМЉА БЛИЗУ!

МАГЛА СЕ ДИЖЕ!

НИШТА НЕ РАЗУМЕМ!
А ЈА САМ БИО СИГУРАН ДА СМО БЛИЗУ ЧВРСТЕ ЗЕМЉЕ!
?
11-20
BUD SAGENDORF

ДА ЛИ СУ БУВЕ БЕЗОПАСНЕ?

НЕНАДМАШНИ СКАКАЧ ДОНОСИ КУГУ

ИАКО ЗВУЧИ НЕВЕРОВАТНО, НАУКА ЈЕ ДОКАЗАЛА ДА СЕ ОД УЈЕДА МАЛОГ НАПАСНИКА У СВЕТЛОМ ОКЛОПУ МОЖЕ И — УМРЕТИ.

Лондон је 1665. године био сав у знаку смрти.

Пустим улицама су сablaзно тандркала мртвачка кола с великим натписом: „Изнесите своје мртве“! Од укупно 460 хиљада становника само те године умрло је преко 70 хиљада. Боља ситуација није била ни у другим деловима Европе. Стари континент захватила је велика епидемија куге, коју су са истока донели пацови, а с њим су је на људе пренеле — буве.

СТО ДАНА ГЛАДИ

Иако се често мисли да је бува безопасан, чак и симпатичан инсект, науке је утврдила да је то изузетно опасан напасник, упоран и тешко уништив, који преноси неколико врло мучних болести.

Сматра се да су буве међу најстаријим паразитима који нападају људски род, и не само људски. До данас је у науци описано и испитано преко 1400 врста бува и занимљиво је да готово свака од њих има своју „ужу специјалност“: једне живе на псима, друге на птицама, треће на мачкама, четврте на људима, пете... Откривене су чак и такве буве које живе на гмизавцима!

Као и већина паразита који нападају човека, и бува се храни људском крвљу. У том крвавом чину најважнију улогу има специјални орган за убод и сисање крви који је по својој грађи врло сличан сисаљкама муве и комарца. Али, по неким особинама, бува се сасвим разликује од других паразита. Тело јој је бочно спљоштено и прекривено сјајним оклопом светлосмеђе или загаситосмеђе боје, очи су једноставне, а не сложене као код многих инсеката.

Али, бува је једини паразит који скаче, уме да бежи, и по томе је ушла и у пословице. При томе јој највише помажу задње, врло развијене и снажне ноге.

Све ово омогућило је бу ви да живи дуже него друге врсте паразита. Сматра се да одрасла бува може да живи чак две године!

И начин размножавања и развијања омогућује овом чудном инсекту добар, готово безбрижан живот. Под повољним временским условима бува леже јајашца током целе године, не бирајући средину где ће то обавити: прашини, пукотинама пода или у отпацима. И као што другим паразитима одговара прљавштина, ни бува није баш љубитељ чистоће.

После убода и сисања крви, сита бува може без хране да живи чак и 100 дана. Међутим, за човека или животињу почињу муке тек касније, кад је напасник отишао на другу жртву. Јер, за разлику од других паразита, бува стално мења „власника“, тако да се на човеку може наћи и мачја и псећа бува, а човечија чак и на птицама.

Ово није никаква фантастична животиња већ човечија бува, која има научно име: Pulex irritans Linne

ПРЕГЛЕДАЈТЕ ПСЕ И МАЧКЕ

Убод буве не осећа се од мах, а прате га доцнији свраб и црвенило. После тога, истина не редовно, долази до развоја неких од болести које преносе ови паразити.

Поред куге, коју шири пацовска бува, ови скакутави напасници преносе и такозвани ендемски тифус, затим пасју пантљичару и пантљичару, која паразитира у организмима глодара. Од свих ових болести човек лако оболи, али се, и поред ефикасности савремене медицине, тешко лечи.

Због раширености бува, јер нема дела Земљине кугле где их нема у „огромним количинама“, њихове отпорности и издржљивости, због опасности која од њих човеку, и не само човеку, прети у сваком тренутку, сузбијање и уништавање ових паразита је сложен и тежак посао. Зато је неопходно увек и на сваком кораку уништавати пацове и друге глодаре, прегледати псе, мачке и друге домаће животиње које су у близини човека и на њима уништавати буве, чистити и прскати инсектицидима сва места где живе животиње.

Основно средство за сузбијање бува је у народу познати прах „бувач“, који паразите уништава брзо и потпуно је безопасан за људе и животиње. Некад се за ово употребљавао и ДДТ-прах, али због његовог штетног деловања на природу избачен је из употребе.

Наравно, чистоћа тела и средина где човек живи један је од најбољих предуслова за одбрану од најезде бува.

И. Лончар

Преко два фудбалска игралишта

Бува је заиста необичан инсект. У неким деловима света човек је одувек намерно гајио целе мале фарме бува, које су служиле за — увесељавање. И данас се у САД одржавају трке бува, такмичења која ће бува више и даље да скочи итд. А бува је заиста ненадмашан скакач.

Женка човечије буве дугачка је 3—4, а мужјак 2,5 милиметара. Међутим, иако овако ситна и наоко нејака, просечна бува може да скочи око 20 сантиметара увис и 35 сантиметара удаљ. Кад би, рецимо, човек висок 180 сантиметара скакао као бува, могао би да прескочи готово два фудбалска игралишта!

У свету постоји и неколико чувених збирки разних врста бува. Познате су оне збирке у Лондону, Паризу, Берлину, Кенингсбергу, Бечу, Будимпешти, Лењинграду и Вашингтону. Сматра се, ипак да је најпознатија Ротшилдова збирка у Трингу у Енглеској, која садржи преко 100 хиљада врста бува из целог света!

Још се ни зора није јавила, а они су већ стајали у затворском дворишту, подрхтавајући на леденом ветру. Било их је једанаест, француских војника из вода за стрељање. Нису ни знали ко ће тог јутра бити на путу њиховог плотуна. Одједном се појавила висока жена у дугом мантилу. Шешир са великим ободом заклањао јој је добар део лица.

По већ устаљеном обичају, војницима су дали напуњене пушке, упозоривши их да се у патрону једног од њих налази ћорак. То се обичавало да би, мислили су олакшали савест онима који пуцају. Нико, ваљда никад није толико желео да баш његов метак буде ћорак као њих једанаесторица. Јер, увек је тешко пуцати у жену.

А њој нико није рекао где да стане, сама је изабрала место пред стрељачким стројем и, чинило се, мирно, као да је све то ван њеног света, погледала војнике.

Тако се 15. октобра 1917. године окончао живот Мате Хари, једне од најконтроверзнијих личности с почетка овог столећа.

ОНА ЈЕ НЕВИНА!

Већ шест деценија разбуктавају се страсти историчара и публициста у потрази за истином о „шпијунки над шпијункама“. Какве све „праве истине“ нису сервиране радозналим читаоцима!

А већ после стрељања Мате Хари начелник кабинета париске префектуре Анри Монури изјавио је: **„Та јадна Мата Хари... Изгледа да смо направили праву грешку...“** Одговарајући начелнику париске префектуре, Марта Шрагмилер, један од шефова немачке тајне службе за Европу, у својим мемоарима каже: **„Не, то није била права грешка. Пресуда је била у складу са словом закона и духом времена. Наиме, француско правосуђе је погрешило мислећи да ће, ликвидиравши агента X 21, нанети осетан ударац немачкој тајној служби. Ствар је у томе да агент X 21 није учинио никакву штету Француској, јер информације које је предавао нашој служби, никада нису биле искоришћене“.**

Међутим, Фриц Регелс, један од шефова немачке тајне службе тога времена, има другачије мишљење: „Мата Хари је много учинила за Немачку — стоји у његовим мемоарима. — Она је била драгоцен курир који је информацијама снабдевао наше шпијунске центре ван Немачке. Носила је новац, чекове, наредбе агентима, а од њих добијала информације и те како потребне нашој служби. **Као агент X 21 била је у току свих војних и политичких догађаја јер је, пре тога, завршила обуку у јед-**

ОПАСНОСТ СЕ ЗОВЕ - МАТА ХАРИ

ПРИЧА О ЖЕНИ КОЈА ЈЕ ШАРМОМ, И ЈОШ МНОГО ЧИМ, УТИЦАЛА НА ВЕЛИКЕ ПРЕОКРЕТЕ НА ФРОНТУ И ПОЛИТИЧКОЈ ПОЗОРНИЦИ ЕВРОПЕ С ПОЧЕТКА ОВОГ ВЕКА И ДАЉЕ ЈЕ ПУНА ЗАГОНЕТКИ.

ној нашој најбољој шпијунској школи. И зато тврдим да је Мата Хари била најопаснији агент који је икада радио за немачку тајну службу“

Желећи да докучи праву истину, или бар један њен део, Римска телевизија је 1968. године позвала „пријатеље“ Мате Хари на разговор. Један од њих, чије се сведочење узима као нај веродостојније и најзанимљивије, био је бивши војник стрељачког вода Гастон Роже. Он је и дао детаље последњих тренутака Мате Хари.

Роше је, између осталог, био више него убеђен да је правосуђе његове домовине учинило „фаталну“ грешку, убивши невину жену. „Ја сам био међу том једанаесторицом у затворском кругу — рекао је Роше — и ни дан данас не могу заборавити запрепашћено лице Мате Хари пред цевима наших пушака, мада је отада прошло више од пола века. У почетку сам себе убедио да смо, извршивши наређење, уништили отровну змију у лику жене.

Међутим, касније се у мени и родила идеја да поново проанализирам све чињенице којима су жонглирали оптужујући Мату Хари. Кажу да је шпијунирала у корист Немачке. Сумњам! Пре бих рекао, чак сам у то убеђен, да су је искористили професионални агенти издајући се за њене обожаваоце. Том приликом су користили фондове својих обавештајних служби за поклоне, а самим тим, намерно и прорачунато, ставили је на списак својих агената-сарадника. Наравно, Мата Хари о томе није морала ништа да зна. Па ни њена кривица није аргументована ниједним конкретним доказом о шпијунској делатности, уверен је Гастон Роше.

Верзија има, ваљда, колико и оних који су посегли за одгонетањем загонетке.

ЗАГОНЕТНИ »ФРОЈЛАЈН ДОКТОР«

Холандски обућар Адам Целе, врло уважен и побожан човек, није могао ни да сања да ће његова кћи-љубимица Маргарет, рођена 7. августа 1876. године у Леуварден, бити предмет скандалозних прича и догодовштина. А она се већ са 19 година, без благослова родитељског, удала за Кемпбела Меклеода, капетана холандске колонијалне војске, и са њим отпутовала на далеку Јаву. Али љубав није била дугог века. Маргарета се 1903. године обрела у Паризу, сама и без паре у џепу.

Тада се, очигледно, у њој родила идеја да се опроба као плесачица ритуалних игара егзотичне Индонезије. И Париз је био запрепашћен: јер је лепа странкиња необичног имена Мата Хари (на малајском Matahari значи Сунце) своју тачку завршавала свлачењем. А у Граду светлости у то време стриптиз још није био свакодневица.

Није много прошло а већ славна играчица нашла се у Берлину, некако баш пред почетак рата. По свој прилици, тада је и врбована од стране агената немачке обавештајне службе Шрагмилерове. У сваком случају, сви биографи Мате Хари почињу од те верзије. Међутим, ту почињу и противуречја не само о Мати Хари, већ и о личности позната под именом „фројлајн доктор“, односно Марта Шрагмилер.

Сигурно је једно — у периоду првог светског рата у немачкој обавештајној служби радила је једина жена-официр у кајзеровој војсци која је завршила шпијунску школу у Антверпену, где је била и предавач и руководилац. Звали су је Марта Шрагмилер. У историји шпијунаже забележена је под именом „фројлајн доктор“. А ту исту шифру имала је и Ана Марија Лесер, која је руководила немачком обавештајном службом за Европу. А, кажу списи и савременици, Лесерова је била прави стручњак да се ослободи бескорисних агената и изда их контраобавештајним службама Антанте. Да ли су постојале две „фројлајн доктор“ или...?

Енглески лист „Дејли експрес“ објавио је, 23. августа 1934, да је у једном од швајцарских санаторијума, недалеко од Цириха, у дубокој старости завршила живот извесна Ана Марија Лесер. **Пред смрт је рекла, стоји у „Дејли експресу“, да јој је право име Марта Шрагмилер и да је у своје време француској контраобавештајној служби издала Мату Хари. Разлог је, по њој, врло једноставан — Мата Хари је била потпуно бескорисна за немачку тајну службу.**

Не улазећи у то ко се крио под шифром „фројлајн доктор“, треба констатовати да је баш од стране те личности Мата Хари била врбована за шпијунажу у корист Немачке под шифром „X21“. Слово „X“ означавало је земљу из које је потицао агент (Холандија), а „21“ редни број врбовања.

И тада је, у врхунцу плесачке славе, Мата Хари гостовала по разним европским метрополама. Ређали су се Берлин, Милано, Мадрид, и опет Берлин...

ДВОСТРУКА ИГРА

Године 1916. Мата Хари се поново нашла у Паризу. Први светски рат био је у пуном јеку. Управо тада је лепа играчица добила дозволу за гостовање у бањском лечилишту Вител. Уз дозволу о гостовању била је и препорука лекара о нужном опоравку. А Вител је био војни аеродром са којег су полетали француски авиони да би бомбардовали немачке градове.

Међутим, да би се уопште могло стићи у Вител била је потребна посебна дозвола која се издавала у згради број 282 на Булевару Сен-Жермен, штабу шефа француске контраобавештајне службе, капетана Ладуа.

И, упућују многе чињенице, ту се зачело „пријатељство“ између капетана Ладуа и Мате Хари која, без много речи, постаје двоструки агент.

Мата Хари је ускоро отпутовала за Мадрид, на ново „гостовање“. Ту се потрудила, а то јој заиста није било тешко због несвакидашње лепоте, и постала интимна пријатељица француског војног аташеа пуковника Данвина, убедивши га да ради за француску обавештајну службу. Пуковник је био уверен да су информације које Мата Хари доноси од фон Кала, немачког војног аташеа у Мадриду, и те како драгоцене за Француску. Међутим, испустио је из вида да је и фон Кале такође примао информације, и то много деликатније, које је у интимним часовима казивао својој пријатељици.

Али ни „шпанска игра“ није била вечна. Јануара 1917. Мата Хари се вратила у Париз и била, дан после доласка, ухапшена у хотелу „Плас-Атен“ као немачки шпијун.

ТЕЛЕГРАМИ ОПТУЖУЈУ

Истрага је потрајала неколико месеци. Као оптужујући материјал прибављени су телеграми немачког војног аташеа из Мадрида фон Кала које је он послао у Берлин, а француска обавештајна служба успела да дешифрује. У једном од њих је стајало: „Агент X21 се приближава Французима. Чак је дао сагласност да сарађује са француском контраобавештајном службом. Морамо удвостручити пажњу.

У другом телеграму стајало је следеће: „X 21“ ће сутра бити у Паризу. Тражио је да му се преко Крамера, а на име служавке Ане Линтенс, уручи 5.000 франака“. А, утврђено је у току процеса, само од Крамера је Мата Хари добила 20000 франака.

Скандал је подрио углед француске обавештајне службе и суд, у име неког престижа, није хтео да улази у детаље доказног материјала. Узалудни су били напори адвоката Клинеа, старог пријатеља Мате Хари, који је даноноћно обијао прагове правосудних органа. Још од почетка процеса било је јасно да Мата Хари није доведена у суд ради суђења, већ да би била осуђена. Тако је и било: смртна казна извршена је 15. октобра 1917.

А многе загонетке су још остале.

П. М.

ЈЕДИНА НА СВЕТУ

ПАЗИ, БИБЕРЧЕ СКАЧЕ!

Метка Пиберник је нешто тежа од тридесетак килограма и нешто виша од струка одраслог човека. Ипак, једина је девојчица којој је хоби — лет са скијашких скакаоница.

Припреме за тренинг почињу још код куће.

Ако у селу Сухадоле, недалеко од Љубљане, запитате случајног пролазника за Метку Пиберник, одмах ће вам љубазно рећи:

— **Мислите на нашу смучарку? Ено, тамо станује** — одговориће показујући према невеликој кући до које се долази кривудавим асфалтним путем. — **Али, вероватно је већ у школи.**

А када дођете до куће коју су вам показали, и док око ње обилазите тражећи улаз, поглед ће вам привући двадесетак пари смучки, најразличитијих величина и боје, које уредно стоје поређане уз зид. Нема сумње, на правом сте путу.

И ништа ту не би било чудно (јер је скијање свакако најмасовнији спорт у Словенији) да Метка Пиберник није нешто посебно. Не само што уме вешто да се држи на скијама, прави разне кристијаније, натле заокрете подижући иза себе облаке распрешеног снега, већ је она једина особа женског пола у Југославији која скаче са — скакаоница. А ако таква спортисткиња и постоји у свету, Метка је опет феномен — јер је она девојчица од само 10 година. Сада већ похађа четврти разред основне школе у Мостама, где је одличан ученик.

ДА ЛИ ЋЕ ЉУБАВ ПРОЋИ?

Овим напорним и опасним спортом почела је да се бави пре нешто више од две године и за тако кратко време постигла је изванредне резултате: на разним такмичењима за младе скијаше однела је неколико награда, од којих су јој свакако најдраже по једна златна, сребрна и бронзана медаља. А на последњем такмичењу, одржаном у лето 1977. године ово „биберче" је поставило и својеврстан рекорд: са скакаонице високе 5 метара и 30 сантиметара скочила је — 24 метра.

Метка Пиберник

— **Овај спорт заиста није за женску децу** — јада се Меткина мајка, Ивана Пиберник. — **Не помаже никакво убеђивање, сада је већ касно да је одвратим од скакаонице. За разлику од својих другарица, уместо да се игра луткама, сваки слободан тренутак користи да би тренирала. Ипак, верујем да ће та љубав престати чим уђе у пубертет.**

Пре пет година у породици Пиберник догодила се страшна несрећа. На оца породице Цирила налетео је аутомобил док је прелазио улицу... Остао је на месту мртав. Ивана је остала самохрана са петоро деце, а породична пензија мала... И решила је тада Ивана да се по први пут — запосли. Имали су другови њеног Цирила разумевања, па је ускоро постала члан колектива у фабрици „Титан". И док је тамо проводила по осам часова дневно, никако није могла да одагна зле мисли: шта ли сада деца сама раде код куће? Да ли уче, са ким се друже, да нису можда на улици...

А онда, у договору са стрицем Клеменом, смучарским тренером, два најстарија дечака одлучила су да увежбавају скокове на скијама. Добро је, размишљала је Ивана, тако ћу бар

знати како проводе време када нису у школи. Још кад би и Метка нашла неку разоноду.

СНЕГ ОД СЛАМЕ

Али, мислила су браћа Метод и Петер на своју млађу сестру, па су и њу почели свакодневно да воде са собом на тренинге. Мала Метка би седела у подножју скакаонице, задивљено их посматрала и гласно уздисала. Повремено је поскакивала у месту, подражавала њихове покрете и ширила руке као да жели да узлети. Приметио је то стриц Клемен, па је једног дана запитао девојчицу:

— **А да ли би и ти пробала да скачеш?**

Тако је почело. Пронађене су најмање скије, набављене посебне „цокуле", везови, добила је и нов дебео џемпер, капу, чак и оне тамне наочари. Заједно са браћом почела је свакодневно да вежба... Најзад је дошао дан када је први пут требало да скочи са скакаонице, додуше веома ниске, али за то дете, нешто теже од тридесетак килограма, сваки пад са скијама може да буде опасан...

— **Када сам први пут скочила са скакаонице, пала сам на леђа** — прича ова девојчица. — **Знала сам да је то само мала незгода која се свакодневно дешава на тренинзима. Наравно, нисам хтела да одустанем, јер сам желела да покажем својој браћи да могу чак и боље од њих да скачем. А док летим, не видим посматраче, не чујем ни како ме бодре, већ само размишљам како што боље да доскочим.**

Мала Метка чак и лети вежба, јер у Љубљани постоји специјална пластична скакаоница, а „снег" је од сламе. Тако је читав прошлогодишњи летњи распуст провела свакодневно вежбајући, па је сада у одличној кондицији, спремна за нове успехе.

— **Ученици из Меткиног разреда и школе поносни су на њене подвиге** — каже Јожица Краљ, Меткина учитељица. — **Наставници имају разумевања за ову њену љубав, па кад год има заказан тренинг или такмичење, пуштамо је да оде са часова. Међутим, то је нимало не омета у учењу, јер се увек враћа зарумењених образа, свежија, орнија за рад.**

Обећава Метка да ће ове зиме поправити свој рекорд. Зато, сваки викенд проводи на планинама, у околини Љубљане, на спортским теренима. И док лети кроз ваздух, онако ситна, мајушна, мало погнута унапред... добро зна да сада у њен таленат не верују само стриц Клемен и два старија брата. Јер, о њој ће се још чути. Можда и са Планице?

Б. Јеремић

МАРЛООВ ЦЕНТАР

Ово је циновски хангар који је пре нешто више од једног века конструисао француски архитекта Балтар као продајни простор у Халама, познатој париској пијаци. Кад су градски оци Париза одлучили да се Хале преселе у Ренжис, у области Орлија, многи су се питали шта ће бити са овим павиљоном. Тада је општина града Ножан на Марни решила да га демонтира и део по део пренесе у свој град, поново склопи и постави у близини реке. Павиљон ће се звати „Марлоов центар" и у њему ће се одржавати изложбе и разне приредбе.

Симбол достојан

ПРИЧА О МАЧУ

Човек вековима употребљава мач. Ово древно оружје служило му је најпре за лов, али је временом оно постало не само средство за напад и одбрану, од кога је често зависио живот, већ и симбол достојанства и храбрости.

Мач се јавља са проналаском метала и прави од бронзе, гвожђа и челика. Средином другог миленијума за њега су знали народи средње и југозападне Азије, Египта и Европе. Био је главно оружје старих Сумера и Крићана, познавало га је доба фараона, старих Грка и Римљана, а у наше време, иако се више не користи као оружје, мач је саставни део униформи војника у многим земљама.

У некима од њих и даље се у свечаним приликама испред владара носе државни мачеви, а њиховим полагањем на раме проглашавају племићке титуле. У средњем веку уручивање мача непријатељу значило је предају, а најгора казна за осрамоћеног витеза била је да доживи да му се он одузме и сломи.

Довитљивост мајстора дала му је много облика, а његова дужина може да буде од 22 сантиметра до „џиновског" примерка дугог два метра који се једва може дићи и са две руке.

Да ово оружје, које је данас често још само леп примерак у збирци неког колекционара, није само лепо већ и убојито сведочи и жлеб на средини сечива — њим је некада отицала крв савладаног противника.

Никада, вероватно, нећемо сазнати ко је израдио први мач, али се зна да се јавио у средњем бронзаном добу, пре отприлике 4000 година. Развио се од ножа и обично је прављен из два дела: прво се оштрица изливала у каменом калупу, а затим, када би метал очврснуо, на њу се причвршћивала дршка.

Иако је и бронза била чврста, много погоднији метал било је гвожђе, тако да је с почетком гвозденог доба (пре отприлике 2500 година) човек почео да прави гвоздене мачеве. Сва три мача (десно) датирају из келтског гвозденог доба, из 150. године пре н. е. Сви имају гвоздена сечива, али су им дршке израђене од кости или бронзе.

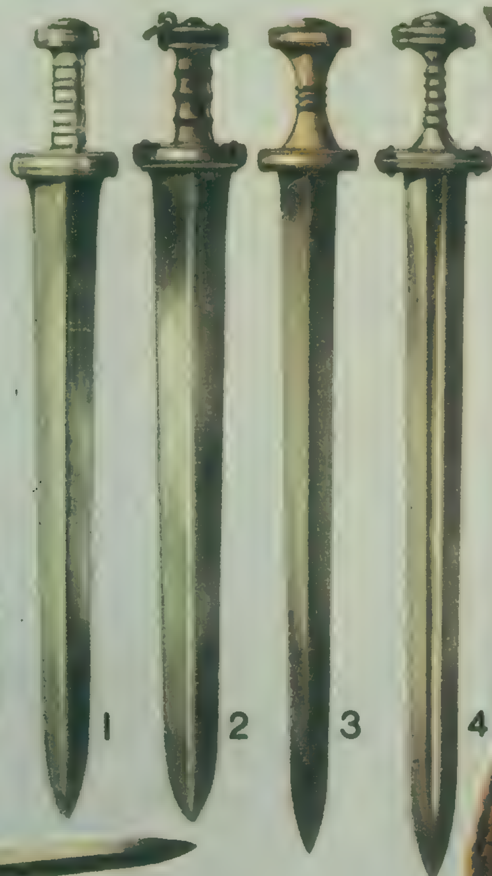

Римски легионар у пуној ратној опреми. На глави има бронзани шлем, гвоздени оклоп штити му груди, а у корицама се налази кратак убодни мач. У руци држи штит и дуго копље, тзв. пилум — дугачко копље за бацање.

У почетку су Римљани више користили кратки, убодни мач, али када су касније од својих непријатеља преузели коњичку вештину, с њом су примили и употребу нешто дужих мачева (1). Дугачак мач римског коњаника (2) и (3) краћи убодни мачеви. Сечива су им гвоздена, а дршке израђене или од бронзе или од дрвета прекривеног златом.

ства и храбрости

1) Овај мач датира из 150. године н. е. Његова дрвена дршка пресвучена је сребром.
2) Примерак из англо-саксонског периода (6. век).
3) Дански мач бронзане дршке (4. или 5. век).
4) Мач овог облика био је распрострањен у Европи од 500—700. године н. е.

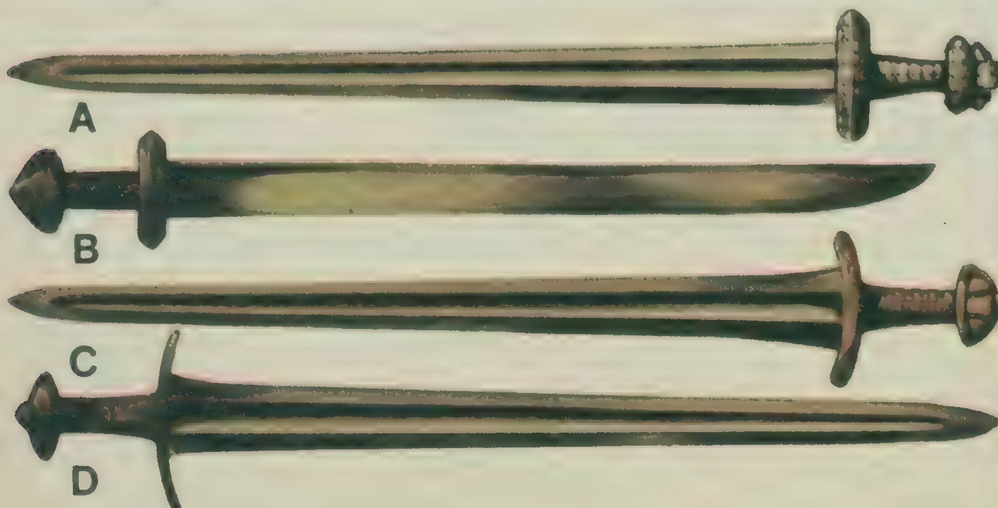

Франачки ратник од пре 1100 година. Његов крзнени капут без рукава завршава се овалним челичним шљокицама. Шлем који носи вероватно је прављен по узору на шлемове римске коњице. У руци држи дрвени штит превучен сребром и мач који потиче из 850. године н. е.

МАЧЕВИ ОД РИМЉАНА ДО 10. ВЕКА

После пропасти Римског Царства најжешћи ратници света Викинзи донели су Европи ватру и мач. Били су то сурови освајачи који су нападали и пљачкали земље окружене Северним и Ирским морем. Имали су дуге, тешке гвоздене мачеве чије су дршке често биле украшене златом и сребром. Толико су волели своје мачеве да су им приписивали натприродна својства и чак давали имена од којих се ледила крв: „Крвава буктиња", „Змија из шуме", „Крволочна змија"... Насупрот устаљеном веровању, нема доказа да су Викинзи заиста имали шлемове са роговима и крилима животиња, али се њихов метални шлем заиста завршавао једним заштитним делом који је покривао нос.

А. Овај масивни мач био је распрострањен у Немачкој и јужној Скандинавији у деветом и десетом веку. Дршка је била превучена сребром В. Мач који се углавном употребљавао у Норвешкој у времену од 775—900 године. С. Овај тип мача употребљавао се у целој Европи у десетом веку. Имао је златну дршку. D. Примерак из касног викиншког доба, отприлике из 1000. године.

М. И.

ХИТ-С

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

МЕЂУ ЗВЕЗДАМА

Музика и текст:
Драги Јелић
Изводи: YU група

И није било баш толико давно
кад се догодило чудо
не знам људи шта је
али мислим да је
нешто стварно лудо.
Вечерас су са неба
звезде неке пале
биле су високо
светлеле дубоко
а сад су тачке мале.
И зато опстати на врху
велика је ствар
и увек она највећа звезда
брзо доживи свој крај.
И зато опстати на врху
велика је ствар
јер дуже живи мања звезда
која има вечити сјај.

* * * * * *

ПИНК ФЛОЈД

PINK FLOYD

* * * * * * * * * *

У јануару прошле године популарни састав ПИНК ФЛОЈД кренуо је на турнеју по свету да би промовисао свој најновији албум „Животиње" (»Animals«). Овој плочи, још пре изласка, обезбеђена је златна јер је у претпродаји резервисано 250.000 примерака.

Прича о овом саставу почиње још 1965. године када су студенти архитектуре Роџер Вотерс, Рик Рајт и Ник Мејсон основали састав СИГМА 6. Наступали су у једном лондонском клубу и свирали популарне рок и блуз композиције. Убрзо су упознали Сида Барета, студента примењене уметности, који им се придружује као гитариста и певач. Међутим, он и компонује тако да група добија свој карактеристичан звук. Састав почиње да експериментише са електроником (светлосни ефекти и филмови) и постаје творац такозване „психоделичне музике". Јула исте године Сид мења име групе у ПИНК ФЛОЈД. Тада их примећује менаџер Питер Ценер који им организује концерте. Група убрзо постаје звезда лондонског „андерграунд", а већ фебруара 1967. излази јој први сингл „Арнолд Лејн" (»Arnold Lane). Плоча се одмах нашла на свим енглеским топ-листама. Састав затим снима своју прву ЛП плочу „Гајдаши на прагу зоре" (»Pipers at the Gates of Dawn«) и креће на турнеју по Енглеској.

Сид Барет, који је увек пун идеја, проналази нов начин озвучења у халама у којима су наступали. Да би звук био потпунији, звучници се распоређују по читавој сали, а не само на бини као до тада. Изненада, 1968. године Сид напушта групу, а с њим одлази и менаџер Питер Ценер. ПИНК ФЛОЈД ипак не престаје с радом. Напротив, ангажован је нови гитариста Дејвид Гилмор и група издаје дупли албум „Амагама" (Ummagumma«) и пише музику за филм „Забриски поинт". Марта 1973. излази ЛП „Тамна страна месеца" (»The Dark Side of the Moon«), најбоље продавана плоча састава ПИНК ФЛОЈД.

Стални концерти и снимања заморили су чланове састава и они одлучују да се за извесно време повуку са сцене Многи почињу да говоре о скором распаду групе. Било је то 1974. године. Та говоркања су прекинута изласком дуплог албума „Леп пар" (»A Nice Pair«) и „Желео бих да си овде" (»Wish You Were Here«).

На крају да вас подсетимо ко су чланови групе: соло-гитариста и вокални солиста Дејвид Гилмор (рођен 1946), басиста Роџер Вотерс (1944), органиста Рик Рајт (1945) и бубњар Ник Мејсн (1945).

YU ГРУПА

Нова ЛП плоча YU групе издата крајем прошле године под називом „Међу звездама" још је веома тражена.

Једна од најстаријих југословенских поп-група стварно је заузела своје место „међу звездама". А све је почело готово случајно, једне прохладне јесење вечери у препуној, у то време тек отвореној, земунској дискотеци Синагога. На малој позорници диско-клуба свирала је тек рођена, данас велика, група. Најоданији посетиоци диско-клубова одмах су у саставу ИДЕЈНИ ПОСЕД препознали дојучерашње чланове београдских ЏЕНТЛМЕНА — гитаристу и певача Драгог Јелића, његовог брата басисту Жику, бубњара Велибора Богдановића и оргуљаша Миодрага Окрутића. Била је то прва постава новог рок-састава који је те вечери уз помоћ посетилаца добио ново, лепо и звучно име — YU група. Била је то и прва ноћ правог, надахнутог домаћим фолклором југо-рока. А даље, како сами чланови састава кажу, све се одвијало, за домаће прилике, филмском брзином. Појавио им се први сингл с нумерама „Нона" и „Татица", а убрзо излази и „Мали медвед", „Био једном један пас", „У тами диско-клуба", „Косовски божури", „Живи песак"... Плоча „Тачно у подне" постала је сребрна. Можда ће „Галебов лет", „Опасно" или „Међу звездама", тренутно најслушаније композиције, донети златну плочу YU групи.

Чланови данашње поставе

* *

РАФАЕЛА КАРА

(Raffaella Carra)

„А фар л'аморе коминча ту" (»A far l'amore comincia tu«) назив је последње плоче коју је издала једна од најпопуларнијих италијанских певачица РАФАЕЛА КАРА, чије је право име Рафаела Пелоне. О тој промени она каже: „Друго име смислио је мој младић сматрајући да је звучније и да ћу с њим имати више успеха у шоу-бизнису. Још као девојчица појављивала сам се на позорницама. Играла сам балет који сам касније и студирала у Риму. Упоредо са студијама похађала сам и часове глуме. Као седамнаестогодишња девојка певала сам у опери. Играла сам и на филму, али ипак сам одлучила да постанем певачица. Прихватила сам да снимам за телевизију јер сам у шоу-емисијама могла да докажем свој таленат. До сада је само у Италији продато преко 2 милиона мојих малих плоча и више од 300 хиљада ЛП-ија што представља велики успех", завршава своју причу ова симпатична, само 150 сантиметара висока Италијанка

ТРАНА

Жика, Драги, Нецат и Драган свесни су да је у свету музике све ствар среће, добрих нерава, упорности, талента и изнад свега љубави према музици. И поред персоналних промена YU група је успела да сачува свој звук, да би се у последње време дотакла нових тема и текстова, нових хармонија у гласовима и акорда међу жицама.

Тони Маршал (TONY MARSHALL)

ТОНИ МАРШАЛ, познати немачки композитор и певач, недавно је, како каже, доживео велико изненађење. Наиме, Тони је добио позив од оца Елвиса Прислија да га посети у његовој кући у месту Грејсленду. Разлог овом позиву је песма „Реквијем за Елвиса" („The Requiem for Elvis«) коју је Тони компоновао. Пошто је чуо ову композицију, Вернон Присли је позвао младог музичара да дође у Америку. „Желео је лично да се захвали човеку који је његовом сину подигао звучни споменик, изјавио је Тони непосредно после повратка.

* * * * * * * * * * * * *

БОНИ ТАЈЛЕР (Bonnie Tyler)

Двадесет трогодишњој енглеској певачици БОНИ ТАЈЛЕР многи прорични успешну каријеру. До сада је издала три сингла која су имала успеха углавном у Енглеској. Када се Бони Тајлер слуша стиче се утисак да је хронично промукла. О томе Бони каже: „Ни сама не знам зашто певам као женски Род Стјуарт. То ми је урођено. Као девојчица била сам веома искомплексирана због тога. Али сада се радујем што имам тако оригиналан глас и само њему могу да захвалим за успех у шоу-бизнису".

Пре него што се посветила овоме послу Бони је радила као продавачица. Удала се веома млада. До пре само годину дана њен муж Роби био је много познатији од ње: године 1968. освојио је на Европском првенству у џудоу сребрну медаљу, а четири године касније био је и репрезентативац Енглеске на Олимпијским играма у Минхену. Данас он прати Бони на свим њеним турнејама и потпуно је запоставио спортска такмичења. А турнеје су готово свакодневне, нарочито после успеха прва два хита „Изгубљена у Француској" (»Lost in France«) и „Рај" (»Heaven«). Водећи рачуна о свом реномеу и квалитету интерпретација, Бони је у својој пратећој групи окупила одличне музичаре. Почетком године издала је за компанију РЦА нову сингл-плочу. За насловну нумеру „Ништа осим бола у срцу" (»Nothing but a Heartache«) музички критичари тврде да ће имати више успеха од претходне две.

НАША КАРИКАТУРА

(СТАКЛЕНО ЗВОНО)

СЕЈЛОР (SAILOR)

Група СЕЈЛОР (МОРНАР) позната нам је по својим песмама „Девојке, девојке, девојке" (»Girls, Girls, Girls«) и „Чаша шампањца" (»A Glass of Champagne«). То су били хитови који су се дуго, један за другим, вртели на многим грамофонима, слушали у радио-програмима и налазили на првим местима топ-листа. Међутим, мало је њихових обожавалаца који знају шта се после тога догађало са тим момцима.

Брод популарних „морнара", носећи се успешно са таласима светског шоу-бизниса, наишао је изненада на непремостиву препреку. Њихов композитор и инструменталиста Фил Пикет (Phil Kickett) их је напустио. Он то овако објашњава: „Прво смо почели да се разилазимо у веома битним стварима са менаџером, а кулминација је наступила с новчаном кризом. Тачније речено, ја сам остао без пребијене паре, тако да нисам имао новца чак ни за карту од Корнвола (југозападна Енглеска) до Лондона, како бих се састајао са осталим члановима групе. Тада сам чврсто решио да све напустим и почнем соло-каријеру. Постао сам свестан једне чињенице, а то је да човек који успе и окуси укус славе, веома тешко подноси пад и новчану оскудицу. То је био мој случај".

СЕЈЛОРИ су тако остали без једног веома важног члана у свом оркестру. Међутим, то је био тек незнатни део недаћа. Убрзо после тога техничар је, не добивши зарађени хонорар, продао тек пристигле нове инструменте и побегао у Аустралију. Није онда ни чудо што су после свега овога следеће плоче, ЛП „Контролни пункт" (»Checkpoint«) и „Доле поред докова" (»Down By the Docks«) снимљени лоше, с очигледним знацима нервозе и са упола мањом концентрацијом. Успех је изостао и „морнари" су полако тонули у заборав. Несрећа их је натерала да потраже новог менаџера. Затим су храбро позвали Фила Пикета да им се врати, како би све почели из почетка. Пристао је и сада су поново на окупу: Фил, Џорџ, Хенри и Грант.

„Сада вежбамо веома предано, како не бисмо следећом турнејом разочарали своје присталице. Прво морамо да смислимо нови, оригинални шоу. Спремамо албум који ћемо снимити до априла, а онда ћемо, вероватно, поћи на турнеју по Европи, изјављују „морнари".

ПОП-ЗАНИМЉИВОСТИ

Ових дана у Лондону је одиграна једна занимљива фудбалска утакмица. Занимљива, јер су у њој играли чланови група ЈУРАЈА ХИП, ПИНК ФЛОЈД, један диск-џокеј и један музички менаџер. Утакмицу је организовао Елтон Џон у корист фонда за оболелу децу. Елтон је носио дрес Вотфорд клуба, за који, иначе, навија свим срцем и био капитен своје петочлане екипе. У другом тиму је наступила комплетна екипа ЈУРАЈЕ ХИП. Нико се није узбуђивао што у сваком тиму игра само пет играча и голман и што нису баш сасвим примењивана правила правог фудбала. Много важније било је присуство 3000 навијача и приход од око 16 милиона старих динара.

• • •

СУЗИ КВАТРО је недавно дебитовала у америчкој телевизијској серији „Срећни дани" и то тако успешно да су је режисери одмах ангажовали и за следећих седам наставака. Поред овог успеха на телевизији, Сузи је ових дана завршила писање своје биографије која ће се ускоро појавити у књижарама. Можда је баш због тога Сузи запоставила своју певачку и музичку каријеру. Сада се побринула и за то. Први пут после 18 месеци поново је у студију са Никијем Чином и Мајком Чепменом који су и раније за њу писали хитове. У плану има и турнеју по Европи.

• • •

Први мјузикл који је направљен о великану светске поп-сцене, недавно преминулом ЕЛВИСУ ПРИСЛИЈУ, ових дана је доживео премијеру у лондонском Вест-Енд театру.

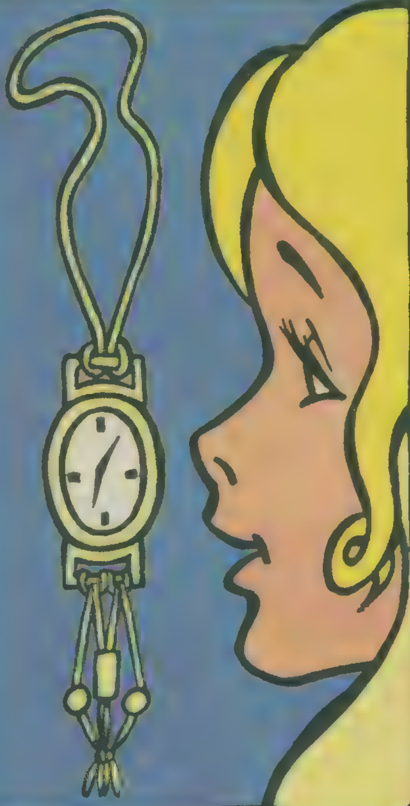
• • •

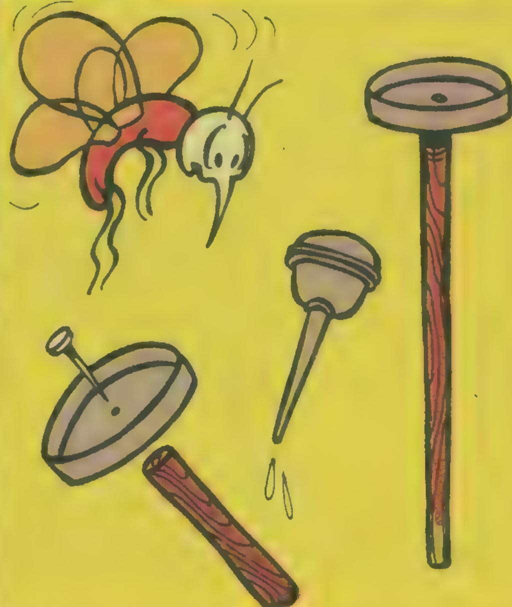
Менаџер РОЛИНГСТОУНСА из јављује да ће ова група ове године кренути на велику турнеју по свету. Међутим, велики проблем им је Кејт Ричард који је притворен је је оптужен због коришћења дроге. Мик Џегер, међутим, изјављује категорично: „Ако Кејт мора у затвор, ми ћемо се некако снаћи и без њега. Турнеја не сме да се откаже".

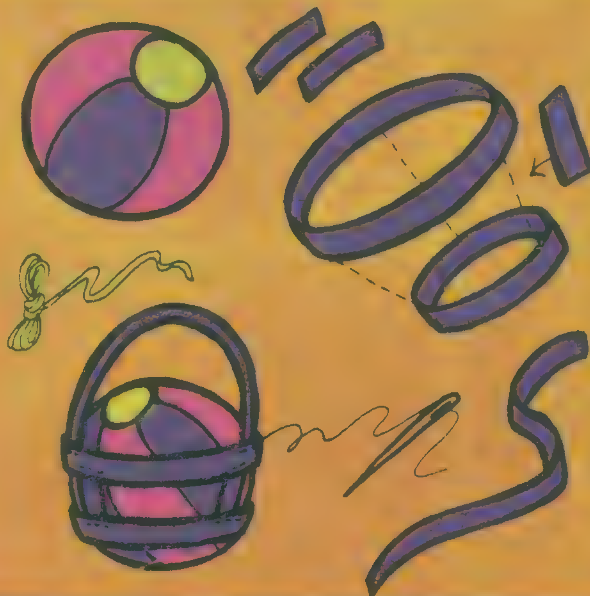
ВЕСЕЛЕ ИГРАРИЈЕ ЗА МЛАЂЕ И СТАРИЈЕ

1 Ако већ не можете да промените ручни сат можете бар да измените каиш. Драганин предлог је да дугачку траку од коже или синтетике причврстите с једне стране сата, као што показује цртеж, а с друге стране на исте те траке, али само тање исечене прикачите неколико перлица и да сат носите — око врата.
ДРАГАНА САВЧИЋ, 57000 Задар, Нова улица 14 Ф.

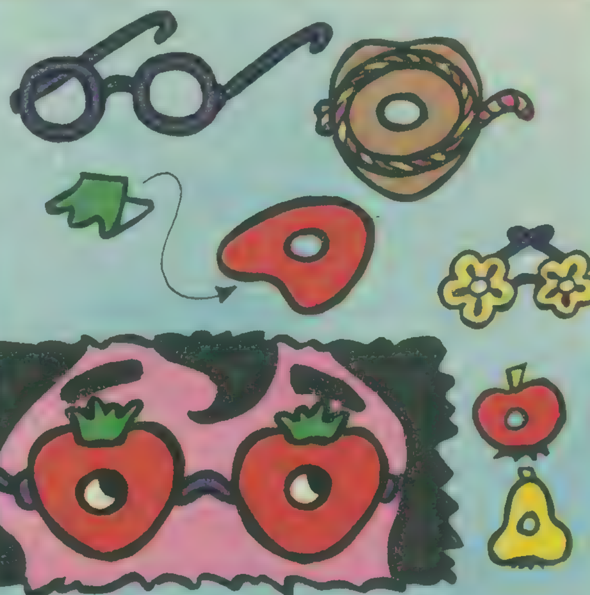
2 Ђулијано из Пуле има заиста оригиналну идеју како да лети хватамо комарце. На поклопац кутије од ималина закуца се по средини дужи штап. Затим се у кутију капне мало уља — тек толико да се дно замасти. Кад се лови комарац на плафону, притисне се кутија уз плафон и комарац се залепи за замашћено дно.
ЂУЛИЈАНО ГРУМ, 52000 Пула, Ровињска 9.

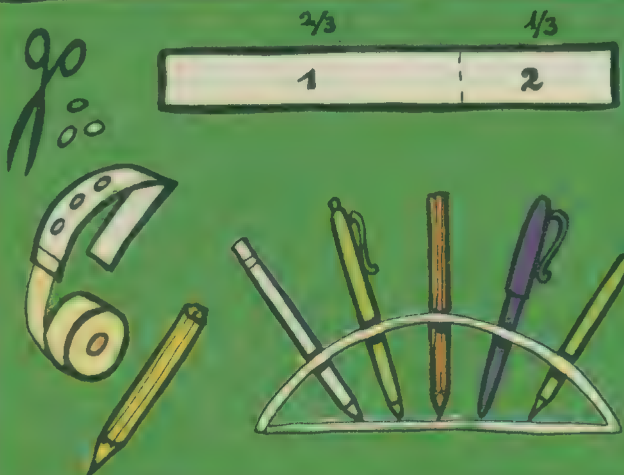
3 Да лопту коју носите на излет не бисте држали у руци, направите овај држач од трака који је смислио Чедомир из Винковаца. Узмите две платнене или најлон траке и ушијте их тако да добијете један већи и један мањи круг, зависно од величине ваше лопте. Та два круга повежите са три краће траке и пришијте ручку за ношење. Све димензије трака треба да су такве да лопта лепо налегне у корпици.
ЧЕДОМИР ГРУБИЋ, 56000 Винковци, В. Караџића 158 А, Мирковци

4 Како ћете од обичне бочице за капи за нос направити цуцлу и бочицу за млеко за лутку показује вам цртеж Весне и Тибора из Бугојна. Најпре са бочице скините пипету а затим иглом за шивење направите рупицу на гуменој капици. У бочицу сипајте мало воде, то јест кобајаги млеко за лутку. Тако ћете обрадовати млађу сестрицу или рођаку.
ВЕСНА И ТИБОР АКШИЋ, 78230 Бугојно, В. Павловића 13.

5 Јасмина из Земуна има предлог како да од оквира старих наочара направите супермодерне наочари за лето. Исеците од картона и самолепљивог тапета јагоде, цветове, срца итд. и у средини направите отвор за очи. Са унутрашње стране оквира за наочаре поставите картон у облику јагоде итд, а са спољашње самолепљиви тапет, па тапет залепите за карон. Можете изабрати и неки други плод или цвет.
ЈАСМИНА КОСТАДИНОВИЋ, 11080 Земун, Светосавска 13.

6 Идеју за занимљив држач за оловке дала је Драгана из Београда. Да се оловке не би вукле по кући или стајале разбацане по столу, исеците траку од картона широку 4 до 5 сантиметара и дужине која вам је потребна. Траку пресавијте у размери једна трећина према две трећине па слободне крајеве залепите селотејпом као што показује наш цртеж. Дуж дужег краја просеците округле отворе и кроз њих провуците оловке.
ДРАГАНА ГРУБОВИЋ, 11070 Нови Београд, Јурија Гагарина 43/20.

АКО СТЕ И САМИ ДОШЛИ ДО СЛИЧНИХ ИДЕЈА, ПИШИТЕ НАМ И ОБЈАСНИТЕ КАКО СТЕ ТО УЧИНИЛИ. НАГРАДИЋЕМО НАЈЛЕПШЕ И НАЈКОРИСНИЈЕ ПРЕДЛОГЕ

7 Сестре Мирјана и Татјана из Врбаса предлажу вам како да искористите стару гумену играчку за касицу. Довољно је само да маказама направите на леђима играчке отвор у који ћете стављати ситан новац. Кад се касица напуни, новац можете извући кроз исти отвор или просећи други, већи.
МИРЈАНА ПЕТКОВИЋ И ТАТЈАНА ПАПУГА, 21460 Врбас, Саве Ковачевића 109.

АУТОРИ ОВИХ РАДОВА ДОБИЋЕ ХОНОРАР ОД ПО 100 ДИНАРА

ЈУГОТОНОВИ НОВИТЕТИ

За оне који воле рок музику,
за оне који уопште воле добру музику
врхунске интерпретације наших истакнутих рок група
на LP плочама ЈУГОТОН

„Засвирај и за појас задјени" — Тешка индустрија LP-63071

„Ако пријеђеш ближе" — Здравко Чолић LSY-68038

„Модра ријека" — Индекси (ускоро у продаји)

„Ово је наша ноћ" — Мишо Ковач LSY-68036

PEGA

КОЛЕКЦИЈА ЗА ДЕЧЈУ НЕГУ
СА ДЕТЕРЏЕНТОМ ЗА МАШИНСКО ПРАЊЕ
И ОПЛЕМЕЊИВАЧЕМ ДЕЧЈЕГ РУБЉА

ДА НАМ ДЕЦА БУДУ ЧИСТА, ЗДРАВА И ЛЕПША

Peko

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ХАРИ ХАРИСОН

МЕЦА

Малишан је спавао. Руком је обгрлио медведа и прилио се уз округло лице са широко отвореним очима. Његов отац и крупан човек са црном брадом уђоше тихо, на врховима прстију, у дечју собу и стадоше код кревета.

— Извуци га — рече крупни човек — и замени.

— Не, пробудиће се и заплакати — рече Дејвијев отац. — Пусти да се ја за то побринем. Знам како ћу да урадим.

Нежно је положио другог медведа, са друге стране, уз дечакову главу. Пажљиво је подигао дечакову руку и ослободио играчку. Ставио је прст на уста и други човек је климнуо. Изашли су из собе и тихо затворили врата.

— Можемо да почнемо — рече Торенс излазећи. Мале усне су му црвенкасто светлуцале, окружене тамном брадом. Медведић се грчио у његовим рукама, а црне очи, налик на дугмад, шетале су горе-доле.

— Вратите ме Дејвију — говорио је танушним гласићем.

— Дај га мени — рече дечаков отац. — Мене познаје и неће се бунити.

Звао се Намен и, као и Торенс, био је државни лекар. Обојица су, упркос способностима и класи, захваљујући Бареу, били незапослени, мада нису имали никаквих психичких сличности.

Узео је животињицу — играчку и кренуо у заштићену собу дубоко у кући. Тамо их је чекао Еиг.

Еиг

— Стави га овде, овде! — викну Еиг када су ушли и посегну за играчком. Еиг је био увек такав, ужурбан, набусит, чврстих широких вилица, у чистом лабораторијском мантилу. Био им је потребан.

— Не треба — рече Намен. Али, Еиг га је већ истргао из наручја.

— Неће му се допасти, знам...

— Пусти ме, ... пусти ме...! — беспомоћно је пискутао медведић.

— То је само машина — хладно рече Еиг. Окренуо му је лице према столу и дохватио скалпел.

— Пусти ме ... пусти ме ... — цвилео је медведић. Његове дебеле руке и ноге су се мицале. Оба човека побледеше.

— Морамо ли...?

— Емоције! Контролишите их — рече Еиг и забоде одвијач. Зачу се шкљоцање и играчка се опусти. Почео је да одврће завртањ из механизма.

Двојици стручњака Института једино је преостало да седну и посматрају Еига како умеће капсулу у овећи механизам који је склапао. То није била њихова специјалност.

— Пусти ме ... — зачу се тануш ни гласић из звучника на зиду. — Пусти ме ... бззззт .. не, не Дејви, мама неће волети то што радиш ... виљушка у леву, нож у десну ... бззт ... ако то урадиш, мораш да очистиш ... добар дечко добар ... дечко добар ... дечко ...

— Готово је — рече Еиг, затварајући играчку вештим хируршким бодовима.

— Брже него икад — погледа Намен са олакшањем. Брзо баци поглед на екран. У тврдој инфрацрвеној светлости, видео је дечју собу и свог уснулог сина.

— Дечак још спава. Неће бити тешко да га поново вратимо. Али, је ли трака ...?

— У реду је. Изванредно. Чуо си је. Питао си и знаш одговор. Сакрио сам све трагове измене и ко не зна шта да тражи, никада неће открити измену. Све остало, памћење и упутства, је као код осталих. Учињена је само једна измена.

— Морамо да вратимо играчку — упаде Торенс. — Дечак се управо померио.

Дејви је био добар дечак, а када је одрастао, добар ученик у школи. Мада је почео да иде у школу, медведић му је увек био у близини. Разговарао је са њим док је радио домаће задатке.

— Колико је седам и пет, мецо?

Крзнени медвед-играчка би преврнуо очима и пљеснуо дебелим шапама.

— Дејви зна ... не би требало питати мецу што Дејви зна ...

— Наравно да знам. Хтео сам само да проверим да ли ти знаш. Одговор је тринаест.

— Дејви ... одговор је дванаест ... Боље да више учиш, Дејви ... То ти меца каже ...

— Преварио сам те! — смејао се Дејви. — Натерао сам те да ми одговориш.

Био је то стари пријатељ чији су корисни дани прошли, али, још је био пријатељ и, наравно, није се могао напустити. Меца је био меца, и то је све. Дечја соба је постала соба за учење. Дејвид се спремао да пође на факултет.

Само ти можеш, Дејви...

— Дејвиде ...

— Да, оче...

— Молим те дођи у библиотеку. Има нешто прилично важно...

Дејвид погледа у екран и примети, први пут, да очево лице има снужден, болестан израз. Срце му брже закуца.

— Долазим одмах!

Тамо је седео др Еиг, прекрште них руку, у ишчекивању. Тако је изгледао и Торенс, најстарији пријатељ његовог оца. Дејвид га је звао, мада нису били у сродству, чика Торенс.

Његов отац се, очигледно, мучио с нечим. Дејвид је тихо ушао свестан да га, док је пролазио преко собе да седне, све очи посматрају. Доста је личио на оца. Опуштен, исте грађе и висине. Било је лако познати да није имао проблема у животу.

— Да ли се нешто лоше догодило? — упита.

— Ништа лоше — рече његов отац. — Ја сам, ти знаш, научник, а сви моји пријатељи раде за Институт. Сигуран сам да си чуо доста научних разговора у овој кући. Ти познајеш наша осећања и мислим да их делиш са нама.

— Да. И мислим, да би тако било без обзира где сам одрастао.

— Тачно. А један човек, Баре, узео је сву власт у своје руке.

— Баре мора да оде! — врисну Еиг. — Већ двадесет и четири године он влада Институтом. Забранио је да наставим са експериментима. Млади човече, он је обуставио мој рад дуже него си ти жив. Схваташ ли?

Дејвид климну главом без коментара.

— Не говорим само у своје име — рече Намен напрегнута и бледа лица.

То је само машина — хладно рече Еиг. Окренуо је медино лице према столу и дохватио скалпел.

— Потпуно се слажем — рече Торенс. — Судбина двојице људи није ништа у поређењу са општом судбином. Такође, ни судбина једног човека.

— Тачно! — Намен стаде на ноге и поче да се шета по соби. — Не би било проблема када би Баре добио срчани напад и умро.

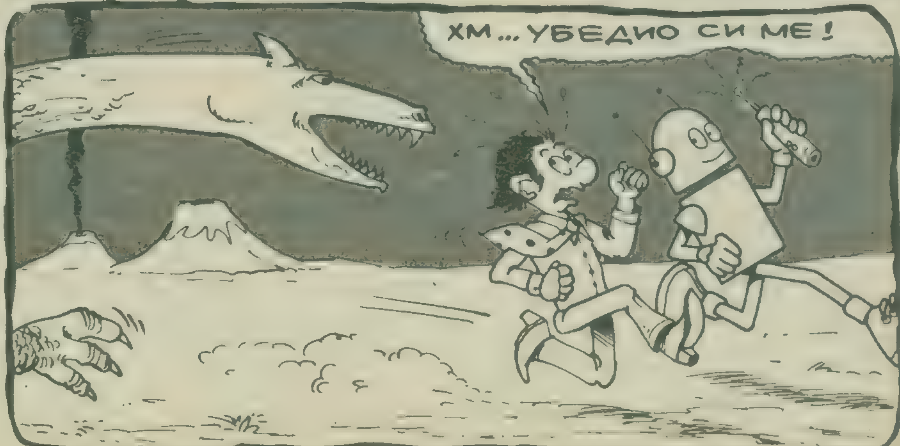
Тројица људи су гледали у Дејва, мада он није знао зашто. Осећао је да очекују да он нешто каже.

— Па, да. Слажем се. Мали напад би, управо сада, био најбоља ствар за свет. Бар ми се тако чини. Мртви Баре би био од далеко веће користи човечанству, него што је жив икада био.

ШРАФКО

Тишина се продужила и почела да притиска. На крају је Еиг прекиде својим сувим, механичким тоном.

— Дакле, сви се слажемо да би Бареова смрт била огромна добит. У том случају, Дејвиде, сложићеш се да би то било добро кад би он био убијен...

— Није лоша идеја — рече Дејвид, питајући се куда води овај разговор. — Мада, свакако, постоји психичка немогућност. Векови су прошли од када се последње... ...како се зваше ... „убиство" догодило. Развојна психологија се одавно побринула за то. Схватање је преиначено. Зар то није открићe? Човек се ослободио нижих нагона. Доказ за то је да ми схватамо неопходност убиства и расправљамо о томе, а усађена нам је, у раној младости, неспособност да то учинимо. Па, хоће ли вам сметати ако вас питам, чему овај разговор?

— Баре може бити убијен — рече Еиг скоро нечујним гласом. — Постоји један човек на свету који га може убити.

— Ко? — упита Дејвид, а на неки ужасни начин је знао одговор, пре него што речи стигоше

са уздрхталих усана његовог оца.

— Ти, Дејвиде ... ти ...

Седео је непокретно. Мисли му одлуташе у прошлост, и оно што га је мучило постаде јасније: његово понашање, толико различито од понашања његових другова. И онај догађај са авионом када је једна елиса убила веверицу. Мали, збуњујући догађаји, који су га држали будног док су сви у кући спавали. Била је то истина, без сваке сумње је знао и чудио се како раније није схватио. Као сакривена статуа, закопана под ногама, то је увек било ту, али невидљиво док се не ископа и сазна. Сада је било видљиво, сва земља згребана са злог лица, а свака црта јасно видљива и уочљива.

— Желите да убијем Бареа? — упита.

— Једино ти можеш ... Дејви... ... и то мораш да учиниш. Све ове године надао сам се да то неће бити потребно, да способност коју поседујеш нећемо користити. Али, Баре живи. За спас свих нас он мора умрети.

— Има нешто што не разумем — рече Дејвид. Устаде и погледа кроз прозор на познати пејзаж дрвећа и далеког, стакластог, модрог ауто-пута. — Како је створена та разлика? Како сам пропустио нешто што је нормални део живота на овом свету?

— Твој медвед — објасни Еиг. — Он је посебан. Одбојност према насиљу и убиству усађује се у нај ранијем добу помоћу играчака које има свако дете. Касније образовање је само надградња, безвред на без најранијих основа.

— Значи, мој меца ...

— Изменио сам траке. Недостаје само тај део васпитања. Све остало је неизмењено.

— Доста, докторе. — У Дејвидовом гласу се осећала хладноћа које није било раније. — Како Баре треба да буде убијен?

— Овим! — Еиг извади пакет из фиоке и отвори га. — Ово је примитивно оружје узето из музеја. — Стави га на сто. — Зове се револвер.

Требало је да ми кажеш, мецо!

Дејвид га полако узе и подиже. Лагано га је дизао гледајући кроз нишане. Повуче обарач. Експлодирао је са страшном буком и поскочио му у руци. Зрно се зари у Еигове груди, изнад срца, са таквом силином, да човек и столица на којој је седео падоше на под. Метак је направио велику рану.

— Дејвиде! Шта радиш? — Глас његовог оца је треперио, у неверици, од ужаса.

Дејвид се окренуо од прилике на поду и даље упадљиво миран без обзира на оно што је учинио.

— Зар не разумеш, оче? Зар не увиђаш разлику? Ти си рекао да ће се ствари изменити после Бареове смрти. Свет ће се покренути. Али, може ли се упоредити његов злочин са враћањем у употребу овога?

Пуцао је у оца брзо, пре него што је могао да схвати значај његових речи и уплаши се онога што је долазило. Торенс је крикнуо и побегао према вратима, тражећи уздрхталим прстима браву. Дејвид је и у њега пуцао.

Револвер му је постао тежак и осећао се веома уморан. Лифтом је дошао у своју собу. Морао је да се попне на столицу да би дохватио медведа, иза књига, са високе полице.

Мала крзнена животиња је седела на средини пространог кревета, колутала очима и њихала дебелим шапама.

— Мецо — рече. — Хоћу да почупам цвеће из леје.

— Не, Дејви ... Не смеш чупати цвеће ... Не чупај цвеће ... — Танки глас је пискутао а руке се мицале.

— Мецо, хоћу да разбијем прозор.

— Не, Дејви ... не смеш разбијати прозоре ... не разбијај прозоре ...

— Мецо, хоћу да убијем човека.

Тишина, само тишина. Чак су му и руке и очи биле мирне.

Урлик пиштоља проломи тишину и разнесе комаде машине, жице, искриви метал на леђима уништеног медведића.

— Мецо, ... Ох, мецо ... Требало је да ми кажеш — рече Дејвид, испусти револвер и, ипак, заплака.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Ко ходи с мудрима постаје мудар, а ко се држи с безумницима постаје гори.

(Соломон)

укрштене речи

ПОЗНАТА МУЗИЧКА ДЕЛА:

1. Борис Годунов, Сорочински сајам; 2. Балканске игре, Српске игре; 3. Трагична увертира, Риналдо, компоновали су:

1

2

3

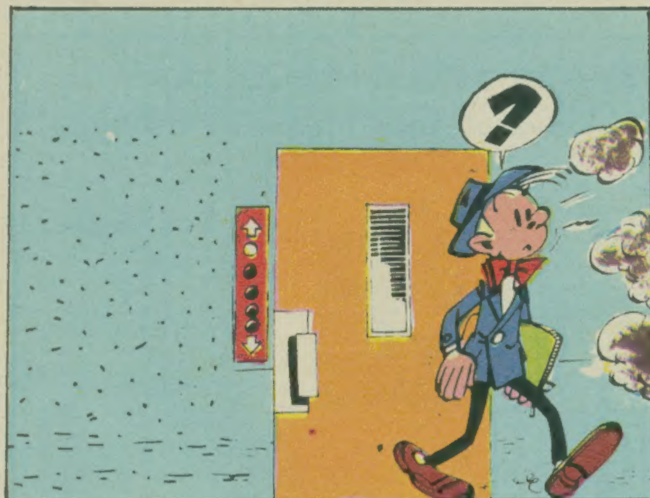
АУТОР: ВЕ-МАК	2	КОРИСНО, ПРОБИТАЧНО	ОСА СИМЕТРИЈЕ	ПОДБАЦИТИ	КОЈИ РАНО УСТАЈЕ	ВРСТА ЗЕМЉЕ	АУТО-ОЗНАКА СИСКА	ПРЕТЕРАНА ЉУБАВ ЗА СТРАНЦЕ	ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ (У)
1									
СЛИКАР ЖИВОТИЊА									
РОМАНСКИ НАРОДИ							ХЕМИЈ. ЗНАК ЕРБИЈУМА		
ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ (ХЕ)							АУТО ОЗНАКА НИША		
	-----						УЗВИК БОЛА / ОЗНАКА ШПАНИЈЕ		
ОБРИС / ВРСТА ПОСЛАСТИЦЕ						ВРСТА ПТИЦЕ / МУЖЈАК ОВЦЕ			
АМПЕР		ОПЕРА ЕРКИЈА МЕЛАКРИНА					АМЕРИЦИЈУМ / ТРАГ		
ЈЕДАН МЕСЕЦ / ПИСАЦ КАРОЉ				ГЛУМИЦА ДЕ КАРЛО / 3					СТРУЈАЊЕ ВАЗДУХА
		ЈЕДАН ПАДЕЖ (ЛАТ.) / СПОНА							
„ЕВЕНТУАЛНО"			НЕКАДА, ПРЕ / СУПРОТ. СВЕЗА						
УКРАС ОД ЦВЕЋА У ОБЛИКУ КРУГА						ЧАСОВНИК / 3,14...			
ПРОНАЛАЗАК					АУТО ОЗНАКА ПАНЧЕВА / ЛИТАР			ПРВО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ	
ПРИМОРСКА УЗРЕЧИЦА			ЈЕДАН УМЕТНИК						

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

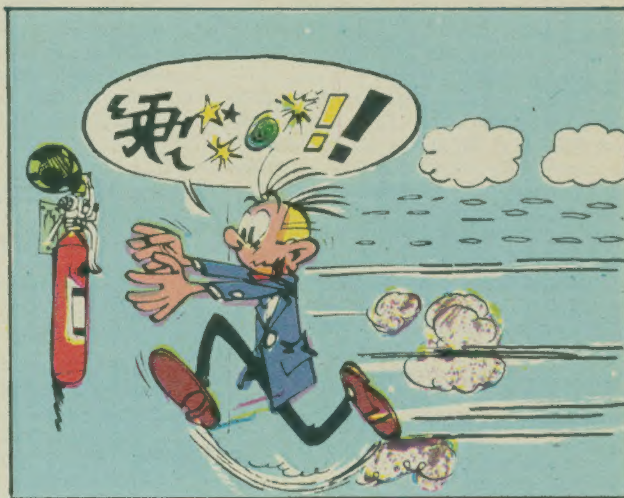
ВОДОРАВНО: Н, сарадница, изабраник, јендек, то, аб, икакав, м, указати, наставак, Нп, Ца, Има, готица, ар, мај, плани, овера, Авдо, Ана, аверс, ГИБОН, Тит, акант, ило.

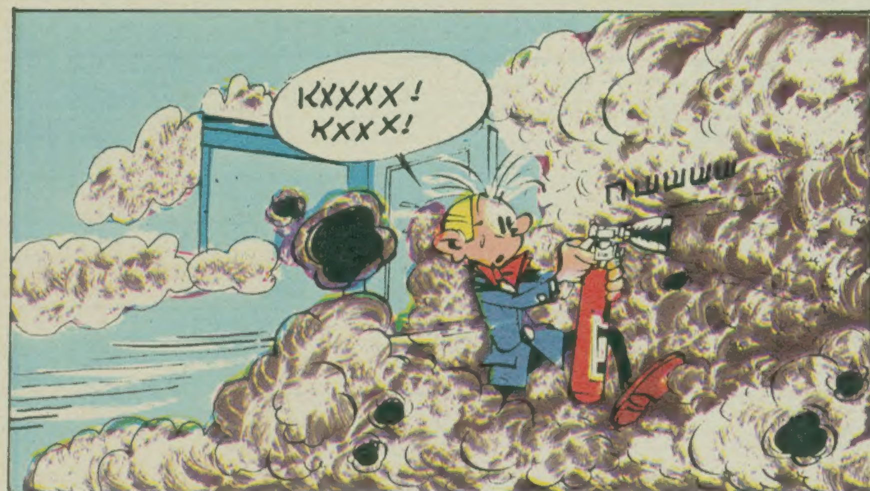
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА", Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечна 66,00 дин, полугодишња 132,00 дин, годишња 264,00 дин. Претплата за иностранство: тромесечна 132,00 дин, полугодишња 264,00 дин, годишња 528,00 дин. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: Долар 29.—, ДМ 68.—, Ффр. 143.—, СФрс. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК". Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез

ПРИПРАВНИК ПЕЦА

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавничe,

ЗИМА ВИШЕ НИЈЕ ЛАВ...

Где и када је била најхладнија зима у Југославији?

Воркапић Мића, Инђија

У Савезном хидрометеоролошком заводу, у Одељењу прогнозе времена, добили смо податак о годинама у којима је, у току зимских месеци, децембра, јануара и фебруара, температура била испод нормалне за то доба. Најјачом зимом може се сматрати она из 1931/32. године, када је у току целих седам месеци жива падала ниже него што је нормално за зимски период! Од 1890. године до данас било је укупно десет изузетних студених зима, од којих је последња прошла још пре петнаест година, 1962/63.

УХ, ТА МАТЕМАТИКА!

Одговори ми како да постанем одличан математичар? Имам 10 година и идем у четврти разред ОШ „Станислав Сремчевић“. Врло добар сам ђак.

Вера Стојановић,
Крагујевац

Драга Верице, постоји само један сигуран начин да постанеш одличан математичар: да радиш математику! То значи да решаваш што више задатака из твог школског уџбеника и радне свеске, али сама. Немој питати тату и маму да ти помогну чим запне! Можда ће ти у почетку бити тешко, али, буди упорна, па ћеш видети да ће ићи све лакше и чак ће ти постати и забавно. Е, чим постане забавно, то је знак да си — одличан математичар!

КАЖИ МИ, КАЖИ!

Добио сам на поклон малог папагаја и занима ме да ли се он може научити да говори.

Михаило Вукотић
Титоград

Иако не пишеш какав је твој папагај, претпостављамо да је реч о малом таласастом папагају који је пореклом из Аустралије. Ни стручњаци нису сигурни која од ових врста птица може да научи говор, а која не. Међутим, искусни познаваоци папагаја тврде да већина оваквих папагаја, наравно ако су „талентовани“ и „интелигентни“, могу да науче не само реч-две, већ и неколико десетина реченица, приређујући тако у дому где живе велику и необичну радост. Али, да би папагаји проговорили, иако су познати по брбљивости, неопходно им је што чешће гласно понављати исте речи. После извесног времена птица ће научити те речи и поновити их, у почетку неразговетно, а касније јасно и разумљиво. А ако ово не успе, треба купити новог папагаја, брбљивијег и паметнијег.

СТОЧАРИ ПАМПА

Недавно сам гледала телевизијску емисију „Непозната Аргентина“ и чула за аргентинског гауча. Занима ме ко су ти људи и откуд им такав назив?

Нела Омић,
Београд

Гаучи су, назив потиче од шпанске речи gaucho, сточари Јужне Америке, врло вешти и окретни јахачи. Стада чувају помоћу ласа и боле. Живе у пампама, великим травним равницама Аргентине и Уругваја, несталним пастирским животом, најчешће у служби великих одгајивача стоке. Потомци су Шпанаца и, по правилу, мелези од оца белца и мајке Индијанке.

Међутим, на пампе стиже техника (стада се чувају аутомобилима, чак и хеликоптерима) и гаучи ишчезавају...

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Онима који ми пошаљу 2 значке пошаљћу 5 разгледница и 15 маркица. **Мухидин Ефендић, 71460 Рудо, Јусуфа Дорића 4**

За сваку добијену значку одговарам слањем пет разгледница. **Мидхат Авдић, 75430 Сребреница, Црни губер 43**

За сваки добијени Забавник дајем једну разгледницу и пет салвета. **Новица Јовановић, 18500 Врање, Дубровачка 39**

Ко ми пошаље разгледницу свог места добиће од мене разгледницу Београда. **Весна Младеновић, Београд, Основна школа „Б. Нушић“, Западњска 45**

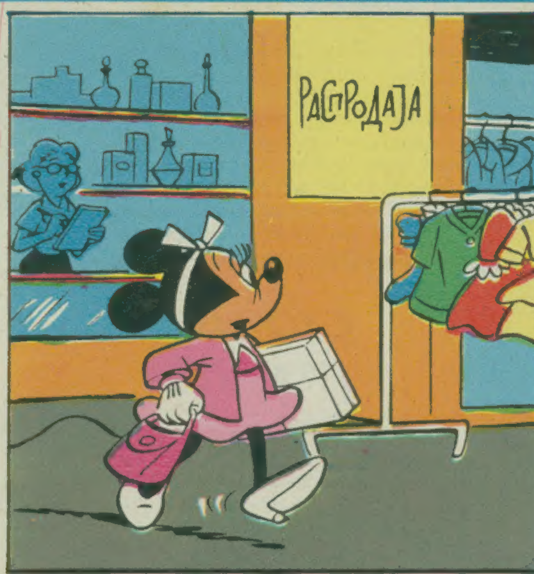
Потребна ми је гитара и ако неко жели да ми је прода нека се јави на адресу. **Миланко Дуловић, 23241 Лазарево, Саве Ковачевића 9**

За сваку добијену значку (не пластичну) дајем три салвете. **Јелица Теодосијевић, 11050 Београд, Ледничка 1**

Желио бих да мијењам значке. А за сличице „Животињског царства“ 7,53 65, 214 и 230 шаљем по једну значку. **Марио Кук, 41000 Загреб, Мартићева 38**

За шест салвета дајем шест разгледница. **Мирјана Маринчић, 22308 Голубинци, Гробљанска 14а**

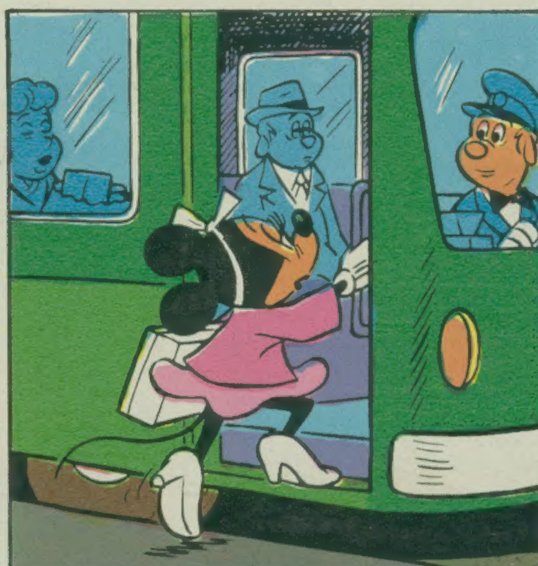

WALT DISNEY
МИКИ

РАСПРОДАЈА

КАД МЕНЕ ХАЉИНЕ НА РАСПРОДАЈИ НЕ ДОВОДЕ И ИСКУШЕЊЕ...
РАСПРОДАЈА

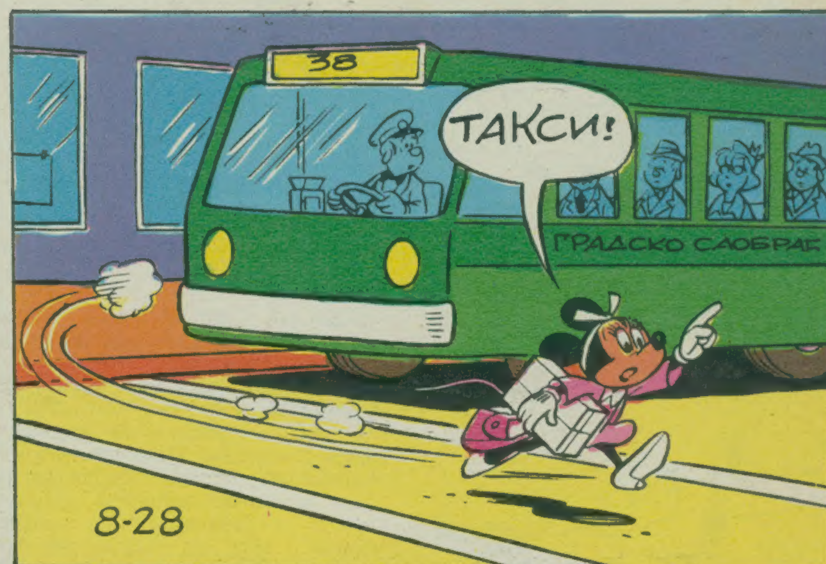

... ЗНАЧИ ДА САМ СЕ НАКУПОВАЛА!

РОБНА КУЋА
BUS

Copyright © 1977 Walt Disney Productions World Rights Reserved

ОХ! ТЕШКО МЕНИ!
ЗАУСТАВИТЕ АУТОБУС!

38
ТАКСИ!
ГРАДСКО САОБРАЋ
8-28

ВОЗИТЕ МЕ НАТРАГ... У ЦЕНТАР ГРАДА!
TAXI
TAXI

ИДЕМО, МИКИ... ОБАВИЛА САМ КУПОВИНУ!
И БИЛО ЈЕ КРАЈЊЕ ВРЕМЕ!
ТА